

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kallelse

Nämnd	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Datum och tid	Tisdag 24 januari kl. 9.00
Plats	Kommunhuset i Östhammar, SR Sunnanö
Sekreterare	Anna Tryblom
Ordförande	Fabian Sjöberg (M)

Rast 10.30- 10.50 samt 14.10- 14.25. Lunch 11.50- 12.50. Mötet beräknas pågå till 15.45

Ärendelista

1. Val av justerare	3
2. Fastställande av föredragningslistan	3
3. Intern kontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet 2023	4
Kl. 9- 9.15 Helen Åsbrink, Fredrik Hübinette	
4. Yttrande över revisionens granskning av kommunens förebyggande arbete mot korruption	5
Kl. 9.15- 9.30 Helen Åsbrink	
5. Mervärdesavtalet – verksamhetsberättelse 2022 och insatser 2023	8
Kl. 9.30- 9.45 Ulf Andersson	
6. Beslut om ändringar till nya avfallsplan för Östhammars kommun	9
Kl. 9.45 - 10.30 Myran Olsson	
RAST	
7. Utökning av verksamhetsområde för VA i Östhammars kommun	11
8. Förtidsinlösen av pensioner	12
Kl. 10.50- 11.05 Fredrik Borgelin	
9. Slutförvarsorganisationens referensgrupp	14
Kl. 11.05- 11.20 Marie Berggren	
10. Årsredovisning för kommunstyrelsens verksamheter	15
Kl 11.20- 11.50 Peter Nyberg	
11. Tilläggsbudget, mål och budget 2023-2026, driftsbudget 2023, flerårsplan 2024-2026 samt Investeringsbudget	16
Kl. 12.50- 13.30 Peter Nyberg	

Kommunstyrelsens arbetsutskott

12. Delegation till Arbetsmarknadsenheten av myndighetsutövning enligt socialtjänstlagen	17
Kl. 13.30- 13.40 Peter Nyberg	
13. Revidering av styrmodell för Östhammars kommun	18
Kl. 13.40- 13.50 Peter Nyberg	
14. Försäljning av Östhammars stadsnät	19
Kl. 13.50- 14.10 Peter Nyberg	
RAST	
15. Uppsägelse av överenskommelse med Östhammarshem	21
Kl. 14.25- 14.40 Peter Nyberg	
16. Utredning av möjlighet till föreningsfik i Frösåkershallen	22
Kl. 14.40-14.45 Peter Nyberg	
17. Remissvar till Naturvårdsverket angående havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten, Noatum Nord och Noatum Syd	23
Kl. 14.45- 14.55 Alice Möller	
18. Antagande av brottsförebyggande organisation	24
Kl. 14.55- 15.05 Oskar Johansson	
19. Information om utbildning för förtroendevalda i Östhammars kommun - Politikens ansvar i arbetsgivar- och arbetsmiljöfrågor	25
Kl. 15.05- 15.10 Pauliina Lundberg, Åsa Söderberg	
20. Del av utbildningspaketet för nya förtroendevalda i Östhammars kommun, mandatperiod 2022-2026 – Säkerhetsskydds- och beredskapsarbetet i Östhammars kommun	27
Kl. 15.10- 15.20 Malin Hübinette, Fredrik Nyman	
21. Förslag till uppdrag om krigsorganisation och krigsplacering	28
Kl. 15.20- 15.35 Malin Hübinette	
22. Hantering av medborgarmotion om "Bygg ny sporthall Östhammar"	29
23. Hantering av medborgarmotion om "Rusta fotbollsplanen i Öregrund"	30
24. Information från förvaltningen	31

Kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslistan

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

3. Intern kontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar internkontrollplanen. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen genomför internkontroll i enlighet med kommunallagen 6 kap § 6 samt reglementet för internkontroll. Rapportering sker samtidigt till kommunens revisorer.

Beslutsunderlag

Intern kontrollplan

Beslutet skickas till

Verksamhetsutvecklare – Fredrik Hübinette

Peter Nyberg

Helen Åsbrink

Ulf Andersson

Sara Ersund

Kommunrevisionen

KS-2022-

4. Yttrande över revisionens granskning av kommunens förebyggande arbete mot korruption

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förvaltningens förslag till åtgärder. Förvaltningen får i uppdrag att genomföra åtgärderna och återrapportera i samband med årsbokslut 2023.

Ärendebeskrivning

Revisionen har genomfört en granskning av kommunens förebyggande arbete mot korruption, mutor, jäv, oönskade händelser m.m. 2022. Mot bakgrund av granskningen rekommenderar revisionen att kommunstyrelsen ska genomföra ett antal åtgärder. De återfinns nedan i kursivt med förvaltningens kommentar kring respektive åtgärd direkt efter.

Se över och revidera policydokument och riktlinjer vid behov, med syfte att uppdatera dokumenten vad gäller lagrumshänvisningar och hänvisningar till andra dokument som reviderats sedan dess

Fullmäktige i Östhammars kommun antog 2013-02-12, KF §4/2013, Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda i Östhammars kommun. Kommunens attestreglemente antogs 2014 och policy och riktlinjer för bisyssla 2016/2017. Behov av revidering finns och kommer att genomföras under 2023.

Säkerställa att relevanta och återkommande utbildningar tas fram, för att säkerställa att personalen har tillräckligt med kunskaper om styrande dokument och om korruptionsrelaterade risker

I samband med översyn av revidering om styrdokument inom området, enligt ovan, kommer även ett utbildningspaket tas fram.

Säkerställa att vikarier som hanterar fakturor blir informerade och utbildade om risken för bluff-fakturor

Enligt kommunens attestreglemente är huvudregeln att ingen person ensam ska hantera en transaktion från början till slut. Granskningsattestant och beslutsattestant är var för sig ansvariga för sina respektive åtgärder. Granskningsattestantens ansvar är att kontrollera att den ekonomiska händelsen tillhör verksamheten och är rimlig och beslutsattestantens ansvar är att kontrollera beslut, kontering, och finansiering. Modellen innebär att beslutsattestanten, vanligtvis en budgetansvarig person i chefsroll, har det största ansvaret att minimera risken för att bluff-fakturor godkänns och betalas. Information finns på kommunens intranät och läggs ut som nyhet/särskild varning när så är aktuellt.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Endast utbildade/certifierande och godkända inköpare ska göra inköp. Alla inköp som kommunen gör ska följa LOU, d.v.s. inköp ska göras på ramavtal eller vara upphandlat enligt gällande lagstiftning

Överväga att se över de resurser som finns på upphandlingsavdelningen

Kommunen har numera en central upphandlingsfunktion inom sektor verksamhetsstöd. Personalomsättning och svårighet att rekrytera har varit ett problem de senaste åren. Gruppen består nu (hösten 2022) av 3 tillsvidareanställda upphandlare samt inhyrt konsultstöd. Från och med våren 2023 kommer gruppen bestå av 4 upphandlare samt upphandlingschef på deltid vilket kommer att säkerställa bättre kvalitet vad gäller stöd till verksamheterna och uppföljning av avtal.

Överväga att identifiera och genomföra flera kontrollaktiviteter som verktyg till att kontrollera och följa upp förebyggande arbete mot korrupktion och oegentligheter inom ramen för den interna kontrollen. T ex aktiviteter såsom uppföljning av upphandlingar, fakturakontroller, avtalsföljsamhet/avtalstrohet, kontroller mot bolagsverkets register gällande bisysslor mm

Kommunens reglemente för internkontroll antogs 2010, KF § 82/2010. Behov av revidering finns. Från och med 2023 genomförs framtagande av internkontrollplaner enligt en ny modell vilket säkerställer likvärdig kvalitet inom alla nämnder samt att kontrollmomenten utvecklas varje år efter behov.

Säkerställa att bisysslor anmäls löpande till närmaste chef och inte bara vid nyanställning och vid medarbetarsamtal. Nå ut med informationen om bisysslor till medarbetare samt chefer för att höja kunskapen om vikten av och syftet till att anmäla bisysslor

Budskapet om vikten av att anmäla bisyssla sprids nu i flera kanaler, t.ex. vid nyanställning finns informationen i det första digitala välkomstbrevet, i introduktionsprogrammen finns punkten att checka för att inte missas. Aktivitet för information och kunskapsinsats finns årshjul för HR, det bidrar till fler tillfällen under året för samtal om bisyssla.

Säkerställa att den nya visseblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal blir känd och tillgänglig för allmänheten. T.ex. placera funktioner på förstasidan av kommunens hemsida, tillsammans med en enklare klargörande text

Inför att den nya lagen trädde i kraft 1 juli 2022 fanns information och upphandlad tjänst på plats, både på extern hemsida och internt, samtliga chefer fick också kunskap om förändringen och processen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Se till att ändamålsenligheten av den nya visselblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal följs upp

Uppföljning sker två gånger om året.

Beslutsunderlag

Granskning av kommunens förebyggande arbete mot korruption, KS-2022-545-1

Beslutet skickas till

Förtroendevalda revisorer samt sakkunnigt biträde KPMG
Registrator revisionen, via kommunstyrelsen
Kommunförvaltningens ledningsgrupp
Sektor verksamhetsstöd

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

5. Mervärdesavtalet – verksamhetsberättelse 2022 och insatser 2023

Förslag till beslut

Arbetsutskottet fastställer verksamhetsberättelsen för kommunens arbete med Mervärdesavtalet 2022 och uppdrar åt förvaltningen att verkställa planen för 2023. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Mervärdesavtalet tecknades 2009 mellan Oskarshamns kommun, Östhammars kommun, SKB AB och SKB AB:s ägare.

Enligt fastställd uppföljningsrutin lämnar kommunerna 1 mars en återrapportering för arbetet inom ramen för avtalet.

Rapportering av arbetet med Mervärdesavtalet och beredning av nya insatser ska, enligt beslut i Kommunstyrelsen, redovisas respektive tillstyrkas av Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Detta ärende omfattar en redovisning av 2022års arbete, samt en plan för verksamheten 2023.

Beslutsunderlag

Mervärdesavtalet.pdf, Mervärdesavtalet 2022-23.pdf.

Beslutet skickas till

Marie Berggren

Elin Dahm

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

6. Beslut om ändringar till nya avfallsplan för Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott ger förvaltningen i uppdrag att genomföra föreslagna ändringar i nya avfallsplan utifrån svar till arbetsutskottets frågor

Ärendebeskrivning

På kommunstyrelsens arbetsutskott den 22 november fick förvaltningen (projektledare för avfallsplan) uppdraget att återkomma med svar på frågor som uppkom vid föredraget. Frågorna förtydligades och skickades även via e-post. Projektledaren tillsammans med projektgruppen har svarat på frågorna (momenten), lämnat förslag på ändring men även beskrivit konsekvenser vid genomförande av vissa ändringar. Se bifogad wordfil, svar till KSAU.

För att förtydliga resursbehovet att nå avfallsplanens mål föreslås tillägg av utredningar kopplade till handlingsplanens åtgärder med gult eller rött resursbehov.

Resursbehovet för genomförande av åtgärder har bedömts på följande skala:

Låg kostnad som kan rymmas inom ordinarie budgetnivå.

Måttlig kostnad som inte säkert kan rymmas inom ordinarie budgetnivå.

Hög kostnad som innebär behov av personalförstärkningar eller större investeringar.

Genomförandettiden för åtgärder med gult resursbehov ändras till att gälla utredning för genomförande av åtgärden.

Genomförandettiden för åtgärder med rött resursbehov ändras till att gälla utredning för genomförande av åtgärden.

Beslutsunderlag

Svar till KSAU

Handlingsplan (Avfallsplanens bilaga 1)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet och beslutsunderlag skickas till

Peter Nyberg
Ulf Andersson
Marie Berggren
Myran Olsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023

7. Utökning av verksamhetsområde för VA i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att utöka verksamhetsområde för vatten och spillvatten i enlighet med bilaga 1-7.

Ärendebeskrivning

Beslutsförslaget omfattar fastigheter som 2022-11-01 hade anslutits till kommunalt vatten och spillvatten eller om anslutning var påbörjad.

I Östhammar Vatten AB:s uppdrag som VA-huvudman ingår att bereda förslag på ändringar av verksamhetsområdet för VA inom Östhammars kommun för beslut i Kommunfullmäktige. Det är av stor vikt att verksamhetsområde för VA i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) är beslutat och uppdaterat. Avstämning av nytillkomna bostäder som underlag för utökning av verksamhetsområdet görs löpande och minst en gång per år.

Bakgrund

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska Kommunfullmäktige besluta om vilka geografiska områden som ska ingå i verksamhetsområdet för VA. Syftet med det kommunala ansvaret är att trygga en långsiktigt hållbar vattenförsörjning och avloppshantering med hänsyn till människors hälsa och miljö i befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområde för VA är ett geografiskt avgränsat område inom vilket Lagen om allmänna vattentjänster gäller. Det innebär såväl rättigheter som skyldigheter för VA-huvudman och fastighetsägare. VA-huvudmannen är skyldig att skyndsamt och så länge behov finns ordna med den vattentjänst eller de vattentjänster som verksamhetsområdet avser. Fastighetsägaren har motsvarande rätt att försörjas av den allmänna VA-anläggningen och är avgiftsskyldig för vattentjänsterna inom verksamhetsområdet där fastigheten ligger.

Beslutsunderlag

Bilaga 1-7

Missiv Gästrike vatten AB 2022-11-15

Beslutet och beslutsunderlag skickas till

Gästrike Vatten AB

KS-2023-

8. Förtidsinlösen av pensioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att genomföra inlösen av pensionsåtagande enligt bifogad offert från Skandia. Transaktionen bokförs i 2022 års bokslut och finansieras genom det överskott som slutavräkningen avseende kommunalskatt 2022 genererat.

Ärendebeskrivning

Kommunala pensioner

Östhammars kommun har genom åren byggt upp en betydande pensionsskuld till före detta anställda. Orsaken till skulden kommer sig av att pensioner till kommunanställda intjänade fram till 1998 inte bokfördes som en kostnad samma år som de anställda tjänade in sin pension. Istället bokförs kostnaden för pension det år och månad den betalas ut till den anställde.

Fram till 1998 hade fanns på det kommunala avtalsområdet endast det som kallas förmånsbestämda pensioner. En förmånsbestämd pension innebär att pensionstagaren är garanterad ett visst belopp i tjänstepension. Hur stort detta belopp är beror på den allmänna lön- och prisnivån i samhället. Nivån fastställs varje år av ett prisbasbelopp och inkomstbasbelopp. Det innebär att varje år räknas kommunens pensioner och pensionsskuld till före detta anställda upp med prisbasbeloppet.

Från och med 1998 började man på det kommunala avtalsområdet att övergå till ett premiebaserat pensionssystem. Ett premiebaserat system innebär att den anställde inte är garanterad en viss pensionsnivå. Istället betalar arbetsgivaren en pensionspremie baserad på den anställdes lön varje inkomstår. Detta medför att den anställdas framtida pension bestäms av avkastningen på denna premie, den anställde är inte garanterad ett visst pensionsbelopp. Under åren har allt större del av kommunsektorns pensionsåtaganden överförs till premiebaserade system. Från och med 1998 började man också bokföra kostnaden för den anställdes pension samma år som den tjänades in. Detta medför att ingen skulduppbyggnad av framtida pensioner sker i ett premiebaserat pensionssystem.

Kommunens pensionsskuld

Östhammars pensionsskuld består till största delen av pensioner som är intjänade fram till 1998 i det förmånsbaserade pensionssystemet. Kommunens totala skuld för dessa uppgick vid årsskiftet 2021 till ca 400 miljoner kronor. Östhammars skuld är på inget sätt anmärkningsvärd. Östhammars ekonomiska skuldläge är snarare något bättre än för andra kommuner av samma typ och storlek. Skulden är inte upptagen i kommunens balansräkning. Det ska dem inte vara det enligt gällande regler.

Varje person som omfattas av kommunal tjänstepension har av Skandia livslängdsberäknats. Utifrån antagande om livslängd görs därefter en beräkning av kommunens totala pensionsskuld för denna person.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Exempel: Maria född 411201 har en tjänstepension på 2 788 kr/ månad. Skandia har beräknat hennes återstående livslängd till 98 månader. Det innebär kommunens pensionsskuld till Maria blir 273 224 kr ($98 * 2\,788$ kr). Slår man samman alla pensionsåtaganden till före detta anställda och anställda likt Maria får man Östhammars totala pensionsskuld.

Den årliga kostnaden för skulden utgörs av pensionsutbetalningar till före detta anställda. Detta är detsamma som att kommunen amorterar på sin pensionsskuld. Kostnaderna finansieras löpande i kommunens årliga budget. 2022 var kostnaden 27 miljoner kronor inkl löneskatter.

Den kommunala pensionsskulden kommer att finnas kvar länge, bortom 2060, fast den blir mindre och kostnaderna minskar vartefter pensionstagarna avlider. Skulden kommer utgöra en kostnad i den kommunala budgeten lika länge.

Förtidsinlösen

Enligt gällande regelverk bokförs pensionskostnaderna månadsvis när de betalas ut. I fallet med Maria blir det 2 788 kr per månad. Men det finns en möjlighet att göra en så kallad förtidsinlösen av pensionsskulden. När man gör förtidsinlösen innebär det att betalningsansvaret för pensionsåtagandena överförs från kommunen till kommunens pensionsadministratör, Skandia. Kommunen betalar Skandia för att den övertar betalningen och risken av pensionerna. Med exemplet ovan blir det så om Skandia ska ta över betalningsansvaret för Maria vill den ha 273 224 kr i engångsersättning från kommunen för detta. Det finns både för och nackdelar med förtidsinlösen för kommunen. För den anställde spelar det ingen roll.

Fördelar med förtidsinlösen

Östhammar slipper betala Marias pension om hon lever längre än 98 månader. Vid förtidsinlösen övertas den risken av pensionsadministratören.

Östhammar kan bokföra hela kostnaden för Marias pension samma år som vi betalar premien till Skandia. De efterföljande åren har vi ingen kostnad för Maria.

Nackdelar med förtidsinlösen

Östhammar förlorar premien vi betalt för Maria om hon lever kortare än 98 månader. Den tillfaller Skandia. Engångspremien vi betalar försämrar kommunen likviditet med lika mycket. Detta måste ställas i relation till den alternativa användning vi kan ha av pengarna.

Offert förtidsinlösen från Skandia

Kommunen har fått en offert från Skandia om förtidsinlösen för personer som redan får pension från Östhammar. Offerten avser personer födda 1940 -1944. Det är ca 55 personer. Kostnaden är en engångspremie på ca 20 000 000 kr. Om offerten antas minskar kommunens årliga pensionskostnad från 2023 och framåt med 1 700 000 kr per år.

Beslutsunderlag

Offert inlösen Skandia

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd, ekonomi

Fredrik Borgelin

Peter Nyberg

KS-2023

9. Slutförvarsorganisationens referensgrupp

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avsluta slutförvarsorganisationens referensgrupp från och med den 15 februari 2023.

Ärendebeskrivning

I Östhammars kommun bildades 1995, i samband med att det påbörjades platsundersökningar för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark, en slutförvarsorganisation.

Slutförvarsorganisationen och dess uppdrag har förändrats under åren beroende på var i processen prövningarna befunnit sig. Sedan 2019 består slutförvarsorganisationen av två särskilda grupper; granskningsgruppen och referensgruppen.

Referensgruppen har sedan 2016 bestått av samtliga ledamöter i Östhammars kommunfullmäktige samt representanter från bland annat grannkommuner och lokala miljöorganisationer.

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun beslutade i oktober 2020 att tillstyrka SKB:s ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. I april 2021 tillstyrkte kommunfullmäktige även en utbyggnad av det befintliga slutförvaret i Forsmark (slutförvar för kortlivat låg- och medelaktivt avfall, SFR). Under 2021 och 2022 har regeringen beviljat tillåtlighet för de båda verksamheterna.

Beslutsunderlag

Slutförvarsorganisationens uppdrag och organisation

Beslutet skickas till

Referensgruppens ledamöter

Ansvarig för förtroendemannaregistret (Hanna Horneij)

Slutförvarsenheten

Marie Berggren

Anna Bergsten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

10. Årsredovisning för kommunstyrelsens verksamheter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen för kommunstyrelsens verksamheter

Ärendebeskrivning

I ärendet redogörs för den verksamhet som kommunstyrelsen bedrivit under 2022. I rapporten beskrivs verksamheten utifrån, kvalitet, ekonomi, samt väsentliga personalförhållanden.

Beslutsunderlag

Årsredovisning KS 2022

Beslutet skickas till

Peter Nyberg
Sektor verksamhetsstöd, ekonomi
Fredrik Borgelin
Ulf Andersson
Helen Åsbrink
Zara Jävström

KS-2023-

11. Tilläggsbudget, mål och budget 2023-2026, driftsbudget 2023, flerårsplan 2024-2026 samt Investeringsbudget

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

- Fastställa budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026, enligt bifogat förslag
- Kalkylmässig ränta fastställs till 1,75 %,
- Kommunstyrelsen har under år 2023 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under budgetåret 2023 med totalt 100 mnkr,
- Kommunstyrelsen har under år 2023 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2023,
- Kommunstyrelsen medges rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden,
- Kommunägda företag ska under 2023 avlämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti,
- Budgethandlingarna ersätter den Mål och budgethandling, driftsbudget, flerårsplan och investeringsbudget som antogs 2022-06-14, § 71.

Ärendebeskrivning

Det finns två huvudsakliga skäl till varför en ny budgethandling tagits fram, dels att det är en ny mandatperiod med en ny majoritet och dels för att förutsättningarna förändrats väsentligt sedan våren 2022. Prisökningar, inflation och stigande räntor påverkar såväl enskilda medborgare som företag och det offentliga systemet. Budgetåren 2023 och 2024 ser vid årets början ut att bli kännbara.

Beslutsunderlag

Mål och budget 2023-26. Publiceras separat i arbetsrummet.

Protokollsutdrag KF 2022-06-14 § 71.

Beslutet skickas till

Peter Nyberg
Sektor verksamhetsstöd, ekonomi

KS-2023

12. Delegation till Arbetsmarknadsenheten av myndighetsutövning enligt socialtjänstlagen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger Arbetsmarknadsenheten delegation att fatta beslut på nämndens vägnar i ärenden rörande 4 kap. 1-2 §§ samt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL) i Kommunstyrelsens befintliga delegationsordning. Delegationen gäller till 2023-06-30. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav i beslut 2010-12-07 § 131 kommunstyrelsen rätt att, genom arbetsmarknadsenheten, fullgöra uppgifter enligt socialtjänstlagen. Arbetsmarknadsenheten har sedan dess gjort biståndsbedömningar och utbetalningar avseende försörjningsstöd utan att detta finns dokumenterat i kommunstyrelsens arbetsordning och utan att någon delegation getts till de tjänstemän som utför arbetet.

Då dagens hantering av försörjningsstöd till nyanlända och kvotflyktingar inte är dokumenterad i vare sig reglemente eller delegationsordning vill kommunstyrelsen göra ett tillägg till kommunstyrelsens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Tillägg till delegationsordning

Protokollsutdrag KF 2010-12-07 § 131

Beslutet skickas till

Individ- och familjenämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Kommunstyrelsen
Lina Edlund
Zara Järvström
Anna-Karin Bexelius
Christina Stenhammar
Yvonne Wahlbeck

KS-2023

13. Revidering av styrmodell för Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta det reviderade dokumentet. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Styrmodell för Östhammars kommun beskriver övergripande hur kommunen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp samt hur insatser och ansvar fördelas mellan förtroendevalda politiker och förvaltningsorganisationen. Oavsett om du är förtroendevald, chef eller medarbetare har du ansvar för att ta till dig innehållet i styrmodellen och arbeta utifrån modellen i din vardag.

Beslutsunderlag

Styrmodell för Östhammars kommun – antagen 2020-12-15

Reviderad styrmodell för Östhammars kommun. Publiceras separat i arbetsrummet.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder
Samtliga sektorchefer

KS-2023

14. Försäljning av Östhammars stadsnät

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att sälja Stadsnätet till Global Connect och anta det köpeavtal som föreligger.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har bedrivit bredbandsutbyggnad, framför allt i tätorterna men också mellan noder och i vissa enskilda fall till landsbygden under en lång tid. Det är angeläget att i varje enskild tid pröva frågan om denna verksamhet är att betrakta som kommunens uppdrag och ifall det finns privata aktörer på marknaden som kan vara intresserade av ett övertagande. Östhammars kommun har under det senaste året prövat en försäljning av Östhammars stadsnät. Denna process startade med ett förfrågningsunderlag som publicerades och skickades till marknadens 10-15 största aktörer. Tre aktörer visade intresse och lämnade in preliminära bud. Förutom köpeskilling prövades anbudsgivarna på utbyggnadsåtagande, kommande driftskostnad för Östhammars kommun som kund samt kostnaden för anslutning av nya lokaler/verksamheter. Ovanstående ledde fram till att kommunen gick vidare med en part för slutförhandling. Det avtal som föreligger är resultatet av denna slutförhandling.

För att realisera Östhammars kommuns vision om att alla, såväl företag som hushåll och offentlig verksamhet, ska kunna ansluta sig till en väl utbyggd IT-infrastruktur med god kapacitet och driftkvalitet har Östhammars kommun genomfört en grundutbyggnad av IT-infrastrukturen.

Utbyggnaden har resulterat i det bredbandsnät som denna försäljning avser, Östhammars Stadsnät. Östhammars kommuns stadsnät omfattar ca 1 080 publika kundanslutningar inklusive företagsanslutningar och ca 100 kommunala förvaltningsanslutningar. En närmare redovisning av stadsnätet framgår i bilaga 1, "Östhammar stadsnät Redovisning 2016/2022". Stadsnätets utbyggnadsgrad framgår av kartbild "Översikt stadsnät", bilaga 2 och stadsnätets tekniska utbyggnad framgår av "Östhammars stadsnät nätverksdokumentation översikt", bilaga 3.

Sammanfattningsvis kan stadsnätet delas in i två delar, en del som avser det publika nätet som innefattar hushåll, företag och offentliga verksamheter inom det geografiska området Östhammars kommun och en del som avser Östhammars kommun som förvaltningsorganisation, d.v.s. kommunala förvaltningars verksamheter och kommunala bolag/Östhammarshem ("Förvaltningsnätet"). De kommunala verksamheterna har inga egna avtal med Stadsnätet och därmed ingen debitering för anslutningen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Anbudsgivaren övertar drift och övervakning av både det publika nätet och Förvaltningsnätet. Förvaltningsnätet består av ca 100 kommunala förvaltningsanslutningar som kopplas upp med dubblerade fiberpar till ortsnoder som i sin tur är sammankopplade i en ringstruktur till huvudnoden i Östhammar.

En förutsättning för försäljningen är att uppkopplingen med dubblerade fiberpar och den nätstruktur som idag finns för Förvaltningsnätet upprätthålls efter försäljningen. Anbudsgivare ska i lämnat anbud beakta att anbudsgivaren kommer vara tvungen att upprätthålla denna struktur.

Östhammars kommun kommer till köparen erlagga ersättning för köparens tillhandahållande av Förvaltningsnätet (fiberhyra). För det fall Östhammars kommun ska avveckla befintlig kommunal verksamhet till vilken Förvaltningsnätet är ansluten ska Östhammars kommun beakta en uppsägningstid om tolv (12) månader. Samtliga driftsfunktioner i stadsnätet är idag utlagda på externa parter. Befintliga avtal med leverantörer/operatörer enligt nedan övertas av köparen och kostnader belastar från och med tillträdesdagen köparen.

Beslutsunderlag

Förfrågningsunderlag inför försäljning av Östhammars kommuns stadsnät

Avtal om överlåtelse. Publiceras separat i arbetsrummet.

Beslutet skickas till

Peter Nyberg

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-10

15. Uppsägelse av överenskommelse med Östhammarshem

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen säger upp överenskommelsen med Östhammarshem, avseende förtur i ordinarie bostadskö för nyanlända och kvotflyktingar. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en översikt för hur bosättning av nyanlända och kvotflyktingar ska genomföras. I uppdraget ska samtliga socialt utsatta grupper ingå.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har sedan 2007 haft ett mottagande av nyanlända flyktingar. I huvudsak anvisas dessa från Migrationsverket antingen från ett anläggningsboende eller direkt från ett flyktingläger (kvotflyktingar). Merparten av de som kommit har sitt boende i en lägenhet från Östhammarshem. Antalet nyanlända per år har varierat mycket, från 10-12 per år till migrationskrisens 80-100 per år. Prognosen i nuläget är att kommunen tar emot ca 16 personer under 2023.

Beslutsunderlag

Överenskommelse med Östhammarshem KS 2022-52-7

Beslutet skickas till

Christina Stenhammar
Zara Järvström
Anna Karin Bexelius

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

16. Utredning av möjlighet till föreningsfik i Frösåkershallen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten för föreningslivet att sälja fika i anslutning till cuper och matcher i Frösåkershallen.

Ärendebeskrivning

Förslag har inkommit om att ge föreningslivet en möjlighet att sälja fika i anslutning till cuper och matcher i Frösåkerhallen. Ett alternativ som framförts är att bygga ett fik för uthyrning till lokala föreningar. Förvaltningen utreder genom detta uppdrag förutsättningarna för bl.a. utformning, placering, genomförande och ekonomi i dialog med det lokala föreningslivet.

I dagsläget finns en fast disk där kommunen har kontor samt försäljning.

Beslutet skickas till

Peter Nyberg
Marie Berggren

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

17. Remissvar till Naturvårdsverket angående havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten, Noatum Nord och Noatum Syd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta remissvaret angående etablering av havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten och skicka detta till Naturvårdsverket. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

USA, Kanada och Europa samarbetar i konventionen om miljökonsekvensbedömning i ett gränsöverskridande sammanhang kallad Esbokonventionen. Här finns krav på att informera grannländer och allmänheten om planerade verksamheter som kan orsaka miljöeffekter (ex. havsbaserad vindkraft).

Åland förbereder för etableringen och driften av två havsbaserade vindkraftsparkar kallade *Noatum Nord* och *Noatum Syd* i Östersjön, nordligt och sydligt belägna från Åland. *OX2 AB:s* båda dotterbolag *Noatum Åland Norra KB* och *Noatum Åland Södra KB* meddelar att undersökningsområdena uppgår till 680 km² respektive 1 700 km².

Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser och i övrigt fullgöra de skyldigheter som följer av förordningens 24 §. Om Sverige begär att få delta i miljöbedömningen gällande de båda projekten sänds den kommande miljökonsekvensbeskrivningen på samråd till Sverige i enlighet med Esbokonventionens artikel 4–5.

Östhammars kommun har blivit ombudda att lämna synpunkter på om vindkraftsprojekten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser för Sverige och om det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljökonsekvensbedömningen. Samt lämna synpunkter på de potentiellt gränsöverskridande effekter och vad som bör ingå i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Beslutsunderlag

Yttrande från tjänstemän.

Beslutet skickas till

Alice Möller
Cecilia Willén Johansson

KS-2023-

18. Antagande av brottsförebyggande organisation

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar organisationen för det brottsförebyggande arbetet. Organisationen ersätter Trygg i Östhammar (TRÖ).

Ärendebeskrivning

Ett förslag på organisation har tagits fram för att skapa en tydligare styrning av kommunens brottsförebyggande arbete. Förslaget ersätter samverkansorganet Trygg i Östhammar (TRÖ).

Förslaget innebär att det inrättas en styrgrupp, en operativ grupp, en lägesbildsgrupp samt att det vid behov kan inrättas arbetsgrupper för att hantera särskilda händelser. Förslaget beskriver gruppernas respektive den brottsförebyggande samordnarens roll i arbetet.

Beslutsunderlag

Östhammars kommuns organisation för brottsförebyggande arbete

Beslutet skickas till

Peter Nyberg
Oskar Johanson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

19. Information om utbildning för förtroendevalda i Östhammars kommun- Politikens ansvar i arbetsgivar- och arbetsmiljöfrågor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Den som är politiker i fullmäktige, styrelse eller nämnd är yttersta representant för kommunen som arbetsgivare. I rollen ingår bland annat ansvar för kommunens lönepolitik, kompetensförsörjning och arbetsmiljö. Samtliga områden är viktiga och påverkar hur vi uppfattas som arbetsgivare. En välfungerande lönepolitik och ett gott arbetsmiljöarbete är viktiga delar i kommunens kompetensförsörjningsarbete.

Inom arbetsmiljöområdet är lagkraven och politikens ansvar särskilt tydligt. Genom systematiskt arbetsmiljöarbete kan ni följa upp och styra verksamheten, så att arbetstagare och elever får en bra arbetsmiljö, både organisatoriskt, fysiskt och socialt.

Utbildningens innehåll:

Arbetsmiljö

- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Kommunfullmäktiges uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Nämndens uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Riskbedömning vid förändring
- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter
- Arbetsmiljöansvar och straffansvar

Lönebildning

- Grunderna i lönebildning
- Ansvar som förtroendevald

Kompetensförsörjning

- Hård konkurrens om arbetskraft
- Utveckla och behålla nuvarande medarbetare samt attrahera nya genom att skapa välfungerande arbetsplatser
- Närvarande ledarskap

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd, HR
Pauliina Lundberg
Åsa Söderberg.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

20. Del av utbildningspaketet för nya förtroendevalda i Östhammars kommun, mandatperiod 2022-2026 – Säkerhetsskydds- och beredskapsarbetet i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Säkerhetsskyddschef Malin Hübinette och beredskapssamordnare Fredrik Nyman informerar om Östhammars kommuns säkerhetsskydd- och beredskapsarbete i de ansvarsområden som åligger kommunen. Kommunstyrelsen har ett ansvar att leda och samordna krisberedskapsfrågor och säkerhetsskyddsfrågor samt har ett samordningsansvar vad gäller kommunens beredskapsarbete.

Beslutsunderlag

Power Point- presentation, presenteras på sammanträdet.

Beslutet skickas till

Malin Arrendell
Malin Hübinette
Fredrik Nyman

KS-2023-

21. Förslag till uppdrag om krigsorganisation och krigsplacering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till krigsorganisation samt dess bemanning. Arbetet ska följa principer om att kommunen så långt som möjligt ska bedriva sin ordinarie verksamhet även under extraordinära förhållanden, samt att krigsplacering av personal ska göras för att uppfylla detta.

Ärendebeskrivning

Enligt 7§ i lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap ska kommuner vid höjd beredskap vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret under rådande förhållanden.

Enligt 12 § förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap ska kommuner gå över till krigsorganisation vid högsta beredskap.

Kommuner ska även ha de planer som behövs för att kunna upprätthålla sin verksamhet under höjd beredskap, vilket framgår av 4 § förordningen (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Planerna ska innehålla uppgifter om den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap, inklusive information om bland annat krigsorganisation och vilken personal som ska tjänstgöra i organisationen.

Kommunen behöver därför ta fram en krigsorganisation och bemanna den genom krigsplacering.

Beslutet skickas till

Malin Hübinette
Pauliina Lundberg

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

22. Hantering av medborgarmotion om ”Bygg ny sporthall Östhammar”

Förslag till beslut

Arbetsutskottet beslutar att medborgarmotionen hanteras inom kultur- och fritidsnämnden, inklusive beslut.

Ärendebeskrivning

Medborgarmotionen ”Bygg ny sporthall Östhammar” har uppnått namnunderskrifter från 1 % av folkbokförda i kommunen. Medborgarmotionen rör idrottsanläggningar. Frågan ligger inom kultur- och fritidsnämndens område enligt reglemente: § 25. Ärendet handläggs av förvaltningen. När nämnden behandlar ärendet bjuds medborgarmotionären in till sammanträdet för att presentera motionen.

Beslutsunderlag

Medborgarmotionen finns via kommunens webbplats

Beslutet skickas till

Kommunförvaltningens ledningsgrupp för ärendefördelning, Peter Nyberg
Medborgarmotionären

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

23. Hantering av medborgarmotion om ”Rusta fotbollsplanen i Öregrund”

Förslag till beslut

Arbetsutskottet beslutar att medborgarmotionen hanteras inom kultur- och fritidsnämnden, inklusive beslut.

Ärendebeskrivning

Medborgarmotionen ”Rusta fotbollsplanen i Öregrund” har uppnått namnunderskrifter från 1 % av folkbokförda i kommunen. Medborgarmotionen rör idrottsanläggningar. Frågan ligger inom kultur- och fritidsnämndens område enligt reglemente: § 25. Ärendet handläggs av förvaltningen. När nämnden behandlar ärendet bjuds medborgarmotionären in till sammanträdet för att presentera motionen.

Beslutsunderlag

Medborgarmotionen finns via kommunens webbplats

Beslutet skickas till

Kommunförvaltningens ledningsgrupp för ärendefördelning, Peter Nyberg
Medborgarmotionären

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-2023-

24. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor från kommunförvaltningen.

Sektorchef samhälle Ulf Andersson lämnar information om länsväg 288.

Nämndsekreterare lämnar information om antagande av reglemente för Kommunala rådet för pensionärer och funktionsnedsatta.

Kommunstyrelsen Internkontrollplan 2023

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

2 (7)

1 Intern kontroll

Intern kontroll är ett stöd i arbetet att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som hindrar att organisationen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Enligt Kommunallagen ansvarar nämnderna för:

- Att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.
- De ska också se till **att den interna kontrollen är tillräcklig** och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
- Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Kommunallagen 6 kap. 6 §

Kommunstyrelsen är en nämnd med en särställning. För styrelsen gäller, utöver vad som angetts ovan, även:

- Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och **ha uppsikt över övriga nämnders** och eventuella gemensamma nämnders **verksamhet**.

Kommunallagen 6 kap. 1 §

Kommunstyrelsen har till följd av sin uppsiktsplikt över kommunens nämnder tagit fram ett reglemente för intern kontroll. Reglementet förklarar vilket ansvar nämnderna har för sin egen interna kontroll. Denna internkontrollplan och det arbete som ska genomföras enligt denna plan är nämndens sätt att möta detta ansvar.

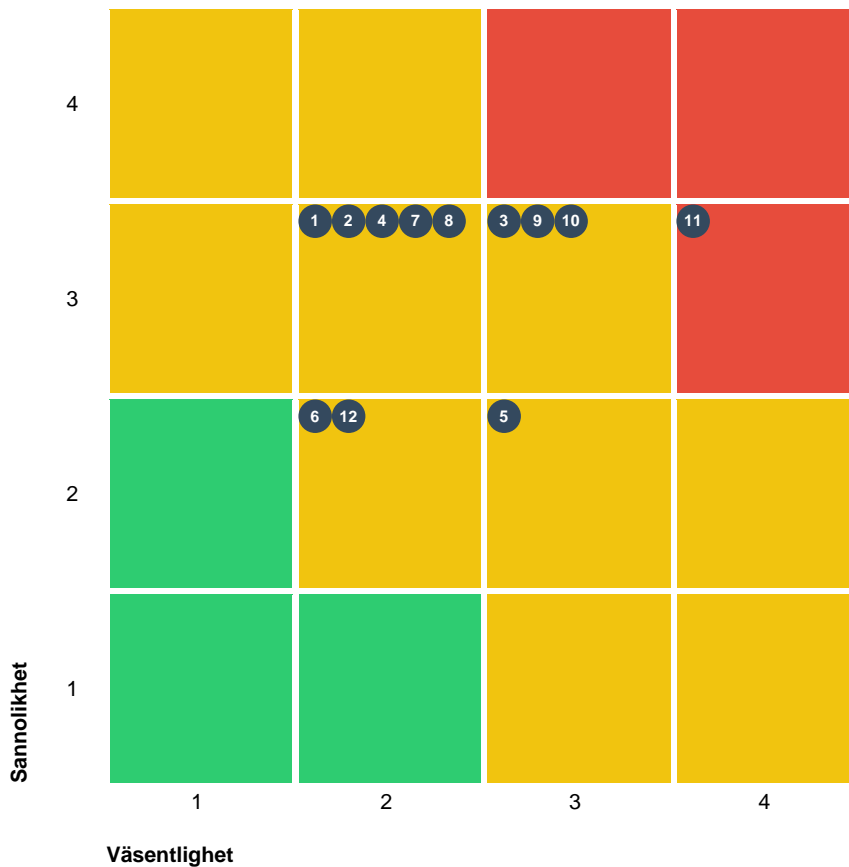
Utfallet av granskningsaktiviteterna återkopplas till nämnden i samband med Delårsrapport och Årsredovisning.

2 Nämndens egenutvärdering

	KOMMUN STYRELSEN	NÄMND SNITT
Hur bra anser du att nämnden/förvaltningen arbetar med:		
att ha kontroll på att verksamheten bedrivs enligt relevanta lagar, förordningar och föreskrifter?	2,5	2,8
att ha kontroll på att verksamheten bedrivs enligt interna regler, policyer och beslut?	3	2,4
med att skapa och använda information av god kvalitet inför och vid beslut?	2	2,4
fungerande kommunikation, såväl internt som externt, såväl uppåt som nedåt som i sidled?	2	2,0
att motverka korruption, mutor och jäv?	3	2,9
att skapa en arbetsmiljö som uppmuntrar rapportering av avvikelser?	2	2,5
att i ord och handling tydliggöra vilka förväntningar och värderingar som gäller i organisationen?	2	2,3
att klargöra, tilldela och begränsa ansvar och befogenheter i organisationen?	3	2,5
att nå uppsatta mål?	2	2,3
att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet?	2	2,2
hantering av verksamhetssystem och i dem innehållande information?	3	2,4
beredskapsplaner för hantering av olika samhällsstörningar?	2	2,1

3 (7)

3 Riskbedömning

1 Kritisk 11 Medium Totalt: 12

Kritisk
Medium
Låg

	Sannolikhet	Väsentlighet
4	Sannolik - Det är mycket troligt att fel uppstår	Allvarlig - Är mycket betydande för de olika intressenterna
3	Möjlig - Det finns risk för att fel uppstår	Kännbar - Uppfattas som besvärande för intressenterna
2	Mindre sannolik - Risken att fel ska uppstå är mycket liten	Lindrig - Uppfattas som liten av intressenterna
1	Osannolik - Risken att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig	Försumbar - Är obetydlig för de olika intressenterna

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde
Efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att ha kontroll på att verksamheten bedrivs enligt relevanta lagar, förordningar och föreskrifter så kan det leda till lagbrott, juridisk process, förtroendeskada,	Möjlig	Lindrig	6

4 (7)

Kontrollområden	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlig het	Riskvärde
	ekonomisk skada, försening av beslut och lidande kund / brukare.			
Efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att ha kontroll på att verksamheten bedrivs enligt interna regler, policyer och beslut så kan det leda till tandlös styrning, tjänstemannastyre, uppluckring av den lokala demokratin och förtroendeskada.	Möjlig	Lindrig	6
Tillförlitlig finansiell information	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att skapa och använda information av god kvalitet inför och vid beslut så kan det leda till att nämnden fattar beslut på underlag som inte uppfyller lagkrav eller som har kvalitetsbrister som försvårar verkställandet av politiska beslut, ekonomisk skada.	Möjlig	Kännbar	9
Tillförlitlig finansiell information	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med fungerande kommunikation, såväl internt som externt, såväl uppåt som nedåt som i sidled så riskerar det att leda till missnöje hos lokalbefolkningen, ineffektiv och svårstyrd verksamhet, frustration och dålig arbetsmiljö, dubbelarbete eller uteblivet arbete.	Möjlig	Lindrig	6
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att motverka korruption, mutor och jäv så kan det leda till allvarlig förtroendeskada, ekonomisk skada och felaktiga beslut, rättprocesser och fördröjning av verkställighet.	Mindre sannolik	Kännbar	6
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att skapa och bibehålla en miljö som uppmuntrar till rapportering av avvikelser så kan det leda till ekonomisk skada, förtroendeskada och att viktiga inspel från medarbetare och kommuninvånare går förlorade.	Mindre sannolik	Lindrig	4
Styr- och kontrollmiljö	Om nämnden / förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att i ord och handling tydliggöra vilka förväntningar och värderingar som	Möjlig	Lindrig	6

5 (7)

Kontrollområden	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlig het	Riskvärde
	gäller i organisationen så kan det leda till ineffektivitet, att medarbetare skapar egna sanningar för vilka förväntningar / värderingar som råder, olikheter kan råda mellan olika arbetsgrupper och kunder / brukare kan bemötas olika.			
Styr- och kontrollmiljö	Om nämnden / förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att klargöra, tilldela och begränsa ansvar i organisation så kan det leda till att beslut fattas på fel nivå, av obehöriga, vilket kan leda till negativa verksamhets- och eller ekonomiska konsekvenser. Arbetsuppgifter kan bli ogjorda eller dubbelgjorda.	Möjlig	Lindrig	6
Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att nå uppsatta mål så kan det leda till tjänstemannastyre och urholkad lokaldemokrati,	Möjlig	Kännbar	9
Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet så kan det leda till vi inte når de politiska målen, försämrade ekonomisk hållbarhet, missnöjda brukare, juridiska processer.	Möjlig	Kännbar	9
Kontroller av system och rutiner	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med beredskapsplaner för hantering av olika samhällsstörningar så kan det leda till, vid händelse, att samhällsviktig verksamhet ej kan fortsätta. (Förtroendeskada)	Möjlig	Allvarlig	12
Kontroller av system och rutiner	Om nämnden / förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med hantering av verksamhetssystem och i dem innehållande information så kan det bl.a. leda till intrång, läckta personuppgifter. Har förvaltningen för många, ej i bruk, system så leder det till ekonomisk förlust. Händelser leder till att data är otillgänglig. Dubbelregistrering till följd av många verksamhetssystem (snarare än t.ex. ett mastersystem för kunduppgifter).	Mindre sannolik	Lindrig	4

6 (7)

4 Internkontrollplan

4.1 Intern kontroll

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Aktivitet	Metod
Kontroller av system och rutiner	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med beredningsplaner för hantering av olika samhällsstörningar så kan det leda till, vid händelse, att samhällsviktig verksamhet ej kan fortsätta. (Förtroendeskada)	Tillse att alla verksamheter inom Kommunstyrelsens verksamhetsområde påbörjar arbetet med en beredningsplan	Samtliga verksamheter ska under tertial 1, tillsammans med Beredningsenheten, påbörja arbetet med en beredningsplan. Innan året är slut ska samtliga verksamheter ha en färdig och till medarbetarna kommunicerad beredningsplan.
		Samtliga verksamheter inom Kommunstyrelsens ansvarsområde har en beredningsplan.	Momentet utförs genom att beredningsplaner tas fram, verksamheterna tillsammans med Beredningsenheten. Kontroll av att samtliga verksamheter har en beredningsplan sker under tertial 3.
Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att nå uppsatta mål så kan det leda till tjänstemannastyre och urholkad lokaldemokrati.	Tillse att verksamheter inom Kommunstyrelsens ansvarsområde har god kännedom om och arbetar väl mot uppsatta mål	Kvalitetsutvecklare ger chefer inom nämndens ansvarsområde extra stöd i syfte att utarbeta en plan med aktiviteter som på ett fullgott sätt riktar in sig på att nå uppsatta mål, aktiviteten utförs under tertial 2
Tillförlitlig finansiell information	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med fungerande kommunikation, såväl internt som externt, såväl uppåt som nedåt som i sidled så riskerar det att leda till missnöje hos lokalbefolkningen,	Kommunstyrelsen har en uppdaterad rutin för ärendeberedning och rutinen är känd hos medarbetare	Rutinen för ärendeberedning uppdateras på INES av nämndsekreterare och skickas per mejl till berörda medarbetare inom nämndens område, genomförs under tertial 1
		Ansvariga chefer inom Kommunstyrelsens	Nämndsekreterare tar fram en checklista för

7 (7)

Kontrollområden	Riskbeskrivning	Aktivitet	Metod
	ineffektiv och svårstyrd verksamhet, frustration och dålig arbetsmiljö, dubbelarbete eller uteblivet arbete.	verksamhetsområde har en checklista för att kvalitetsgranska ärenden inför beslut	att kvalitetsgranska ärenden som ska till nämnd och delger berörda chefer inom nämndens verksamhetsområde. Utförs under tertial 1
Ändamålsenligt och kostnadseffektiv verksamhet	Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet så kan det leda till vi inte når de politiska målen, försämrad ekonomisk hållbarhet, missnöjda brukare, juridiska processer.	Genomgång av ärenden som behandlats av Kommunstyrelsen Beslut fattas i enlighet med delegationsordning	Efter årets andra och tredje Kommunstyrelsesammanträde så går nämndsekreterare och kommunjurist i genom de ärenden som behandlats i syfte att se om ärenden, sett till reglemente och delegation, skulle kunna ha hanterats på lägre nivå. Politiken får till sig utfallet av ovanstående granskning i syfte att KSO ska få de kunskaper som behövs för att kunna säkerställa att beslut alltid fattas i enlighet med delegationsordning.

Kommunrevisionen

Datum
2022-08-24

Dnr

Sid

ÖSTHAMMARS KOMMUN	
2022 -08- 3 0	
Dnr:	Dpl:

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Barn- och utbildningsnämnden
Bygg- och miljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av Kommunens förebyggande arbete mot korruption

KPMG har av Östhammars kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska kommunens förebyggande arbete mot mutor, korruption, jäv, oönskade handlingar m m. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter är ändamålsenligt. Den övergripande revisionsfrågan har varit om arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter bedrivs tillräckligt kraftfullt och ändamålsenligt av styrelsen och nämnderna.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter till viss del är ändamålsenligt.

Vi konstaterar att vissa styrdokument ej har reviderats sedan de upprättades för närmare tio år sedan, och bedömer därför att kommunen bör se över relevanta styrdokument och revidera efter behov. Vidare bedömer vi att det finns en risk att kommunens personal inte har tillräcklig kunskap om styrande dokument. Ingen utbildning gällande förebyggande arbete mot korruption har genomförts i en övergripande organiserad form i kommunen sedan 2016. Dock konstaterar vi att det finns planer inom sektor verksamhetsstöd på att ta fram utbildningsmaterial inom området, vilket vi ser som positivt.

Gällande upphandling konstaterar vi att bedrägerier i form av bluffakturor är en risk hos kommunen. Vi konstaterar även att kommunens centrala upphandlingsenhet har haft personalbrist det senaste året, vilket har haft som följd att enheten inte hunnit med uppföljningar inom ramen för intern kontroll. Vi bedömer det som en risk att upphandlingsenheten inte har tillräckliga resurser och att detta bör ses över.

Bisysslor är ofta förekommande samtidigt som det finns svårigheter med att kartlägga dessa. Vi bedömer att det finns en risk för att bisysslor inte anmäls och att kommunen bör arbeta vidare med att nå ut med information gällande bisysslor.

Den 17 juli 2022 började nya lagändringar gälla för visselblåsning i offentlighet- och sekretesslagen. Kommunen har i samband med den nya lagändringen deltagit i en gemensam upphandling för en konsulttjänst som visselblåsarfunktion och tillsatt en intern förtroendegrupp som ska fungera som en intern rapporteringskanal i samverkan med konsulttjänsten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och revidera policydokument och riktlinjer vid behov, med syfte att uppdatera dokumenten gällande lagrumshänvisningar och hänvisningar till andra dokument som reviderats sedan dess.
- Säkerställa att relevanta och återkommande utbildningar tas fram, för att säkerställa att personalen har tillräckligt med kunskap om styrande dokument och om korruptionsrelaterade risker.
- Säkerställa att vikarier som hanterar fakturor blir informerade och utbildade om risken för blufffakturor.
- Överväga att se över de resurser som finns på upphandlingsenheten.
- Överväga att identifiera och genomföra fler kontrollaktiviteter som ett verktyg till att kontrollera och följa upp förebyggande arbete mot korruption och oegentligheter inom ramen för den interna kontrollen. T.ex. kontrollaktiviteter såsom:
 - o uppföljning av upphandlingar,
 - o fakturakontroller,
 - o avtalsföljsamhet/avtalstrohet,
 - o kontroller mot Bolagsverkets register gällande bisysslor m.m.
- Säkerställa att bisysslor anmäls löpande till närmsta chef och inte bara vid nyanställning och vid medarbetarsamtal. Nå ut med informationen om bisysslor till medarbetare samt chefer för att höja kunskapen om vikten av och syftet till att anmäla bisysslor.
- Säkerställa att den nya visselblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal blir känd och lättillgänglig för allmänheten. T.ex. placera funktionen på förstasidan av kommunens hemsida, tillsammans med en enkel klargörande text.
- Se till att ändamålsenligheten av den nya visselblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal följs upp.

Kommunrevisionen översänder härmed granskningsrapport och missiv till kommunstyrelsen för yttrande. Svar önskas senast den 30 november 2022. Rapporten skickas även till barn- och utbildningsnämnden, till bygg- och miljönämnden, till kultur- och fritidsnämnden, till socialnämnden och till kommunfullmäktiges presidium för kännedom.

Enligt uppdrag

Mats Sjöborg
Ordförande

Granskning av Kommunens förebyggande arbete mot korruption

Rapport

Östhammars kommun

KPMG AB

2022-08-24

Antal sidor 17

Antal bilagor 1

Östhammars kommun

Granskning av Kommunens förebyggande arbete mot korruption

2022-08-24

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Styrande och stödjande dokument	6
3.2	Organisationens arbete mot korruption och oegentligheter	7
4	Slutsats och rekommendationer	13
A	Bilaga 1	16

1 Sammanfattning

Vi har av Östhammars kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska kommunens förebyggande arbete mot mutor, korruption, jäv, oönskade händelser m.m. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter är ändamålsenligt. Den övergripande revisionsfrågan har varit om arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter bedrivs tillräckligt kraftfullt och ändamålsenligt av styrelsen och nämnderna.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter till viss del är ändamålsenligt.

Vi konstaterar att vissa styrdokument ej har reviderats sedan de upprättades för närmare tio år sedan, och bedömer därför att kommunen bör se över relevanta styrdokument och revidera efter behov. Vidare bedömer vi att det finns en risk att kommunens personal inte har tillräcklig kunskap om styrande dokument. Ingen utbildning gällande förebyggande arbete mot korruption har genomförts i en övergripande organiserad form i kommunen sedan 2016. Dock konstaterar vi att det finns planer inom sektor verksamhetsstöd på att ta fram utbildningsmaterial inom området, vilket vi ser som positivt.

Gällande upphandling konstaterar vi att bedrägerier i form av blufffakturor är en risk hos kommunen. Vi konstaterar även att kommunens centrala upphandlingsenhet har haft personalbrist det senaste året, vilket har haft som följd att enheten inte hunnit med uppföljningar inom ramen för intern kontroll. Vi bedömer det som en risk att upphandlingsenheten inte har tillräckliga resurser och att detta bör ses över.

Bisysslor är ofta förekommande samtidigt som det finns svårigheter med att kartlägga dessa. Vi bedömer att det finns en risk för att bisysslor inte anmäls och att kommunen bör arbeta vidare med att nå ut med information gällande bisysslor.

Den 17 juli 2022 började nya lagändringar gälla för visselblåsning i offentlighet- och sekretesslagen. Kommunen har i samband med den nya lagändringen deltagit i en gemensam upphandling för en konsulttjänst som visselblåsarfunktion och tillsatt en intern förtroendegrupp som ska fungera som en intern rapporteringskanal i samverkan med konsulttjänsten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och revidera policydokument och riktlinjer vid behov, med syfte att uppdatera dokumenten gällande lagrumshänvisningar och hänvisningar till andra dokument som reviderats sedan dess.
- Säkerställa att relevanta och återkommande utbildningar tas fram, för att säkerställa att personalen har tillräckligt med kunskap om styrande dokument och om korruptionsrelaterade risker.

- Säkerställa att vikarier som hanterar fakturor blir informerade och utbildade om risken för bluffakturor.
- Överväga att se över de resurser som finns på upphandlingsenheten.
- Överväga att identifiera och genomföra fler kontrollaktiviteter som ett verktyg till att kontrollera och följa upp förebyggande arbete mot korruption och oegentligheter inom ramen för den interna kontrollen. T.ex. kontrollaktiviteter såsom:
 - uppföljning av upphandlingar,
 - fakturakontroller,
 - avtalsföljsamhet/avtalstrohet,
 - kontroller mot Bolagsverkets register gällande bisysslor m.m.
- Säkerställa att bisysslor anmäls löpande till närmsta chef och inte bara vid nyanställning och vid medarbetarsamtal. Nå ut med informationen om bisysslor till medarbetare samt chefer för att höja kunskapen om vikten av och syftet till att anmäla bisysslor.
- Säkerställa att den nya visseblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal blir känd och lättillgänglig för allmänheten. T.ex. placera funktionen på förstasidan av kommunens hemsida, tillsammans med en enkel klargörande text.
- Se till att ändamålsenligheten av den nya visseblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal följs upp.

2 Bakgrund

Vi har av Östhammars kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska kommunens förebyggande arbete mot mutor, korruption, jäv, oönskade händelser m.m. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Risker för korruption och andra oegentligheter finns alltid närvarande. Inom offentlig verksamhet finns särskilda anledningar att motverka korruption då det dels handlar om allmänhetens förtroende för kommunernas verksamheter, dels för att de finansieras av skatter.

Exempel på relevanta oegentligheter inkluderar mutbrott, förskingring, trolöshet mot huvudman, bedrägeri, stöld, oriktig finansiell rapportering, otillåtna bisysslor och anlitanande av "svart" arbetskraft. Ett framgångsrikt arbete mot oegentligheter behöver därmed vara mångfacetterat och baserat på aktuella riskanalyser. Det behöver också vara uthålligt, återkommande, baserat på värderingar och inte bara bestå av kontrollåtgärder.

Den pågående pandemin och de akuta situationer den inneburit riskerar att ha lett till bland annat sämre kontroll av inköp av varor och tjänster samt av utbetalning av stödmedel till externa parter.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter är ändamålsenligt.

Den övergripande revisionsfrågan har varit om arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter bedrivs tillräckligt kraftfullt och ändamålsenligt av styrelsen och nämnderna.

Uppdraget innebar att besvara följande revisionsfrågor:

- Finns det tydliga och ändamålsenliga policydokument och riktlinjer för att motverka korruption?
- Genomförs relevanta och återkommande utbildningar inom området?
- Har personalen tillräckligt med kunskap om styrande dokument och om korruptionsrelaterade risker?
- Finns det aktuella och relevanta riskanalyser?
- Har tillfredsställande kontrollaktiviteter identifierats och genomförs de?
- Görs tillfredsställande uppföljning och återkoppling av kontrollaktiviteterna?
- Finns det kända och ändamålsenliga kanaler för anställda och allmänhet för att rapportera misstänkt korruption?
- Har riskerna för korruption ökat i samband med pandemin och har det i sådant fall hanterats på ett ändamålsenligt sätt?

Granskningen avsåg kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden.

Granskningen avgränsades till förutsättningarna och förhållandena inom aktuella områden i samband med granskningstillfället under våren och sommaren 2022.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen (2017:725)
- Tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner som framgår av bilaga 1.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade tjänstepersoner.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrande och stödjande dokument

Östhammars kommun har ett antal styrande och stödjande dokument som pekar mot granskningens syfte. Nedan presenteras kort dokumentens innehåll och syfte.

Östhammars kommuns *Reglemente för styrelse och nämnder* blev antaget av kommunfullmäktige 2021-12-14 § 184.

Dokumentet *Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda i Östhammars kommun* blev antaget av kommunfullmäktige 2013-02-12 (bilaga 2 §4/2013). Syftet med riktlinjerna är att visa på riskerna med att ta emot gåvor och förmåner, att visa vart man kan vända sig när man misstänker mutor eller jäv och hur man kan resonera och agera när man stöter på sådana frågor, samt att fungera som ett underlag för arbetsplatsdiskussioner om hur lagar och regler ska tillämpas i mut- och jävsituationer som kan uppkomma på arbetsplatsen. Enligt intervjuade planerar utvecklingsgruppen hos sektor verksamhetsstöd att revidera riktlinjerna bland annat eftersom det förekommer hänvisningar till lagar och andra dokument som inte finns längre/är uppdaterade.

Östhammars kommuns *Attestreglemente och tillämpningsanvisningar* antogs av kommunfullmäktige 2014-11-11. Syftet med attestreglementet samt tillämpningsanvisningarna är att säkerställa en god kontroll av alla ekonomiska transaktioner för att förhindra avsiktliga eller oavsiktliga fel vid hantering av kommunens tillgångar. Huvudregeln i reglementet är att ingen enskild person själv hanterar en transaktion i alla led.

Regler för gåvor och representation antogs av kommunfullmäktige 2021-11-08 § 152 och innehåller regler för olika typer av gåvor och representation för samtliga förtroendevalda och anställda i Östhammars kommun. Dokumentet ersatte det tidigare dokumentet *Reglemente och rutiner för Gåvor och representation i Östhammars kommun*.

Östhammars kommuns *Inköps- och upphandlingspolicy* antogs av kommunfullmäktige 2021-09-14 § 129. Syftet med policyn är att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges prioriterade mål (kommunens mål) såväl som de nationella inköpsstrategiska målen. Upphandling som ett strategiskt verktyg ska bidra till att kommunens ekonomiska resurser nyttjas effektivt.

Riktlinje för Upphandling samt direktupphandling i Östhammars kommun beskriver hur Östhammars kommuns nämnder och verksamheter ska genomföra upphandlingar och avrop samt direktupphandlingar i enlighet med kommunens policy. Riktlinjen antogs av kommunstyrelsen 2021-08-31 § 213.

Policy för bisysslor antogs av kommunfullmäktige år 2016 (bilaga 8 §115/2016) och grundas på §§ 7-7c Lag om offentlig anställning (LOA) samt 8 § i det centrala kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB). Dokumentet innehåller Östhammars kommuns policy för anmälan, bedömning och beslut, och påföljder gällande bisyssla.

Riktlinjer för bisyssla finns på kommunens intranät och blev antagna i kommunstyrelsens personalutskott §4/2014 och ändrades senast 2017-08-30. Riktlinjerna redogör mer utförligt för vad som kan utgöra en bisyssla samt vad som kan göra en bisyssla otillåten.

3.1.1 **Kommentarer och bedömning**

Vi konstaterar att det finns ett flertal styrande och stödjande dokument som kan kopplas mot förebyggande arbete mot korruption och andra oegentligheter inom kommunen. Vidare konstaterar vi att vissa styrdokument ej har reviderats sedan de upprättades för närmare tio år sedan, och att det förekommer hänvisningar till lagar och andra dokument som inte finns längre/är uppdaterade. (Bland annat kan riktlinjer med fördel uppdateras i samband med den nya visselblåsarfunktionen som det står mer om i avsnitt 3.2.5.) Vi gör därmed bedömningen att det finns behov av att se över relevanta styrdokument och revidera efter behov.

3.2 **Organisationens arbete mot korruption och oegentligheter**

I dokumentet *Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda i Östhammars kommun* framgår att alla anställda och förtroendevalda ska ta del av dessa riktlinjer, och att närmaste chef ansvarar för att systematiskt vid introduktion av en nyanställd och årligen på arbetsplatsträffar gå igenom dokumentet.

Vissa tjänstepersoner vi har intervjuat menar att personalen på kommunen inte har tillräcklig kunskap om styrande dokument kopplade till kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter. Information om kommunens policyer och riktlinjer ingår i checklista vid nyanställningar, men vår granskning indikerar att chefer inte går igenom dokumenten med de nya medarbetarna. Ingen utbildning gällande förebyggande arbete mot korruption har genomförts i en övergripande organiserad form sedan 2016. Dock sker det i mindre delar där verksamheterna tar upp frågan då det hamnar på agendan, t.ex. i samband med budgetuppföljningar och upphandlingar. Gällande förtroendevalda görs utbildningar efter ordinarie val, vilket vissa intervjuade menar är för sällan.

Det framgår även i samband med genomförda intervjuer att sektor verksamhetsstöd planerar att ta fram underlag till diskussionsutbildningar i samband med revideringen av *Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda i Östhammars kommun*. Det ska vara ett gemensamt utbildningspaket som går igenom kommunens riktlinjer och policyer, och ska kunna användas i samband med APT av samtliga chefer inom kommunen.

Under genomförandet av denna granskning har inga indikationer tytt på att riskerna för korruption inom kommunen skulle ha ökat i samband med pandemin.

3.2.1.1 **Kommentarer och bedömning**

Vi konstaterar att kommunövergripande utbildningar för att motverka korruption och andra oegentligheter inte har genomförts på flera år, och bedömer att det finns risk att kommunens personal inte har tillräcklig kunskap om styrande dokument. Vidare

konstaterar vi att finns planer inom sektor verksamhetsstöd på att ta fram utbildningsmaterial inom området, vilket vi ser som positivt.

3.2.2 Upphandling

Kommunens *Inköps- och upphandlingspolicy* säger att anställda i Östhammars kommun (eller anlitade konsulter) ska avstå från att handlägga en upphandling eller annat upphandlingsärende där en jävssituation riskerar uppstå. Anställda ska också vara väl medvetna om att agera utifrån kommunens riktlinjer mot korruption, mutor och jäv. Enligt kommunens *Reglemente för styrelse och nämnder* har kommunstyrelsen till uppgift att svara för kommunens upphandlingspolicy med regler och anvisningar.

Personalbrist och utbildningar

Inom sektor verksamhetsstöd finns verksamhetsområde upphandling som har varit kommunens centrala upphandlingsenhet sedan 2018. Tidigare låg upphandlingsansvaret ute hos verksamheterna.

På upphandlingsenheten finns en upphandlingschef och två upphandlare. Det framkommer vid intervjuer att det fram till augusti 2021 funnits fyra upphandlare, men att verksamheten med anledning av beslutade besparingar har dragit ner med en tjänst samtidigt som två upphandlare har valt att avsluta sina tjänster. Enligt intervjuade har det visat sig svårt att rekrytera personer på grund av konkurrens på arbetsmarknaden. Som en följd av personalbristen har upphandlingsenheten ett högt tryck och svårt att hinna med sina arbetsuppgifter i tid. Bl.a. har enheten inte hunnit med internkontrollen till följd av personalbristen, vilket har lett till brister i uppföljning av upphandlingar och fakturakontroller.

Ansvarsfördelningen mellan sektorer och verksamheter gällande arbetet med upphandling framgår av *Riktlinje för Upphandling samt direktupphandling i Östhammars kommun*. Det framgår att upphandlingar och avrop genom förnyade konkurrensutsättningar (FKU) över 100 tkr utförs av upphandlingsenheten. Direktupphandlingar under 100 tkr utförs av personer som genomgått kommunens internutbildning i direktupphandling.

Det framgår av intervjuer att det är sektorchefer, verksamhetschefer och enhetschefer som i huvudsak beslutar om vilka som ska gå utbildningen i direktupphandling och utgångspunkten är att upphandlingsenheten genomför denna sex gånger per år. Vidare finns även certifierade beställare i kommunen, dessa får en särskild utbildning och får då avropa från befintliga ramavtal. Utbildningarna för direktupphandling samt ramavtal inkluderar information om lagen om offentlig upphandling (LOU) där även jäv tas upp och får fokus.

Avtalstrohet och bluffakturor

I avsnittet avtalstrohet i dokumentet *Riktlinje för Upphandling samt direktupphandling i Östhammars kommun* framgår att kommunens anställda är skyldiga att känna till och använda gällande avtal för att säkerställa hög avtalstrohet. Direktupphandling får inte göras på sådant som redan omfattas av existerande avtal. Vidare ansvarar varje chef för att ingångna avtal följs och att avrop/beställningar görs i enlighet med kommunens rutiner. Verksamhetsområde upphandling ska löpande ta fram uppgifter gällande

leverantörstrohet och påtala eventuella brister och identifiera vad det kan bero på och informera direkt till ansvarig sektorchef och verksamhetschef.

Bedrägerier i form av bluffakturor, fakturor utan avtal eller där upphandlare blivit lurade till avtal, är enligt intervjuade en risk hos kommunen. Inkomna bluffakturor kommer in och kommunen är särskilt sårbar i samband med sommarledigheten då ersättare/vikarier ansvarar för attester, samt vid rekryteringar. På kommunens intranät finns en avtalskatalog där kommunens anställda kan se gällande avtal för att minska risken för bluffakturor.

3.2.2.1 **Kommentarer och bedömning**

Bedrägerier i form av bluffakturor är enligt intervjuade en risk hos kommunen. Vi bedömer att kommunen bör medvetandegöra detta hos kommunens anställda, och särskilt utbilda sommarvikarier i riskerna eftersom fler bluffakturor förekommer då ersättare är i tjänst.

Vidare konstaterar vi att kommunens centrala upphandlingsenhet har haft personalbrist det senaste året, vilket har haft som följd att enheten inte hunnit med uppföljning av upphandlingar inom ramen för intern kontroll. Vi bedömer det som en risk att upphandlingsenheten inte har tillräckliga resurser och att detta bör ses över.

3.2.3 **Intern kontroll**

I Östhammars kommuns *Attestreglemente och tillämpningsanvisningar* framgår det att kommunens nämnder ansvarar för att tillse att bestämmelser i reglementet iakttas och att tillämpliga attestmoment utförs inom ramen för den interna kontrollen. Nämnderna ska alltså enligt reglementet genomföra kontroller av efterlevnaden av attestreglementet genom sina internkontrollplaner.

I attestreglementets avsnitt 6. *Jäv och särskilda kontrollområden* framgår att attest- och kontrollrutinerna ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig. Vid utformningen av rutinerna ska följande beaktas:

- Jäv: En attestant får aldrig granska eller godkänna en utbetalning till sig själv eller närstående. Detta innefattar också bolag och föreningar där den anställda eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.
- Särskilda kontrollområden: Beslutsattest bör inte utföras av den som konsumerat/ använt varan/tjänsten där särskilda kontrollhänsyn bör tas.

Intervjuade uppger att en ny enhetlig struktur/arbetsmodell för kommunens internkontroll håller på att utvecklas inför 2023. Samtidigt menar vissa intervjuade att den interna kontrollen idag inte används fullt ut som ett verktyg för att kontrollera och följa upp kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter.

Nämndernas kontrollaktiviteter

Kommunstyrelsen fastställde sin internkontrollplan för 2022 den 2022-04-12 §82. Ett kontrollmoment är att kommunens chefer följer rutinen om insamling och inrapportering av bisyssla. Metoden är en manuell sammanställning av inrapporterade bisysslor av

förhandlingschefen en gång per år som rapporteras till HR:s verksamhetschef, och en rimlighetsbedömning av antalet inrapporterade bisysslor.

Kommunstyrelsens hade även ett kontrollmoment inom upphandling – avtalstrohet i sin internkontrollplan för 2022. Kontrollmomentet var kontroll/uppföljning och efterlevnad av kommunens befintliga avtal, samt följsamhet gentemot leverantör och villkor. Som nämdes i tidigare avsnitt 3.2.2. har kontrollmomentet inte kunnat genomföras på grund av upphandlingsenhetens personalbrist. Metoden skulle vara att kontrollera fakturor med belopp över 100 tkr (inkl moms).

Socialnämnden fastställde sin internkontrollplan för nämndens verksamhetsområden 2022 den 2021-12-15. Nämnden har inkluderat ett kontrollmoment om representation i sin internkontrollplan för 2022 med risken att kommunens reglemente vid gåvor och representation inte följs. Enligt intervjuade har nämnden tidigare år haft kontrollmoment för uppföljning av ramavtal.

Vi har även tagit del av kultur- och fritidsnämndens internkontrollplan för 2022 som fastställdes 2022-05-09, samt barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan för 2022 som beslutades 2021-12-09, men konstaterar att de inte innehåller några kontrollmoment som särskilt kopplas till förebyggande arbete mot korruption. Vi har inte tagit del av någon internkontrollplan för bygg- och miljönämnden.

3.2.3.1 **Kommentarer och bedömning**

Vi konstaterar att kommunstyrelsen och socialnämnden har inkluderat kontrollaktiviteter i sina internkontrollplaner för 2022 med koppling till att motverka korruption och andra oegentligheter. Dock konstaterar vi att kommunstyrelsen inte kunnat genomföra sitt kontrollmoment på grund av personalbrist hos upphandlingsenheten, som nämns i avsnitt 3.2.2. Vi bedömer att kontroller gällande upphandling och fakturor bör prioriteras och att resurser för detta bör ses över.

Vidare konstaterar vi vikten av att det förebyggande arbetet mot korruption och oegentligheter finns med som perspektiv i hela internkontrollprocessen. Från riskanalysen till identifierande och genomförande av kontrollaktiviteter och uppföljningen och återkopplingen av dessa.

Med bakgrund av detta bedömer vi att nämnderna bör arbeta vidare med den interna kontrollen som ett verktyg till att motverka korruption och andra oegentligheter.

3.2.4 **Bisysslor**

Grunden i regleringen av bisysslor är som framgår av Östhammars kommuns *Policy för bisysslor* att arbetstagare får ha en bisyssla under förutsättning att;

- bisysslan inte är **hindrande för arbetet**, dvs bisysslan har en begränsad omfattning och arbetet inte påverkas negativt i omfattning eller tidsmässig förläggning,
- bisysslan inte är **förtroendeskadlig**, dvs bisysslan får inte riskera att skada förtroendet för kommunen,

- bisysslan inte är **konkurrerande**, dvs bisysslan inte påverkar arbetstagarens handläggning av ärenden på kommunen.

Anmälan av bisyssla ska enligt policyn på arbetsgivares begäran göras regelbundet, minst en gång per år. Samtliga nyanställda, som har en anställning om minst 6 månader, ska anmäla bisyssla. Om en bisyssla inte uppfyller samtliga ovan nämnda kriterier ska arbetsgivaren besluta att arbetstagaren måste upphöra med eller inte får åta sig bisysslan.

I *Riktlinjer för bisyssla* förtydligas att chefer har ansvar för att informera sina medarbetare om riktlinjerna och vad som kan göra en bisyssla tillåten eller otillåten, lämpligen vid introduktion samt årlig uppföljning i samband med medarbetarsamtal. Medarbetare ska regelbundet lämna uppgifter om bisysslor till sin chef genom en framtagna blankett som medarbetaren fyller i. Chefen ska sedan skicka blanketten till lednings- och verksamhetsstöd, som i sin tur årligen ska kontrollera och sammanställa förekomsten av bisysslor för att sedan redovisa detta till kommunstyrelsen. Även omprövning av tidigare godkända bisysslor ska ske regelbundet enligt riktlinjerna.

Det framgår av genomförda intervjuer att bisysslor är ofta förekommande bland arbetstagare hos Östhammars kommun. Det har i vissa fall förekommit att kommunen har gjort inköp från företag och föreningar där anställda innehar funktionärspost. Vissa intervjuade menar att det finns svårigheter med att kartlägga bisysslorna, då vikten av att anmäla bisysslor regelbundet (och inte bara i samband med nyanställning och medarbetarsamtal en gång per år) inte är medvetandegjord i hela kommunens organisation.

Verksamhetsområde HR under sektor verksamhetsstöd har sedan revisionens tidigare *Granskning av kommunens hantering och kontroll av anställdas bisysslor* från 2019¹ arbetat med att nå ut med information till anställda och chefer för att tydliggöra vad som är en bisyssla och att de ska anmälas löpande. I sitt arbete med att nå ut med information om bisysslor har HR enligt berörda tjänstepersoner bland annat lagt ut information om anmälan av bisysslor på intranätet och informerat/påmint genom lednings-/chefsgrupper.

3.2.4.1 **Kommentarer och bedömning**

Vi konstaterar att bisysslor ska anmälas regelbundet, men minst en gång per år samt vid nyanställning, till närmsta chef enligt kommunens policy och riktlinjer. Det framgår av genomförda intervjuer att bisysslor är ofta förekommande i kommunen samtidigt som det finns svårigheter med att kartlägga dessa.

¹ Revisionens tidigare *Granskning av kommunens hantering och kontroll av anställdas bisysslor* från 2019 jämförde anställningsdata och leverantörsdata från kommunen med uppgifter från Bolagsverkets handels- och föreningsregister samt aktiebolagsregister. Revisorerna bedömde att kännedomen om förekommande bisysslor var bristande, då granskningen identifierat mer än fyra gånger så många bisysslor och bisyssle innehavare än vad kommunens nämnder gjort.

Kommunen gör idag inga sådana egna kontroller mot Bolagsverkets register.

Vi bedömer därför att det finns en risk för att bisysslor i Östhammar inte anmäls och att kommunen bör arbeta vidare med att nå ut med information gällande anmälan av bisysslor för att minska risken för skadliga sådana, och därmed minska risken för korruption och andra oegentligheter.

3.2.5 Visselblåsarfunktion

Den 17 december 2021 infördes nya lagändringar gällande visselblåsning i offentlighet- och sekretesslagen med utgångspunkt från EU:s visselblåsardirektiv. Ändringarna innebär en tydligare struktur och omhändertagande av rapporter gällande oegentligheter samt införande av specifika kanaler för denna rapportering. Lagändringarna innefattar även att den rapporterade personens identitet ska skyddas med hjälp av sekretess. Lagen började gälla den 17 juli 2022.

Östhammars kommun har deltagit i en gemensam upphandling tillsammans med bland annat Enköpings kommun för en konsulttjänst som visselblåsarfunktion som ska träda i kraft i samband med den nya lagändringen. I upphandlingen ingår samtliga kommuner i region Uppsala förutom Uppsala kommun, även Sandvikens kommun deltar.

2022-05-24 §114 gav kommunstyrelsen följande förslag till beslut till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträdet 2022-06-14 §79:

- att anta reviderad delegationsordning med hänvisning till inkommande rapporter gällande missförhållande enligt *lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om oegentligheter inom arbetsrelaterat sammanhang*. (Bilaga)
- att anta revidering av reglemente för styrelse och nämnder i Östhammars kommun med hänvisning till missförhållande enligt *lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om oegentligheter inom arbetsrelaterat sammanhang*. (Bilaga)
- tar del av information kring inrättande av en intern grupp med möjlighet att samverka med avropad konsulttjänst gällande hantering och utredning av inkommande rapporter gällande missförhållande enligt *lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om oegentligheter inom arbetsrelaterat sammanhang*.

Kommunfullmäktige antog den 2022-06-14 sektor verksamhetsstöds förslag till organisering av kommunens interna rapporteringskanal för rapportering av missförhållanden på arbetsplatsen. Kanalen består av två delar: en rapporteringstjänst och en förtroendegrupp.

Rapporteringstjänsten tillhandahålls av den externa konsulttjänsten och är helt fristående från Östhammars kommuns verksamhet och system. Sektor verksamhetsstöd har även tillsatt en intern förtroendegrupp som består av fyra gruppmedlemmar verksamma inom Östhammars kommun. Förtroendegruppen är självständig och oberoende och har mandat att påbörja utredningar, besluta om åtgärder samt avsluta utredningar utan Östhammars kommuns påverkan eller godkännande. Om det skulle inkomma ett ärende som innebär jäv för någon av gruppmedlemmarna har gruppen möjlighet att överlåta utredningen till extern part.

Gruppen har även möjlighet att överlåta en utredning till extern part utan anledning av jäv.

Innan den nya visseblåsarfunktionen trädde i kraft fanns ingen specifik upprättad kanal för rapportering om missförhållanden i kommunen, utan endast processer för synpunktshantering i olika delar av organisationen. I *Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda i Östhammars kommun* från 2013 står det att anställda ska meddela sin chef om de misstänker att riktlinjerna inte följs. Om en anställd ansåg att chefen gjorde en felaktig bedömning skulle anställda meddela förvaltningschefen. Om misstankarna däremot rör förvaltningschefen skulle kommundirektören meddelas. Även invånarna kunde vända sig direkt till kommundirektören eller kommunjuristen via kommunens växel eller kommunens webb. I och med den nya visseblåsarfunktionen och den upprättade interna kanalen för rapportering om missförhållanden i kommunen konstaterar vi att riktlinjen hänvisar till processer som inte längre är aktuella.

3.2.5.1 **Kommentarer och bedömning**

Nya lagändringar gällande visseblåsning i offentlighet- och sekretesslagen började att gälla den 17 juli 2022. Vi konstaterar att Östhammars kommun tidigare inte haft en specifik upprättad kanal för rapportering om missförhållanden i kommunen, men nu har deltagit i en gemensam upphandling för en visseblåsarfunktion via en konsulttjänst som träder i kraft i samband med lagändringen. En intern förtroendegrupp har tillsatts för att fungera som en intern rapporteringskanal i samverkan med avropad konsulttjänst.

Vi bedömer att kommunen bör säkerställa att den nya visseblåsarfunktionen och interna gruppen görs känd för både anställda och allmänhet som kanal för att rapportera misstänkt korruption. Vi bedömer även att kommunen bör se till att följa upp den nya funktionens ändamålsenlighet.

4 **Slutsats och rekommendationer**

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete med att motverka korruption och andra oegentligheter till viss del är ändamålsenligt.

Vi konstaterar att vissa styrdokument ej har reviderats sedan de upprättades för närmare tio år sedan, och bedömer därför att kommunen bör se över relevanta styrdokument och revidera efter behov. Vidare bedömer vi att det finns en risk att kommunens personal inte har tillräcklig kunskap om styrande dokument. Ingen utbildning gällande förebyggande arbete mot korruption har genomförts i en övergripande organiserad form i kommunen sedan 2016. Dock konstaterar vi att det finns planer inom sektor verksamhetsstöd på att ta fram utbildningsmaterial inom området, vilket vi ser som positivt.

Gällande upphandling konstaterar vi att bedrägerier i form av bluffakturor är en risk hos kommunen. Vi konstaterar även att kommunens centrala upphandlingsenhet har haft personalbrist det senaste året, vilket har haft som följd att enheten inte hunnit med uppföljningar inom ramen för intern kontroll. Vi bedömer det som en risk att upphandlingsenheten inte har tillräckliga resurser och att detta bör ses över.

Bisysslor är ofta förekommande samtidigt som det finns svårigheter med att kartlägga dessa. Vi bedömer att det finns en risk för att bisysslor inte anmäls och att kommunen bör arbeta vidare med att nå ut med information gällande bisysslor.

Den 17 juli 2022 började nya lagändringar att gälla för visseblåsning i offentlighet- och sekretesslagen. Kommunen har i samband med den nya lagändringen deltagit i en gemensam upphandling för en konsulttjänst som visseblåsarfunktion och tillsatt en intern förtroendegrupp som ska fungera som en intern rapporteringskanal i samverkan med konsulttjänsten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och revidera policydokument och riktlinjer vid behov, med syfte att uppdatera dokumenten gällande lagrumshänvisningar och hänvisningar till andra dokument som reviderats sedan dess.
- Säkerställa att relevanta och återkommande utbildningar tas fram, för att säkerställa att personalen har tillräckligt med kunskap om styrande dokument och om korruptionsrelaterade risker.
- Säkerställa att vikarier som hanterar fakturor blir informerade och utbildade om risken för bluffakturor.
- Överväga att se över de resurser som finns på upphandlingsenheten.
- Överväga att identifiera och genomföra fler kontrollaktiviteter som ett verktyg till att kontrollera och följa upp förebyggande arbete mot korruption och oegentligheter inom ramen för den interna kontrollen. T.ex. kontrollaktiviteter såsom:
 - uppföljning av upphandlingar,
 - fakturakontroller,
 - avtalsföljsamhet/avtalstrohet,
 - kontroller mot Bolagsverkets register gällande bisysslor m.m.
- Säkerställa att bisysslor anmäls löpande till närmsta chef och inte bara vid nyanställning och vid medarbetarsamtal. Nå ut med informationen om bisysslor till medarbetare samt chefer för att höja kunskapen om vikten av och syftet till att anmäla bisysslor.
- Säkerställa att den nya visseblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal blir känd och lättillgänglig för allmänheten. T.ex. placera funktionen på förstasidan av kommunens hemsida, tillsammans med en enkel klargörande text.
- Se till att ändamålsenligheten av den nya visseblåsarfunktionen och dess rapporteringskanal följs upp.

Datum som ovan

KPMG AB

Anders Petersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Rebecca Olsson
Verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

A Bilaga 1

I samband med granskningen har vi haft avstämningar/intervjuer med följande tjänstepersoner:

- Kommundirektör
- Chef för Sektor Verksamhetsstöd
- Ekonomicontroller, Sektor Verksamhetsstöd
- Upphandlingschef
- HR-chef
- Verksamhetschef Ekonomi /Ekonomidirektör
- Chef för Sektor Samhälle
- Chef för Sektor Bildning /Skolchef
- Ekonomicontroller, Sektor Bildning
- Biträdande Chef för Sektor Omsorg
- Ekonomicontroller, Sektor Omsorg

Verksamhetsberättelse 2022 och plan för 2023

Mervärdesverksamheten
i Östhammars kommun

Organisation

Under 2022 har arbetet med de mervärden, som initierats i mervärdesavtalet mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Svensk kärnbränslehantering, fortsatt.

Östhammars kommun har organiserat arbetet med att genomföra mervärdesprojekt i ett programkontor med utgångspunkt i den ledningsgrupp som – efter omorganisationen 2021 – finns i sektor Samhälle. All rapportering sker sedan 2021 direkt till Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Efter beslut i Kommunstyrelsen är det arbetsutskottet som

- bereder och godkänner mervärdesinsatser innan beslut om genomförande i styrgruppen,
- får redovisning av genomförda insatser,
- får rapporter av förstudier, som förvaltningen beslutat och genomfört inom ramen för sitt uppdrag

Notera att det alltså är Styrgruppen för Mervärdesprogrammet som tar beslut om insatser inom ramen för avtalet.

Aktiviteter 2022

De mervärdesinsatser som programkontoret under året arbetat med inom den *kommunala ersättningen* har följt ”Inriktningsdokument för period 2 av Mervärdesavtalet, 2020-01-22”, i enlighet med arbetsutskottets beslut 2022. Samma inriktning följde återstående medel från insatsbeslut fattade i styrgruppen hösten 2018 med inriktning Näringslivsutveckling resp Kompetens- och bostadsförsörjning (se nedan under rubriken ”Kostnader och ekonomi”).

Konkret har detta inneburit fortsatta satsningar för att stärka utveckling av kommunen med avseende på attraktivitet och som stöttar inriktningen av Mervärdesinsatser under period två. Detta har bl.a. lett till ett nätverk etablerats där några av de större arbetsgivarna samarbetar för att stärka bilden av Östhammars kommun som en attraktiv plats att bo och verka i.

På kommunstyrelsens uppdrag har utvecklingen i Alunda haft ett särskilt fokus. Under sommaren - 22 fattade styrgruppen därför beslut om en särskild insats. Se mer nedan.

Efter sommaren fattade styrgruppen ett kompletterande beslut, i enlighet med kommunstyrelsens intention att stärka attraktiviteten. Den insatsen riktade sig till Österbybruk som kulturcentrum. Se mer nedan.

Även satsningen på ett attraktivt Öregrund faller inom ramen för de attraktivitetshöjande insatserna som genomförts.

Föreningslyftet respektive Lyftet Storbrunn

Arbetet med stöd till föreningslivet och kulturaktiviteter har fortsatt under 2022. Dessa redovisas separat.

Utvecklingsprojekt i Alunda

Under fyra år tillförs Alundaprojektet konsultstöd och projektmedel för att utveckla orten på det sätt som politiker och Alundaborna vill.

Den typ av stöd som är aktuellt omfattar bl.a. projektledning, ekonomisk kalkylering, exploateringsstöd, delaktighetsinsatser, attraktivitetshöjande insatser samt kommunikation och marknadsföring.

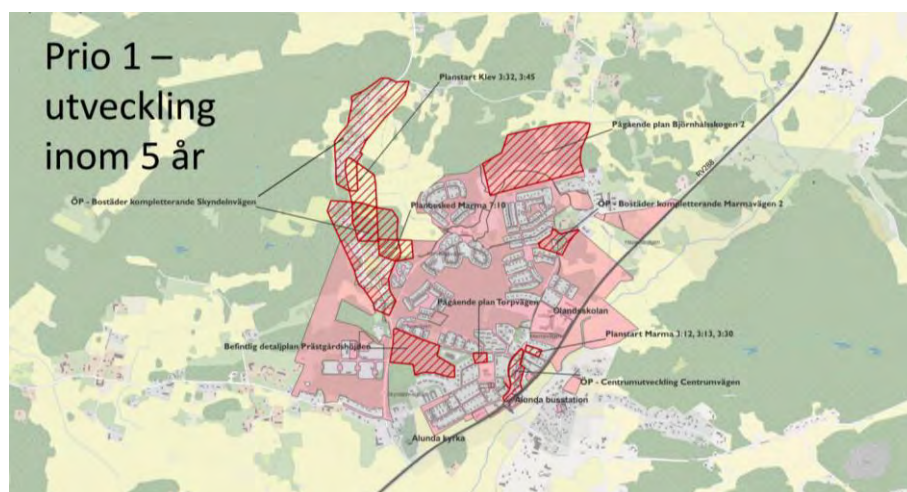
Insatsen syftar till att möta upp den politiska inriktningen från fullmäktige att fler ska kunna flytta in i Alunda och att företag ska kunna etableras och utvecklas där.

Några av de resultat insatserna givit efter 2022 är att vi har förslag till markanvisningsavtal för bostäder och vi har ett förslag till utbyggnadsstrategi för orten med koppling till översiktsplanens samrådshandling. Syftet med utbyggnadsstrategin är att visa på en prioriteringsordning som kan användas för såväl intern planering som för extern kommunikation och samordning.

Utbyggnadsstrategier för prioriteringar:

- Fokusera på det påbörjade
- Förtäta på befintliga detaljplaner och på kommunal mark
- Fokusera på norra Alunda
- Följ upp och kommunicera!

Observera att detta endast är arbetsmaterial

Utvecklingsprojekt i Österbybruk

Målet med insatsen är att etablera ett centrum för kultur och upplevelseindustri som både kan attrahera befintliga invånare men också fungera som en väg in att upptäcka kommunen för besökare utifrån.

Insatsen ska ytterligare stärka kommunen som evenemangsp plats för kultur. Det kan t.ex. handla om konserter, tv-produktioner eller mässor som ställer krav på en god inomhusmiljö för en större publik. Ånghammaren bedöms ha en unik särställning i det avseendet.

När insatsen genomförts fungerar Ånghammaren som en flexibel upplevelseh all där kultur- och mässevenemang samsas och skapar förutsättningar för ett attraktivt fritidsliv. Platsen Österbybruk-Dannemora är ett stort utflyktsmål med aktiviteter för alla målgrupper.

Insatsen är i ett upphandlingsskede och inga betydande kostnader har ackumulerats under 2022.

Modell av Ånghammaren.
En event- och mässhall för
bland annat
konstutställningar,
musikevent och mässor i
Österbybruks historiska
miljö

Kostnader och ekonomi

Budgetutrymmet för den Kommunala ersättningen är – enligt avtalet – kkr. 1.500 årligen.

Hösten 2018 fattade styrgruppen ett rambeslut om kkr 6.000 med inriktning på näringslivsutveckling (nedan redovisat som delprojekt 4228 respektive 4230) respektive kompetens- och bostadsförsörjning (nedan redovisat som delprojekt 4227 och 4234). Som framgår av nedanstående sammanställning har resurser sparats för tidigare år för att inte verksamheten helt ska avstanna under den utdragna och ovissa prövningsprocessen.

Kommunen har hållit sig inom budgetramen och har dessutom överfört delar av resurserna till kommande år.

2022					
Delprojekt	Namn	Ingående saldo (tkr)	Årets intäkter (tkr)	Årets kostnader (tkr)	Utgående saldo (tkr)
-	Mervärdesadministration	-1 446	-1 500	612	-2 335
4221	Föreningslyftet	-580	-500	290	-789
4227	Stärkt lokal attr.kraft del 2	-649	0	23	-626
4228	Evenemangssponsring	-767	0	0	-767
4230	Nordupplands företagscentrum	-485	0	0	-485
4232	Mötesplats Storbrunn	-354	-500	161	-693
4234	Attraktiva orter	-500	0	14	-486
4900	Taskforce Alunda	0	-2 450	1 474	-976
	Summa	-4 780	-4 950	2 574	-7 156

Delprojekt	Namn	Största kostnadsposterna 2022	(tkr)
-	Mervärdesadministration	Lön (programkontoret)	462
		GeBeA Holding AB	42
		BKU Kommunikation	16
4221	Föreningslyftet	Vänföreningen Österbybruks herrgård	80
		Kulturföreningen Öregrund Musikfestival	74
		Föreningen Natur- o Kultur Dannemorabygden	70
4227	Stärkt lokal attr.kraft del 2	VA-plan	23
4230	Nordupplans företagscentrum	Florabuketten Lotta AB	0,4
4232	Mötesplats Storbrunn	Pulz	50
		Studieförbundet Vuxenskolan	20
		Opera på Österbybruk	15
4234	Attraktiva orter	Frida Fotografi	14
4900	Taskforce Alunda	Svefa AB	1 262
		Enkätfabriken AB	160
		Föreningsalliansen Olandsbygden	30

*OBS –
Notera att siffrorna är preliminära.*

Totalt är parterna i avtalet överens om att värden motsvarande ca 153 mkr skapats för Östhammars kommun under perioden 2010 – 2021.

Insatsområde	Kostnad	Värde	Kostnad%	Värde%
Utbildning	13	14	13 %	9 %
Spin-off/stöd till innovationssystem	10	11	10 %	7 %
Näringslivsutveckling, breddning av arbetsmarknaden	38	52	38 %	34 %
Infrastruktur	6	6	6 %	4 %
Besöksanläggning				
Särskilda satsningar inom energiområdet				
Huvudkontorsfunktioner		25		16 %
Vidareutveckling av SKB:s laboratorium i Oskarshamn				
Kapselafabrik				
Ersättning till kommunerna	18	20	18 %	13 %
Livsmiljö/boende	15	17	15 %	11 %
Förstudier		8		5 %
	100	152	100 %	100 %

Tabellen till vänster illustrerar en summering per insatsområde fram till årsskiftet 2021/22.

Sedan dess har ytterligare beslut fattats:

29 augusti 10,5 mkr utvecklingsprojekt i Österbybruk under perioden 2022-2025

28 juni 12 mkr utvecklingsprojekt Alunda under perioden 2022-2026

28 juni 1,5 mkr per år i fyra avseende kommunal ersättning

Plan för 2023 och framåt

I och med regeringens tillåtighetsbeslut, som meddelades 27 januari 2022, har avtalet gått in i period två. Beslut om detta fattades vid styrgruppens möte i februari 2022.

Under 2021 fattades också beslut om inriktning för de insatser som kan komma att bli aktuella under avtalets andra period ("Inriktningsdokument för period 2 av Mervärdesavtalet, 2020-01-22"). Några av insatsområdena som identifierades där är:

- Lager/e-handel: Utredds vidare
- Entreprenörscentral: Vårt trycka på behovet/möjligheten relaterat till SKB:s investeringar.
- VA-försörjning: Avgörande tillväxtförutsättning.
- Elförsörjning: Behöver utredas närmare med hänsyn till framtida behov (utbyggnad av bostäder o verksamheter, elektrifiering av vägtrafik etc) samt elnätets kapacitet (Vattenfall elnät, Björklinge energi).
- Bredband: Lägesuppdatering gällande kapacitet och täckning.
- Hargshamn: Utbyggnadsplaner
- Särskilda satsningar inom energiområdet (vätgas, datahallar, ammoniak..)
- Ersättning till kommunen
- Planläget
- Föreningslivet/-lyftet
- Livsmiljö/boende med särskilt fokus att skapa och synliggöra attraktiva boendemiljöer

Under 2023 kan det bli aktuellt att genomföra förstudier inom något eller några av dessa insatsområden.

Pågående satsningar (se ovan under aktiviteter 2022) utgör fokus för arbetet inom Mervärdesavtalet under 2023. I enlighet med beslut i Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022 har en projektledare rekryterats för att bland annat stärka upp genomförandekapaciteten i beslutade insatser.

Särskild vikt kommer också läggas på den fortsatta utvecklingen av länsväg 288, med den uttryckliga ambitionen att avsätta resurser inom Mervärdesavtalet för att finansiera delar (eller hela) den medfinansiering som krävs för att genomföra den avslutande etappen mellan Gimo och Börstil.

Exempel på andra insatser som planeras inom ramen för den kommunala ersättningen under 2023 är fortsatt samverkan med det lokala närings- och föreningslivet för att stärka kommunens attraktionskraft, satsningar på ortsutveckling (likt den som påbörjats i Öregrund och Alunda), stärkt kommunikation och dialog mellan kommunen och det omgivande samhället samt förbättrat företagsklimat.

Bilaga 1 Handlingsplan med åtgärder

I denna bilaga presenteras åtgärder för att uppnå målen i avfallsplanen.

Åtgärderna presenteras i anslutning till det mål som de närmast kan anses höra, även om samma åtgärd ibland bidrar till att flera mål kan nås. De rubriker som åtgärdstabellerna finns under, överensstämmer med rubrikerna i huvuddokumentet.

Tidsramen för genomförande av respektive åtgärd anges med *årtal* för åtgärder som genomförs vid något eller några enstaka tillfällen, eller *årligen* för åtgärder som genomförs en eller flera gånger per år alternativt kontinuerligt. För att tidplanen ska kunna hållas kan åtgärder behöva påbörjas tidigare än angivet årtal. De allra flesta åtgärder har slutdatum senast 2026, då avfallsplanen ska uppdateras och nya åtgärder läggs till för att nå målen till 2030.

För varje åtgärd anges vilken del av den kommunala organisationen som ansvarar för genomförandet av åtgärden med följande förkortningar:

Nämnd

KS	Kommunstyrelsen
KFN	Kultur- och Fritidsnämnden
BUN	Barn- och utbildningsnämnden
SN	Socialnämnden
BMN	Bygg- och miljönämnden
IT-n	IT-nämnden
ÖV	Östhammar Vatten (bolagets styrelse)

Tjänstepersonsorganisation

A	Avfallsenheten
AM	Arbetsmarknadsenheten
B	Byggenheten
Bi	Sektor Bildning
F	Verksamhet Fastighetsdrift
IT	IT-centrum
Mi	Miljöenheten
Må	Måltidsenheten
Om	Sektor Omsorg
P	Planenheten
Sam	Sektor Samhälle
U	Upphandlingsenheten

Fr	Fritidsenheten
VA	Gästrike Vatten
Verk	Sektor verksamhetsstöd
Väx	Verksamhet Växande kommun
Alla	Samtliga kommunala verksamheter (förvaltningar och bolag)

Resursbehovet för genomförande av åtgärder har bedömts på följande skala:

- Låg kostnad som kan rymmas inom ordinarie budgetnivå.
- Måttlig kostnad som inte säkert kan rymmas inom ordinarie budgetnivå.
- Hög kostnad som innebär behov av personalförstärkningar eller större investeringar.

Resursbehovet för genomförande gäller både ekonomiska och personella resurser. Observera att flera åtgärder som berör samma kommunala funktion tillsammans kan kräva personalförstärkningar, även om de var för sig kan rymmas inom ordinarie budgetnivå för respektive funktion.

Mål 1: Cirkulera mera

Åtgärder	Tid	Ansvar (nämnd/ bolag)	Ansvar (tjänste- personsoorg)	Resurser
a) Informera allmänheten om kopplingen mellan konsumtion, resursförbrukning och vikten av samt fördelar och möjligheter med att förebygga avfall	Årligen	KS	A	●
b) Informera företag om avfallsförebyggande arbete i samband med miljöenhetens tillsynsbesök och kontakter med företag	Årligen	BMN	Mi	●
c) Utveckla möjligheterna och stödja initiativ gällande avfallsförebyggande och återbruk (t.ex. genom upplåtande av ytor för t.ex. insamling, reparation och försäljning samarbete med föreningar, kommunal second-hand-försäljning etc)	2026	KS	A, Väx	●
d) Undersöka möjligheten att starta konceptet Fritidsbanken i kommunen	2023	KFN	Fr	●
e) Höja kunskapsnivån om möjligheter att förebygga avfall genom utbildning i cirkulär ekonomi, delningsekonomi och avfallshantering för kommunanställda	2023- 2025	KS/BMN	A, Mi	●
f) Utbilda skolelever i avfallshantering och resursbesparing med skolbesök från avfallsenheten i t.ex. årskurs 3 och 7	Årligen	KS/BUN	A, Bi	●
g) Skapa förutsättningar för återbruk av kontorsmöbler och IT-utrusning etc från kommunens egna verksamheter	2024	KS/IT-n	Verk, It	●
h) Minimera användningen av engångsprodukter i kommunal verksamhet	2025	KS	Verk	●
i) Revidera och komplettera Östhammarsmodellen "Minska Matsvinnet" utifrån angivna mål och styrtal i denna plan. Utföra de åtgärder som är angivna i Östhammarsmodellen ¹ .	Årligen	KS	Må	●
j) Genomföra hållbara och cirkulära upphandlingar med fokus på resurshushållning. Ställda krav följs upp.	Årligen	KS, KFN, BUN, SN, BMN, IT-n	Alla	●

¹ Östhammarsmodellen "Minska matsvinnet" innefattar att genomföra och analysera mätningar av olika typer av matsvinn samt utifrån dessa resultat genomföra de önskvärda och möjliga förändringar som analyserna påvisar.

Åtgärder	Tid	Ansvar (nämnd/ bolag)	Ansvar (tjänste- personsorg)	Resurser
k) Utbyta erfarenhet i länet avseende hållbarhet i exempelvis upphandlingsfrågor och avfallshantering	Årligen	KS	A, U	

Mål 2: Sortera mera

Åtgärder	Tid	Ansvar (nämnd/ bolag)	Ansvar (tjänste- personsorg)	Resurser
a) Informera allmänheten om nyttan med källsortering och återvinning av avfall, vilka tjänster som erbjuds och resultat från sortering och återvinning	Årligen	KS	A	
b) Utveckla taxan för att premiera sortering. Se över tjänstebudgetet för hushåll beträffande avfallshämtning för att uppmuntra till mindre mängder mat- och restavfall	2024	KS	A	
c) Öka utsorteringen av det matavfall som uppstår	Årligen	KS	A	
d) Utreda hur fastighetsnära insamlingssystem av förpackningar och returpapper ska införas	2023	KS	A	
e) Genomföra åtgärder enligt utredning om insamlingssystem (punkt d ovan)	2026	KS	A	
f) Undersöka möjligheten att utveckla insamlingstjänster för textil	2024	KS	A	
g) Upprätthålla och utveckla samarbete mellan kommunen och större fastighetsägare (t.ex. erfarenhetsutbyte mellan bovärdar, gemensamt informationsmaterial). Ge vägledning till fastighetsägare avseende märkning av avfallskärl enligt nya nationella skyltsystemet	2023	KS	A (med hjälp av Väx)	
h) I samband med tillsynsbesök hos företag uppmärksamma källsorteringsmöjligheter för återvinningsmaterial och hantering av farligt avfall	Årligen	BMN	Mi	
i) Kontrollera att avfall från bygg- och anläggningsprojekt sorteras enligt gällande lagstiftning	Årligen	BMN, KS	Mi, Sam	
j) Säkerställa att avfallsenheten medverkar i plan- och bygglovsprocesser och därmed bidrar till att	Årligen	BMN (KS för ÖP)	P, B	

Åtgärder	Tid	Ansvar (nämnd/ bolag)	Ansvar (tjänste- personsoorg)	Resurser
källsorteringsmöjligheter skapas vid ny- och ombyggnationer				
k) Utredda utveckling av återvinningscentraler, inkl. lokalisering, utformning, sorteringsmöjligheter, öppettider, bemanning, "grönt kort ² ", skyltning och komplementtjänster.	2026	KS	A	●
l) Genomföra åtgärder enligt utredning om återvinningscentraler (punkt k ovan)	2030	KS	A	●
m) Säkerställa att källsorteringsmöjligheter finns, och används, i samtliga kommunala verksamheter ³	2024	KS, BUN, SN, KFN	F, Bi, Om, Sam	●
n) Samordna insamling av utsorterat avfall från kommunala verksamheter (förpackningar, FA, elavfall etc)	2023	KS, BUN, SN, KFN	F, Bi, Om, Sam	●

² Tillträde till ÅVC utanför bemannade öppettider efter utbildning

³ Avser kommunala förvaltningar och bolag. Åtgärden innefattar planering för införande och att införandet ska ske stegvis och på ett samordnat sätt. Omfattningen av källsorteringsmöjligheterna anpassas efter resp. verksamhet.

Mål 3: Minska miljöpåverkan

Åtgärder	Tid	Ansvar (nämnd/ bolag)	Ansvar (tjänste- personsoorg)	Resurser
a) Ta fram en övergripande plan ⁴ för minskad nedskräpning	2023	KS	F	
b) Underlätta för besökare att lämna avfall, i syfte att minska nedskräpningen och förbättra sorteringen, genom information och god service som är strategiskt placerad och med möjlighet till källsortering. Ett särskilt ansvar ligger på kommunen gällande minskning av marint skräp ⁵ .	2024	KFN, KS	Fr, F	
c) Vid samråd med producentorganisationer diskutera hur nedskräpning vid återvinningsstationer kan minska	Årligen vid behov	KS	A	
d) Utveckla sorteringsmöjligheterna för farligt avfall genom t.ex. mobila lösningar	2024	KS	A	
e) Informera om hantering av skrotbilar och uttjänta båtar	Årligen	BMN	Mi	
f) Ställa krav på fossilfria bränslen i kommunala upphandlingar av insamling och transport av avfall	2024	KS	A, U	
g) Ta fram en handlingsplan för nedlagda deponier	2025	KS	Sam	
h) Utveckla eftersortering och behandlingsmetoder vid kommunens avfallsanläggning	2026	KS	A	
i) Ta fram en plan för hantering av slam från kommunala reningsverk (samordnas med j)	2023	ÖV	VA	
j) Ta fram en plan för hantering av latrin och slam från enskilda avlopp (samordnas med i)	2023	KS	A	
k) Samverka och nätverka med andra kommuner i länet	Årligen	KS	A, F	

⁴ Behöver innehålla åtgärder enligt åtgärdsprogram för havsmiljön 2022-2027 enligt havsmiljöförordningen, ÅPH 23

⁵ Åtgärdsprogram för havsmiljön 2022-2027 enligt havsmiljöförordningen, ÅPH 23.

Svar till Kommunstyrelsens Arbetsutskott (KSAU)

Denna skrivelse har för avsikt att bemöta och svara på KSAUs synpunkter som nedan kallas "moment".

En kommunal avfallsplan är ett övergripande styrdokument som pekar på kommunens inriktning i arbetet med avfallsfrågor.

Enligt Miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan, som beslutas av kommunfullmäktige. Planens innehåll regleras i föreskrifter från Naturvårdsverket (NFS 2020:6), enligt bemyndigande från regeringen genom avfallsförordningen (2020:614). Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter ska en kommunal avfallsplan innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera avfall. Mål och åtgärder i avfallsplanen ska enligt föreskrifterna utgå från nationella miljökvalitetsmål, etappmål samt andra relevanta mål och ska syfta till att avfallet hanteras enligt EUs Avfallshierarki i enlighet med miljöbalken. Det är detta regelverk som den nya avfallsplanen för Östhammars kommun har som krav att leva upp till.

Avfallsplanen är framtagen i bred samverkan med hela kommunen, via workshoppar med näringslivet, politiken och tjänstepersoner samt genom dialog och intervjuer med sakkunniga inom olika delar av kommunen. Det var ett stort engagemang och planens innehåll har tagit form ur denna samverkan. Planen är även framtagen med hjälp av en av landets mest välrenommerade konsulter inom området.

Nedanstående moment hindrar KSAU att rösta ja till Avfallsplanen i sin nuvarande form:

1. Kommunens egen avfallshantering som förebild
På en workshop för kommunledningen 2021 var vi överens över partigränserna att ett ledande tema i avfallsplanen skulle vara att kommunen inte ska ställa högre krav på medborgarna än vad man lyckas leverera i sin egen verksamhet. Denna målsättning har nu vattnats ur till ett pliktskyldigt och till intet förpliktigande avsnitt på sidan 19 om att kommunen *kan* vara ett gott exempel. Verkligheten synes istället vara att kommunens egna verksamheter (speciellt inom skolan) har stora problem med att få till en effektiv avfallshantering.
 - a. Svar/kommentar:
 - i. Åtgärden bedöms ej vara urvattnad. Planen lyfter fram kommunen som förebild i flera punkter. Texten är förtydligad i sammanfattningen samt under en särskild rubrik i huvuddokumentets kapitel 3.7 utifrån samrådet. Även i följande kapitel i huvuddokumentet berörs kommunen som förebild;
 1. I kapitel 3.1 lyfts en av åtgärderna i handlingsplanen fram och som innebär att kommunen ska säkerställa att källsorteringsmöjligheter används i samtliga verksamheter.
 2. I kapitel 1.4 beskrivs det att "målformuleringar och åtgärder som berör kommunens interna verksamheter" har justerats efter synpunkter som framkommit vid samråd.
 3. I kapitel 2.2 beskrivs utvecklingsområden och lokala förutsättningar. Här lyfter planen fram prioriterade områden utifrån mål och åtgärder och där framgår det att "Resurshushållning inom

kommunens egna verksamheter behöver öka” för att minska avfallsmängderna men även ”sortering av kommunens eget verksamhetsavfall behöver möjliggöras och ske i samtliga kommunala verksamheter”.

4. I kapitel 6.2.1 framgår att kommunen behöver mer resurser för att utföra källsortering i kommunala verksamheter.

b. Förslag till ev. ändring

- i. En inledande mening under rubriken vid 3.7 Kommunens egen verksamhet som gott exempel – Lägg till ”Kommunens verksamhet ska vara ett gott exempel och föredöme när det gäller att förebygga och hantera avfall”

2. Slam från avloppsanläggningar (Väddika)

Detta kan bedömas som ett akut problem där Väddika vilken dag som helst kan få ett föreläggande om att stoppa mottagningen av slam. Planen måste ha ett mycket tydligare åtgärdsprogram för vad som ska göras med detta problem.

a. Svar/Kommentar:

- i. Helt rätt att problemet är akut – därför arbetas det redan nu tillsammans med Gästrike Vatten med planering för åtgärder och avtalskrivningar.
- ii. Planen är ett övergripande strategidokument som pekar på en inriktning. Det innebär att det inte ingår fördjupade utredningar/program i själva planen. Däremot pekar den på åtgärder för att nå målen. En åtgärd är att ta fram en plan för hantering av slam. Se under mål ”minska miljöpåverkan” punkt i o j. Slamhantering och slamstrategin ska vara klar 2023.
- iii. I kapitel 2.2 beskrivs utvecklingsområden och lokala förutsättningar. Här lyfter planen fram prioriterade områden utifrån mål och åtgärder och där framgår det att ”behovet finns att säkra en långsiktig hållbar avsättning för slam från reningsverk och enskilda avlopp”.

b. Förslag till ev. tillägg:

- i. Lägg till en åtgärd att *genomföra* handlingsplanen under Mål 3, minska miljöpåverkan.

3. Matavfall

Den nya versionen av Avfallsplanen har tonat ner ambitionen att *öka* andelen av insamlat matavfall (även om rester kvarstår av den tidigare ambitionen att använda tvångsmedel för ökad insamling – se exempel nedan.)

SDs inställning är att kommunen ska möjliggöra för medborgarna att ***i ökad utsträckning själva ta hand om sitt matavfall***. Detta skulle vara en verkligt cirkulär ekonomi som minskar behovet av komplicerade och resurskrävande insamlingskedjor. Att medborgarna själva kan ta hand om (delar av) sitt avfall och återanvända det för egen matproduktion gör också samhället mer motståndskraftigt i händelse av olika typer av kriser, ex. krig eller långvariga strömavbrott. För en kommun som vår med hög grad av småhusbebyggelse är ökad egenkompostering speciellt lämplig. Den utspridda bebyggelsen där 1/3 av bostäderna ligger på landsbygden gör också att insamlingen av matavfall kräver en omfattande transportapparat, till skillnad från ex. lägenheter i Uppsala. **Varje kilo matavfall som inte samlas in för långväga transporter och behandling innebär en dubbel reduktion av resursåtgång för transport och hantering?**

- a. Svar/ Kommentar;
 - i. planen motsätter inte egen hantering av matavfall (kompostering), se samrådsredogörelse samt genomgående under de punkter i planen som berör utsortering av matavfall. Taxan och planen möjliggör för medborgarna att själv välja behandlingssätt, vilket framgår i kapitel 3.3 om taxan. För vissa passar eget omhändertagande genom kompostering och användning av komposten i egna odlingar medan andra vill kunna lämna sitt matavfall till insamling och biogasproduktion med nyttiggörande av biogödseln på åkermark.
- b. Förslag till ändring:
 - i. Ändra insamling till utsortering sista meningen i punkt 3.3.
 - ii. Lägg till ett förtydligande till åtgärd under Mål 2, Sortera mera, punkt C - Öka utsorteringen av det matavfall som uppstår ”genom insamling eller egen kompostering av matavfall”.

Åtgärder för att uppnå detta är ex. informationsinsatser och att avgiften för att få tillstånd till egenkompostering sänks eller tas bort helt. Det är för helt omöjligt att på kommunens hemsida ta reda på vad avgiften är för att få tillstånd till egenkompostering.

- c. Kommentar;
 - i. självklart ska taxor, föreskrifter och annan viktig information finnas tillgänglig på hemsidan. Anmälan är avgiftsfri. Anmälningsblankett finns på sida <http://www.osthammar.se/sv/dokument/blanketter/anmalan-om-kompostering-av-hushallsavfall/>

I den tidigare Avfallsplanen fanns ett mål om att *öka andelen hemkompostering* (s 3 i Uppföljning av tidigare avfallsplan). I kommentaren till detta tidigare mål är författarens bedömning att ”Målet är inte längre relevant, eftersom inriktningen nu är att matavfall ska samlas in och användas som råvara vid produktion av biogas för fordonsdrift, som ett led i arbetet för att minska klimatpåverkan.”

- d. Förklaring:
 - i. Det tidigare målet var satt innan kommunen införde matavfallsinsamling. Avsikten med införande av matavfallsinsamling är att matavfallet ska samlas in men det är så klart även möjligt att själv omhänderta matavfall genom egen kompostering.
 - ii. Fram till 2021 var egen kompostering den enda möjligheten till färre tömningar än 26/ggr år på kärlet för brännbart avfall.
 - iii. Idag (ej i föreslagen plan) uppmuntrar vi *insamling* av matavfall. Det beror delvis på att vi får in matavfall i kärlet för brännbart avfall när kunder slarvar med komposteringen, vilket är extra påtagligt under vinterhalvåret. Det blir därmed en ökad transport- och förbränningskostnad för oss som vi saknar täckning för. (Behandlingsavgift för 1 ton brännbart motsvarar ca 1200 kr medan behandling av 1 ton matavfall motsvarar ca 400 kr).
 - iv. Det fanns önskemål från kunder och politiken under 2020 om en mer anpassad taxa som möjliggjorde färre hämtningar av kärlet för brännbart avfall. Vi tog fasta på det önskemålet och inför 2021 skapade vi en taxa som möjliggjorde abonnemang med färre hämtningar för de kunder som hade ambition att sortera oavsett hemkompostering eller insamling i brun tunna. Idag har vi drygt 1000 hemkomposterare i kommunen.

- e. Konsekvens av ändring
 - i. Inför vi ett mål om ökad andel hemkomposterare skulle det målet gå emot det nationella etappmålet om utsortering av 75 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger med biologisk behandling så att växtnäring och biogas tas tillvara.
 - ii. Östhammars kommun är beroende av samverkan med kringliggande kommuner både nu och vid ev. händelse av kris. Vi bidrar till inhemsk produktion av drivmedel och gödsel när vi samlar in matavfall. Vi är inte ett oljeproducerande land och skulle i händelse av kris och ev importstopp stå utan fossila drivmedel. Kan vi hjälpa till att bidra till en inhemsk drivmedelsproduktion borde vi även kunna säkerställa de viktigaste transportererna även vid kris.
 1. Kommunen kanske istället ska inrikta sig på att tillgängliggöra några gasfordon och teckna beredskapsavtal med biogasleverantörer för att säkerställa att vi kan genomföra samhällsviktiga transporter även vid brist av fossila drivmedel.

På s. 18 under 3.3 Avfallstaxa (som borde benämnats Renhållningstaxa eftersom det är det föreskriften heter) påstås att "insamling av matavfall är obligatorisk på fastlandet"; detta stämmer uppenbarligen inte eftersom det är möjligt att få tillstånd till egen kompostering. I samma avsnitt sägs att det är önskvärt att använda avfallstaxan som styrmedel för att öka insamlingen av matavfall.

- f. Kommentar:
 - i. Vi ändrar till Renhållningstaxa.
 - ii. Under 3.3 rad 5 framgår följande; "*matavfallsutsortering* är obligatorisk på fastlandet" med fotnot som beskriver begreppet matavfallsutsortering ytterligare. I utställningsversionen stod det "insamling av matavfall", vilket är ändrat till "*matavfallsutsortering*".

De reviderade avfallsföreskrifterna som det hänvisas till på s. 18 och som enligt uppgift ska styra mot ökad insamling av matavfall går inte att hitta på kommunens hemsida eller intranätet. (Bilaga 1 till de nya föreskrifterna går dock efter lite letande att hitta)

- g. Kommentar:
 - i. Avfallsföreskrifterna är nu uppdaterade på hemsidan. I utställningsversionen stod det "insamling av matavfall", vilket är ändrat till "*matavfallsutsortering*", se ovanstående punkt.

4. Krav på fossilfria avfallstransporter

I handlingsplanen med åtgärder kan man från pkt 1:j och 3:f läsa ut att det i upphandlingen av avfallsinsamling och transport ska ställas krav på fossilfria transporter. Ett sådant krav är sannolikt starkt kostnadsdrivande (är dock märkt som innebärande "låg kostnad som kan rymmas inom ordinarie budgetnivå") och är sannolikt omöjligt att uppnå. Målvärdet 100 % fossilfria avfallstransporter till 2030 (s 16) måste betraktas som helt orealistiskt.

- a. Svar/Kommentar:
 - i. Åtgärden ligger i linje med såväl det nationella miljö kvalitetsmålet "Begränsad klimatpåverkan" och Sveriges klimatmål om minskade växthusgasutsläpp. Vi ser att det finns rimliga möjligheter att ställa dessa krav på avfallstransporter då det redan idag finns el- och gasfordon för insamling och transport av avfall. Arbetsmaskiner ingår inte i åtgärden.

- ii. Grannkommuner och många företag inom Östhammars kommun har mål om fossilfria transporter och/eller fossilfri produktion till 2030. Bl. a ska Sandvik Coromant ha fossilfri produktion 2030, Nevel har mål för hållbar utveckling utifrån Agenda 2030 och Vattenfall har mål som även innefattar att leverantörer och kunder ska vara klimatneutrala senast år 2040.
- b. Konsekvenser vid föreslagen ändring/borttag av åtgärd
 - i. Kringliggande kommuner och företag som vi köper tjänster från kan komma att kräva att vi utför fossilfria transporter till deras anläggningar, tex Vattenfall som är en stor aktör för behandling av avfall inom vår region.
 - ii. En större ändring av åtgärden kan innebära att avfallsplanens åtgärder i detta avseende inte utgår från andra mål på det sätt som krävs enligt Naturvårdsverkets föreskrifter.
 - iii. Planen kan behöva ställa ut på nytt då exempelvis Länsstyrelsen kan ha synpunkter om åtgärder ändras markant eller tas bort.
- c. Förslag till mindre ändring av åtgärden:
 - i. Åtgärden ändras till att ligga i linje med etappmålet, dvs växthusgasutsläppen från inrikes transporter ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010.

5. Utökade personella resurser och höjning av avfallstaxan

På s 28 fastslås att åtgärdsplanen kommer att kräva utökade personella resurser på avfallsenheten och i andra delar av organisationen, med konsekvensen att avfallstaxan kan behöva höjas.

- a. Kommentarer:
 - i. Avfallsenheten saknar resurser redan idag och har även gjort historiskt. Det ser vi idag i form av dålig arbetsmiljö på våra ÅVC:er, undermålig slamhantering på Väddika, bristfällig information på hemsidan, avsaknad av resurser och kompetens för att leva upp till lagkrav mm. Verksamheten har en stor resursskuld. En organisationsgenomlysning har precis genomförts där jämförelse har gjorts med liknande kommuner och riket i stort. Den visar också på att personella resurser saknas.
 - ii. Planen är övergripande och visar inriktningen. För att genomföra flera av åtgärderna krävs utredningar av förutsättningar för genomförande där bla ekonomiska analyser ingår. Flera utredningar ingår i handlingsplanen och åtgärderna, vilka kommer att kräva utökade resurser.
 - iii. Avfallstaxan kan behöva höjas men det är inte säkert. Vissa effektiviseringar och avfallsförebyggande åtgärder kan komma att påverka taxan positivt. Ökade resurser ska inte likställas med höjning av taxan.

6. Upphandling

I pkt 3.4 (s 18) diskuteras vilka krav som ska ställas i upphandlingar för att uppnå ex. energi/klimatpåverkan. Det antyds inte ens att kravställandet, ex. 100 % fossilfri transport, ska vägas mot ev. ökad kostnad samt försämrad konkurrenssituation (färre möjliga leverantörer). Med denna skrivning släpper vi lös en okontrollerad kostnadsökning för avfallshanteringen.

- a. Kommentarer:

- i. Avfallsplanen kan medföra ekonomiska konsekvenser men fokus i avfallsplanen är inte att ställa mål och åtgärder mot kostnader. Planen ska dock innehålla en bedömning av resursbehov där exempelvis kostnaderna kan öka p.g.a. dyrare insamling men de kan också minska p.g.a. minskade mängder avfall till förbränning och minskad förbrukning av materialresurser.
 - ii. Det är viktigt att tänka igenom vilka krav som ställs i upphandlingar, så att de speglar vad kommunen vill och så att de inte på ett oönskat sätt påverkar konkurrenssituationen. När det gäller fossilfria transporter så är en bedömning att branschen idag är mogen för fossilfria transporter. De entreprenörer och transportörer vi har idag har fossilfria fordon i fordonsflottan. De nyttjas dock inte i Östhammars kommun.
 - iii. Udda krav som ställs i upphandlingar är oftast kostnadsdrivande men krav på användning av fossilfria fordon kan inte betraktas som ett sådant krav.
- b. Konsekvens:
- i. Upphandling är ett viktigt styrmedel som kommunen har att tillgå när det gäller att bidra till en mer hållbar avfallshantering och där erfarenheter visar att det är ett av de få riktigt verkningsfulla styrmedel för att minimera miljöpåverkan och förebygga avfall. Om kommunen inte kan ställa krav i upphandlingar så minskar möjligheterna påtagligt att minimera miljöpåverkan och förebygga avfall, både direkt i de kommunala verksamheterna och indirekt genom att vara ett föredöme och inspirera såväl andra organisationer, företag som medborgare. Även här bör kommun vara en förebild.

7. Skambeläggning, pekpinnar och godhetssignalering

Planen innehåller den sedvanliga skambeläggningen av Sverige och svenskarna; om resten av världen konsumerade som oss skulle världen gå under. Jag vänder mig starkt mot att detta ska vara med i styrdokumentet. Om det nu ska vara någon form av diskussion av Sveriges förmågor i detta avseende kunde vi ju hellre sagt att om resten av världen var lika duktiga som oss på att sophantera hade vi inte haft några plastberg i Indiska Oceanen.

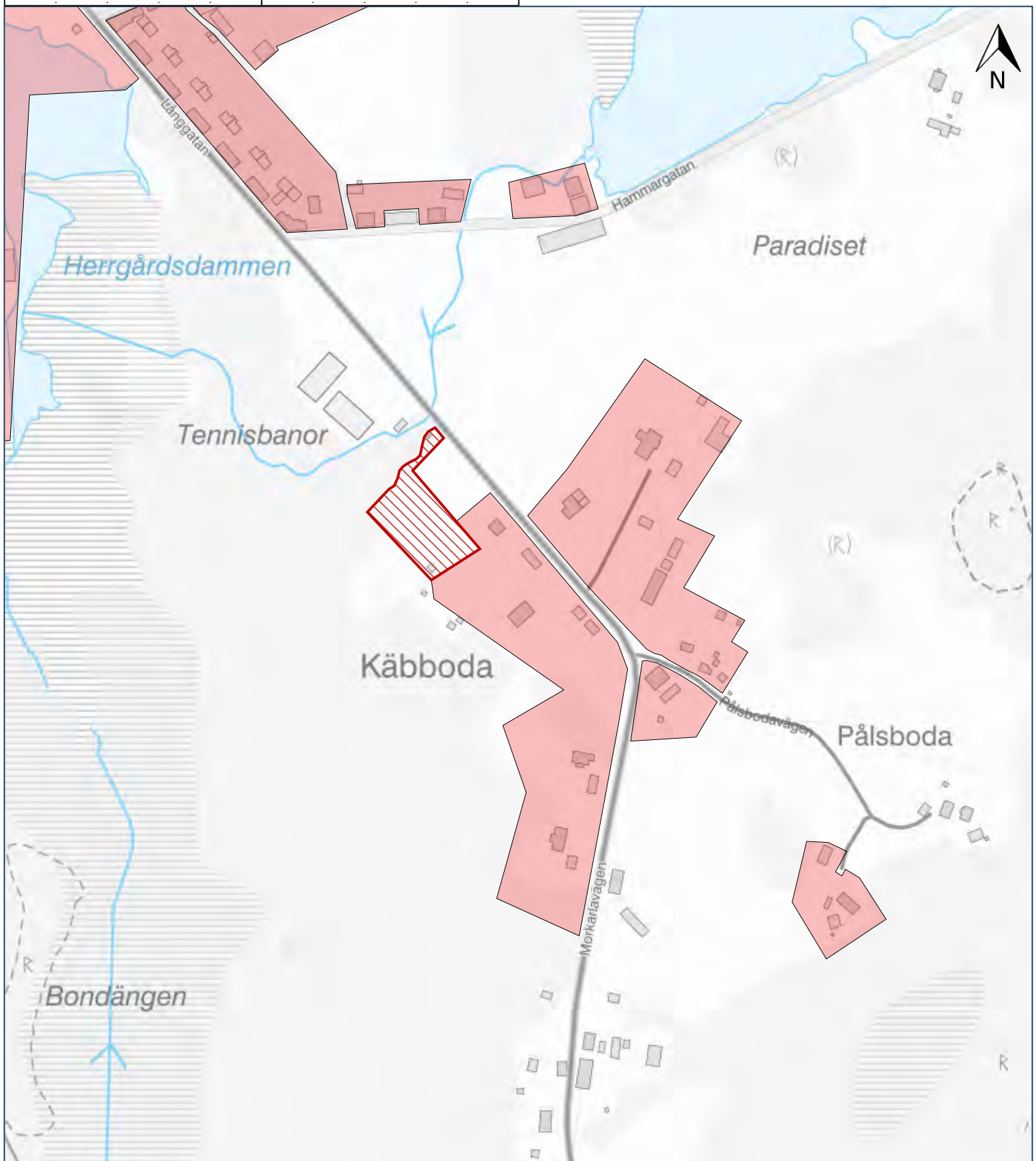
Här finns också ett mästrande tonfall mot kommuninnevånarna om hur de ska agera i sitt privatliv; de därtill kopplade styrtalen som innebär att kommunen i återkommande medborgarundersökningar ska ta reda på i vilken grad medborgarna lämnar och köper kläder och möbler second hand ligger också långt utanför den kommunala kärnverksamheten som vi har enats om att vi ska fokusera på.

- a. Kommentar:
- i. Planen har aldrig haft som syfte att skambelägga eller mästra någon. Den tolkningen är heller inget som kommit fram under samrådet, förutom från ett parti.
 - ii. Enligt NV:s föreskrifter ska planen omfatta både hantering och förebyggande av avfall. Det stämmer att vi i Sverige är duktiga på att ta hand om vårt avfall men nu står vi inför utmaningar när det gäller att förebygga av avfall. Här krävs grundläggande förändringar av samhället, inklusive omställning till en cirkulär ekonomi och livsstilsförändringar. Detta blir svårt att åstadkomma utan en tydlighet från kommunens sida i kommunala planer och styrdokument.

- iii. Avfallsplanen ska inte avgränsas till den kommunala kärnverksamheten utan är tvärtom hela kommunens plan och ska innefatta allt avfall som uppstår inom kommunens geografiska yta. Medborgarundersökningarna är en del av verktygen för uppföljning av avfallsplanen och är ett av få sätt att ta reda på i vilken utsträckning kommuninvånarna nyttjar de möjligheter som finns att förebygga och återanvända. Undersökningarna är frivilliga och anonyma och ingen kommer att skambeläggas.
- b. Konsekvens?
 - i. Att göra avfallsplanen mindre tydlig när det gäller behovet av att förebygga avfall och kopplingen till konsumtionsmönster riskerar att försvåra arbetet mot en cirkulär ekonomi med mindre avfall och mindre resursförbrukning. Detta arbete är särskilt viktigt i länder som Sverige som i ett globalt perspektiv omsätter stora mängder resurser per capita och som ger upphov till klimatpåverkande utsläpp både inom landet, i de länder där produktionen sker och vid långväga transporter.

Dokumentet är också ströslat med värdeord som (social) hållbarhet utan att det någonstans definieras.

- a. Kommentarer
 - i. Begreppet hållbarhet innefattar miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet. Social hållbarhet kan i avfallssammanhang innebära exempelvis avfallshanteringslösningar som fungerar och är lätta att använda för alla grupper i samhället och en fungerande kommunikation som är tillgänglig för alla.
 - ii. Det nationella miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" är ett av de mål som målen i en kommunal avfallsplan ska utgå ifrån. Vid framtagande av mål och åtgärder i avfallsplanen har preciseringen "Hållbar avfallshantering" till detta mål varit vägledande, vilket också har varit utgångspunkten vid diskussioner vid workshoppar som genomfördes i samband med framtagande av avfallsplanen.
- b. Förslag till ändring:
 - i. I avfallsplanens huvuddokument kapitel 2.1 kompletteras med en beskrivning av preciseringen "Hållbar avfallshantering" till det nationella miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö".

Käbboda

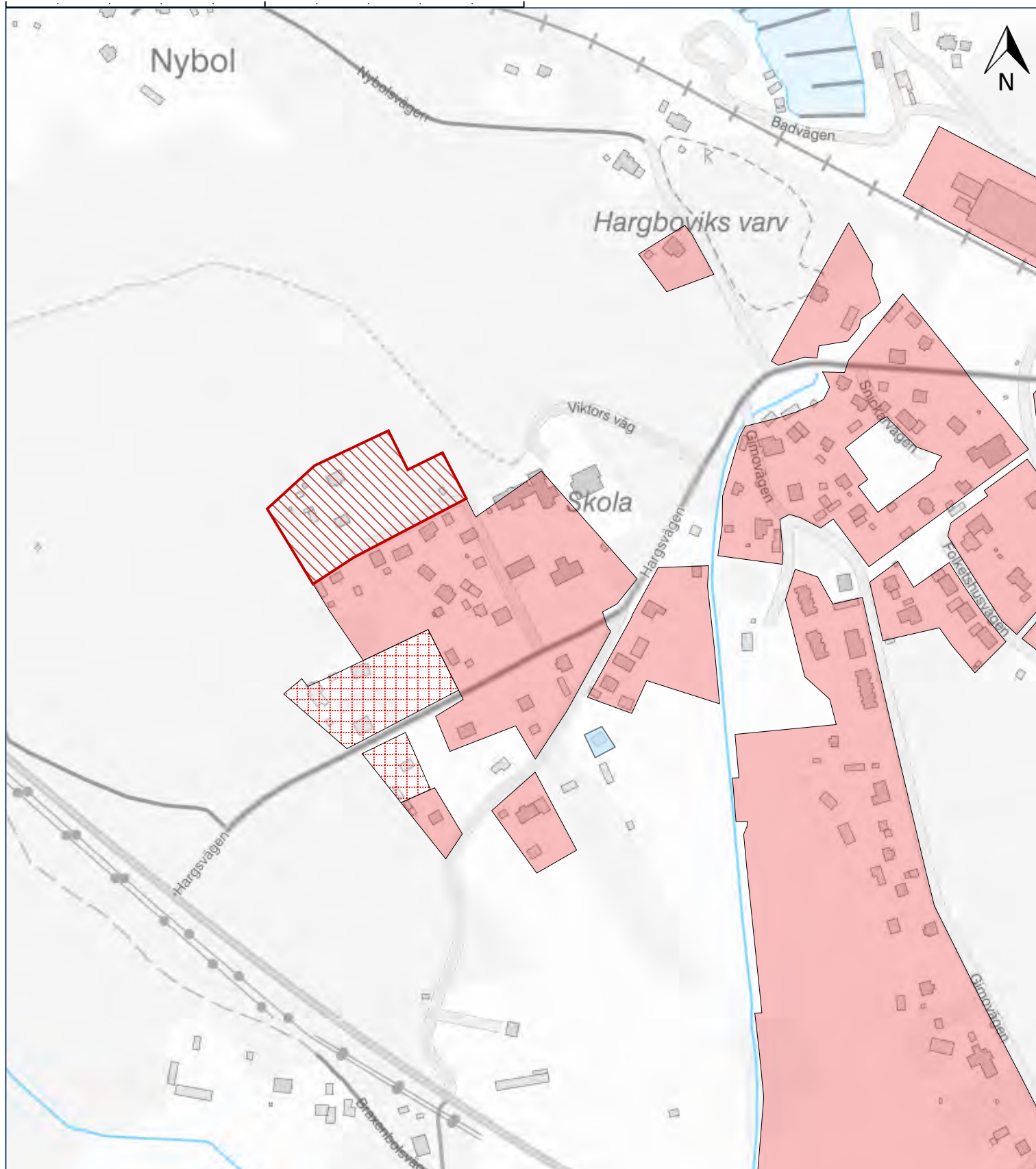
Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 5

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Förslag, utökning av verksamhetsområde

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:4000

Braxenbol

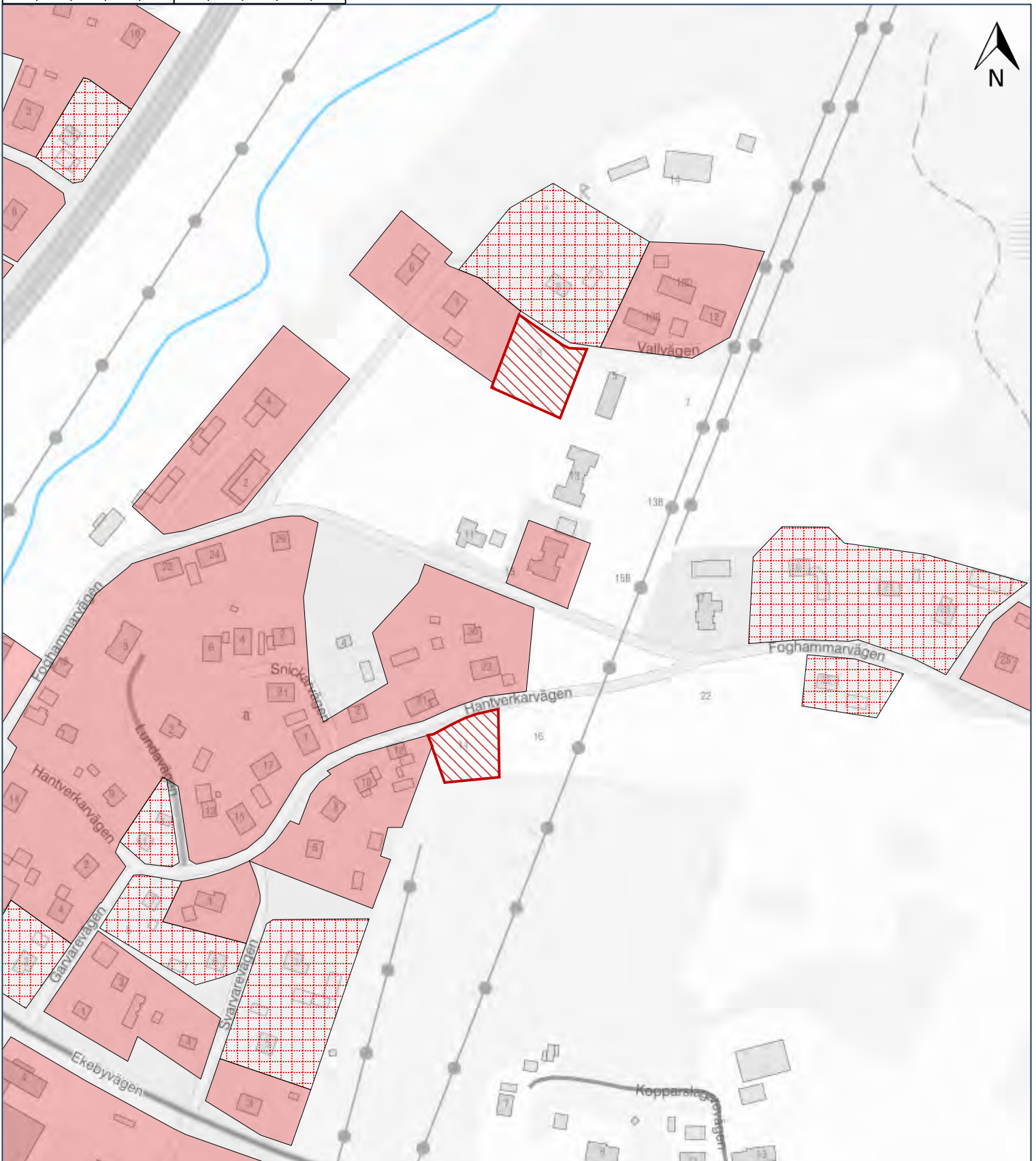
Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 1

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Befintligt verksamhetsområde för spillvatten
- Förslag, utökning verksamhetsområde

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:4000

Foghammar

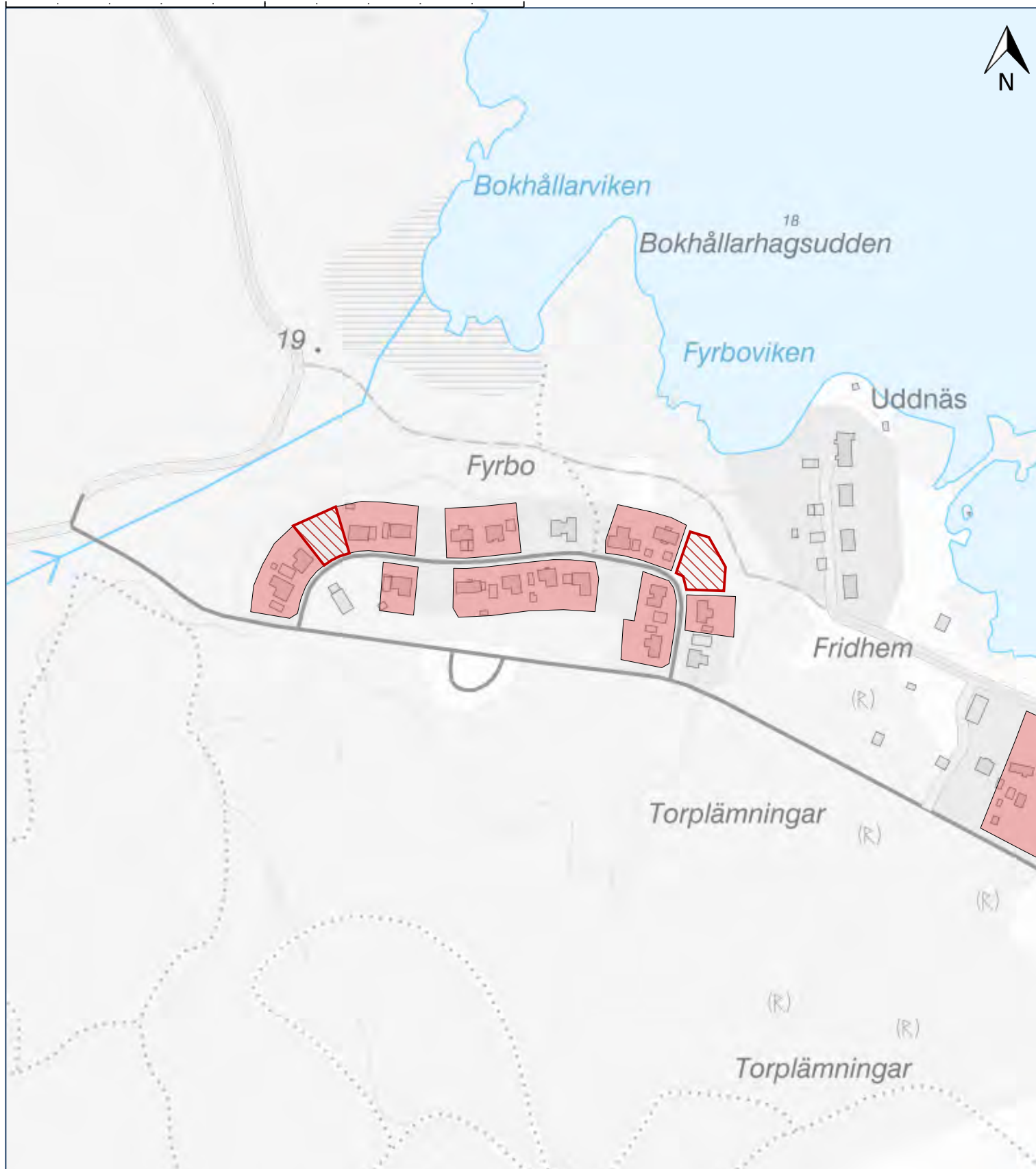
Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 2

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:3000

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Befintligt verksamhetsområde för spillvatten
- Förslag, utökning verksamhetsområde

Gimo

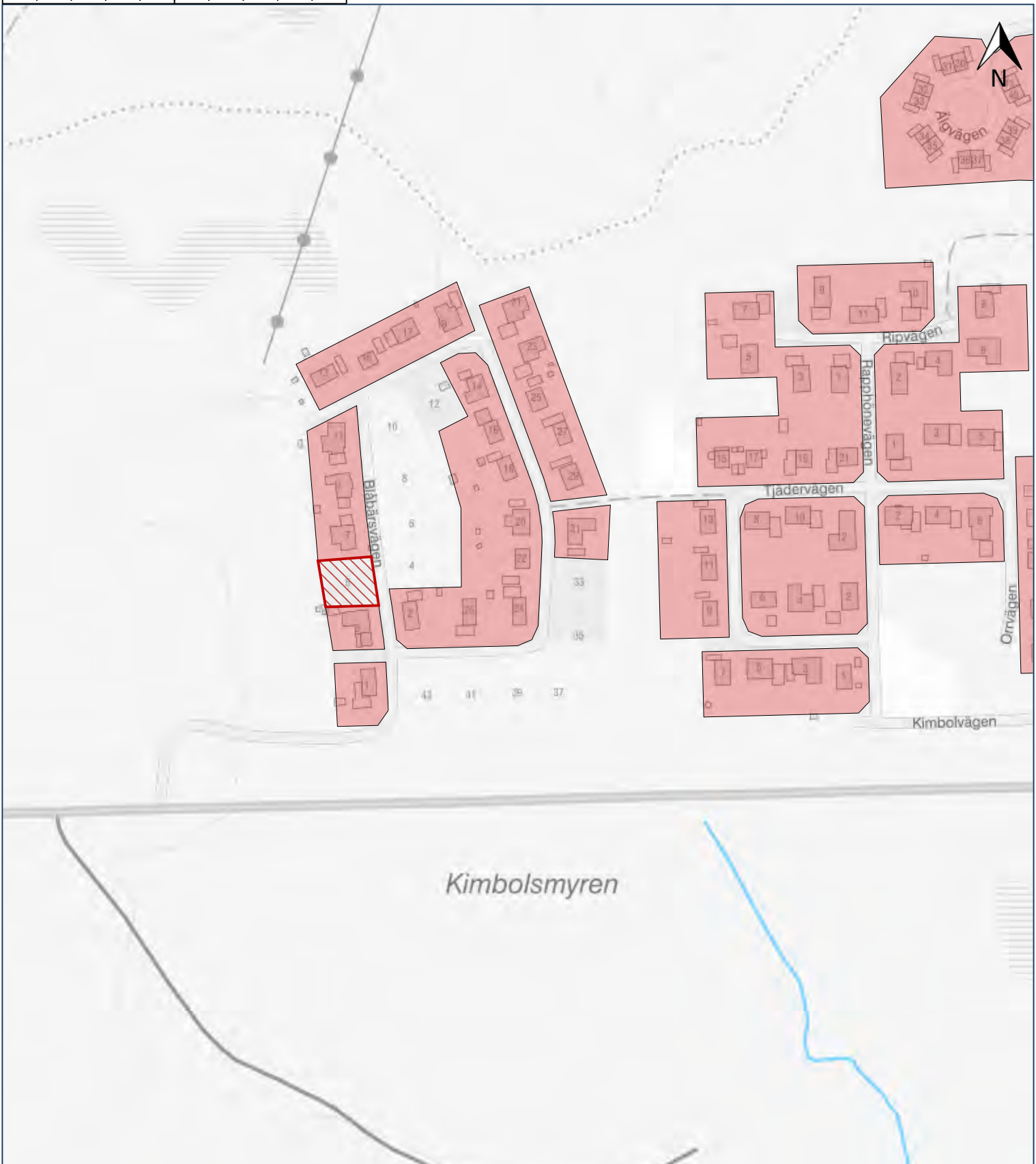
Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 3

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Förslag, utökning av verksamhetsområde

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:4000

Gimo

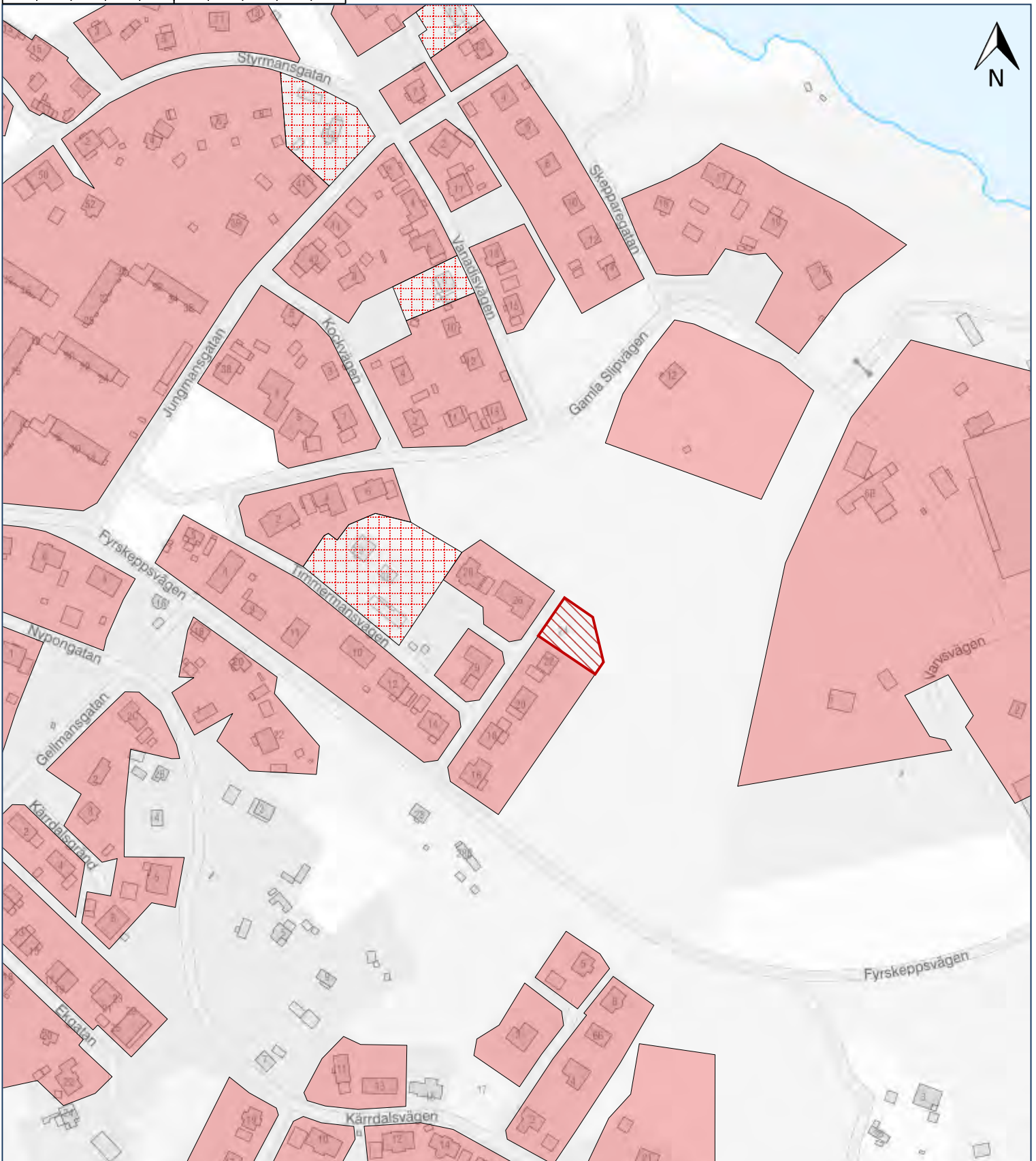
Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 4

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Förslag, utökning av verksamhetsområde

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:3000

Öregrund

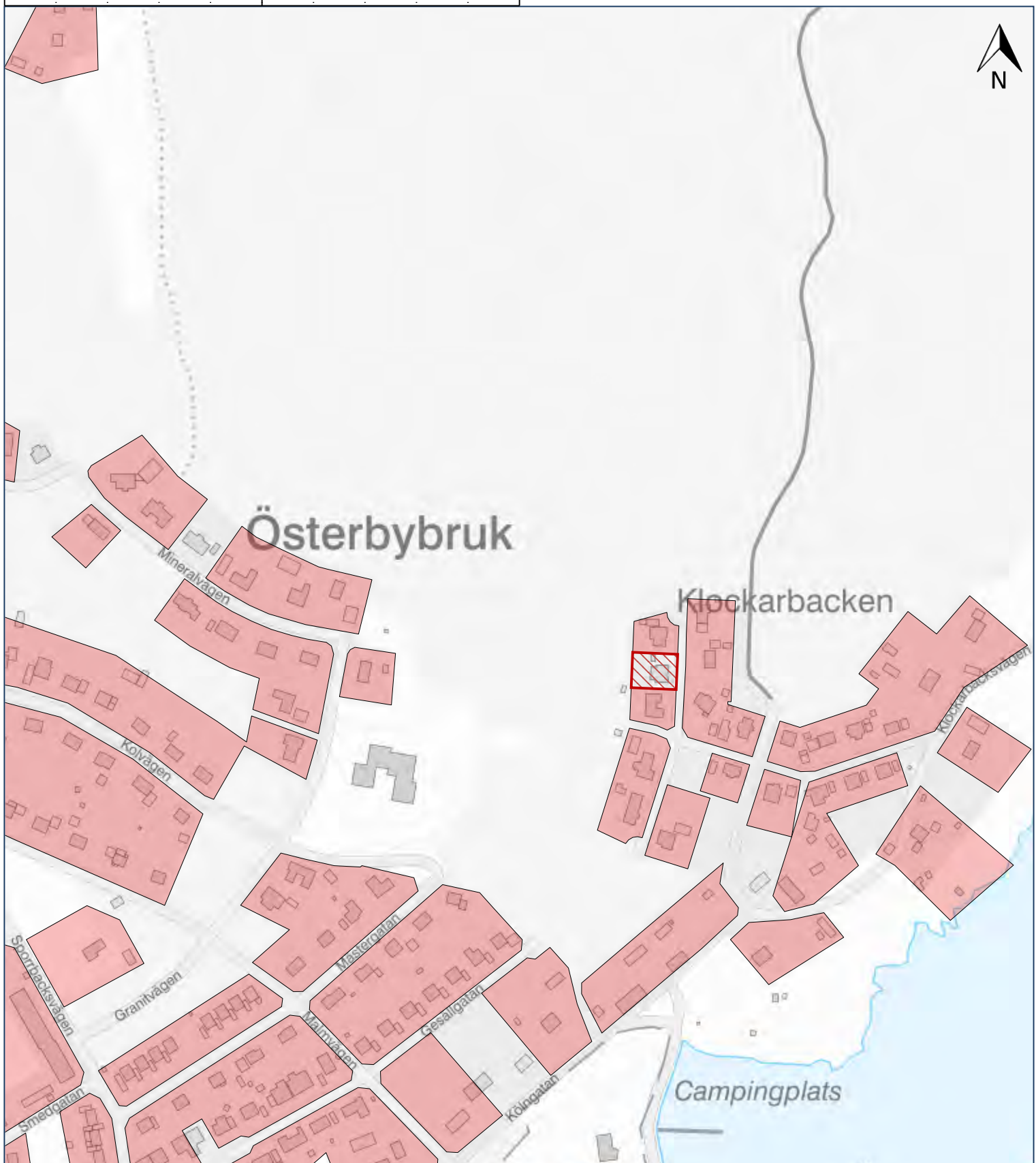
Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 6

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Befintligt verksamhetsområde för spillvatten
- Förslag, utökning verksamhetsområde

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:3000

Österbybruk

Förslag till utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten, Östhammar kommun.

Ärendenummer: 256461 Bilaga 7

- Befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten
- Förslag, utökning av verksamhetsområde

Publiceringsdatum: 2022-11-14

Skala: 1:4000

Styrelsen Östhammar Vatten

Utökning av verksamhetsområde för VA i Östhammars kommun – enstaka fastigheter

Förslag till beslut

Östhammar Vatten AB:s styrelse föreslår Östhammars kommunfullmäktige att besluta – att utöka verksamhetsområde för vatten och spillvatten i enlighet med bilaga 1-7.

Ärendebeskrivning

Beslutsförslaget omfattar fastigheter som 2022-11-01 hade anslutits till kommunalt vatten och spillvatten eller om anslutning var påbörjad.

I Östhammar Vatten AB:s uppdrag som VA-huvudman ingår att bereda förslag på ändringar av verksamhetsområdet för VA inom Östhammars kommun för beslut i Kommunfullmäktige. Det är av stor vikt att verksamhetsområde för VA i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) är beslutat och uppdaterat. Avstämning av nyttkomna bostäder som underlag för utökning av verksamhetsområdet görs löpande och minst en gång per år.

Bakgrund

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska Kommunfullmäktige besluta om vilka geografiska områden som ska ingå i verksamhetsområdet för VA. Syftet med det kommunala ansvaret är att trygga en långsiktigt hållbar vattenförsörjning och avloppshantering med hänsyn till människors hälsa och miljö i befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområde för VA är ett geografiskt avgränsat område inom vilket Lagen om allmänna vattentjänster gäller. Det innebär såväl rättigheter som skyldigheter för VA-huvudman och fastighetsägare. VA-huvudmannen är skyldig att skyndsamt och så länge behov finns ordna med den vattentjänst eller de vattentjänster som verksamhetsområdet avser. Fastighetsägaren har motsvarande rätt att försörjas av den allmänna VA-anläggningen och är avgiftsskyldig för vattentjänsterna inom verksamhetsområdet där fastigheten ligger.

Ärendets beredning

I beredningen av underlaget har dialog skett med Ulf Andersson, Chef Sektor Samhälle, på Östhammar kommun.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Braxenbol

Bilaga 2: Foghammar

Bilaga 3: Gimo

Bilaga 4: Gimo

Bilaga 5: Käbboda

Bilaga 6: Öregrund

Bilaga 7: Österbybruk

Ansvarig för underlag till ärendet är Sara Larsson, Kansli

Offert till
Östhammar Kommun
Avseende
Inlösen av Intjänad pensionsrätt 1997-12-31, PFA
Smart Utbetalning
Ca 20 miljoner

Innehåll

Kontaktuppgifter	3
Offertens förutsättningar	4
Avgifter	4
Signering av behörig företrädare	5
Om Skandia	6
Hållbarhet	6
Beskrivning av Smart Utbetalning	7
Så här fungerar Smart Utbetalning.....	7

Bilagor

1. Premiebilaga IPR under utbetalning
2. Försäkringsvillkor för tryggnad av intjänad pensionsrätt 1997-12-31 Smart Utbetalning

Kontaktuppgifter

	<p>Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt [Redacted] [Redacted] [Redacted] [Redacted]</p>
	<p>Ulf Johansson Affärschef Offentlig Affär [Redacted] [Redacted]</p>

Offertens förutsättningar

Offerten avser inlösen med Smart Utbetalning och omfattar individer med den kollektivavtalade förmånen Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 (IPR) enligt PFA i Östhammars kommun med organisationsnummer 212000-0290.

Försäkringsgivare är Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnummer 516406-0948, nedan kallad Skandia.

Offerten omfattar utvalda individer med förmån som är under utbetalning och lämpliga för inlösen. Inlösenpremien uppgår till 19 626 096,88 kronor. Kommunen ska därutöver betala särskild löneskatt. De inlösta förmånerna motsvarar 1 736 568 kronor (exklusive särskild löneskatt) i livsvariga pensionsutbetalningar.

Beräkningstidpunkten är 2023-01-01.

Följande individer är exkluderade från urvalet och kvarstår som kontoförda förmåner:

- Individer med outhärrade förmåner, löner och anställningstider
- Individer med parallellanställningar
- Individer som omfattas av delfinansieringar
- Individer med pågående partiella eller temporära uttag
- Individer med slututbetalad partiellt eller temporärt uttag där livsvarigt uttag kvarstår
- Individer med förmånsbelopp som är under 0,2% av ett prisbasbelopp

Vid beräkningen har vi använt de pensionsgrundande uppgifter som arbetsgivaren har levererat och som finns registrerade hos Skandia vid en viss tidpunkt. Det innebär att förändringar av individernas pensionsgrundande uppgifter efter denna tidpunkt kan innebära förändrade förmåner och premier. Pensionsförmånerna indexerar årligen i enlighet med gällande kollektivavtal, vilket innebär att årliga indexeringspremier tillkommer.

Avgifter

•	Premieavgift	1,5%
•	Räntebelastning	0,59%
•	Utbetalningsavgift	0%
•	Kapitalavgift	0%
•	Kapitalförvaltningskostnad	f.n 0,034%
•	Avkastningsskatt	Kostnaden är inkluderad i premien

För att offertens förutsättningar ska gälla som avropsavtal måste offerten undertecknas så fort som möjligt men senast 2022-12-16. Fakturan framställs i så fall före 2022-12-22 och beloppet behöver vara Skandia tillhanda senast 2022-12-30

Signering av behörig företrädare

Vi accepterar offerten om att lösa in Intjänad Pensionsrätt 1997-12-31 (IPR) enligt de beskrivna förutsättningar samt försäkringsvillkoren för Smart Utbetalning.

Ort/Datum _____

Östhammar Kommun

Namnförtydligande

Om Skandia

Skandia är ett ledande pensionsbolag som har gett människor ekonomisk trygghet i 160 år och har en stark tradition av produktutveckling och samhällsengagemang. Vi skapar ett rikare liv för människor genom lösningar för pension, hälsa och sparande. Vi har drygt 1,7 miljoner kunder, och ett förvaltad kapital på 800 miljarder kronor.

Hållbarhet

Drivkraften för Skandias hållbarhetsarbete är att skapa ett rikare liv för våra kunder och samhället med sikte på att bli det ledande livbolaget i Sverige. Vi har en bred förankring i samhället med långsiktiga åtaganden gentemot offentlig sektor, individer och företag. Att tänka längre är kärnan i Skandias erbjudanden och genomsyrar vårt sätt att driva affären.

Läs mer om Skandias engagemang i Års- och hållbarhetsredovisning 2021 som finns tillgänglig på Skandias hemsida

<https://www.skandia.se/offentlig-sektor/om-oss/hallbarhet/>

Beskrivning av Smart Utbetalning

Syftet med Smart Utbetalning är att med en engångspremie försäkra framtida pensionsutbetalningar för intjänad pensionsrätt. Utbetalningarna från pensionsskulderna accelererar, då fler går i pension och vi lever allt längre, samtidigt som arbetsgivaren har utlovat livslång pension till vissa anställda. Detta kan påverka kommande generationer genom till exempel högre skatt, lägre samhällsinvesteringar eller urholkad samhällsservice. Med Smart Utbetalning kan ni redan idag försäkra framtida pensionsutbetalningar oavsett den försäkrades ålder.

Så här fungerar Smart Utbetalning

Skandia förvaltar premieinbetalningarna för pensionsåtagandet. Premien diskonteras med en räntekurva. Räntekurvan innehåller en mix av olika räntebindingstider beroende på de försäkrades ålder vid teckningstillfället. Det innebär att engångspremien för inlösen innehåller flera olika löptider, en för varje försäkrad. Premieräntan blir den genomsnittliga räntekurvan.

Det ger arbetsgivaren möjlighet att amortera på pensionsskulden till en låg kostnad. Vår unika möjlighet att maximera premieräntan beror på att vi matchar pensionsåtagandet med utbetalningstiden. Premier för indexering enligt kollektivavtalet tillkommer.

I försäkringen ingår

- Livsvarig utbetalning av ålderspension och administration
- Förvaltning av pensionsåtagandet
- Försäkring mot oviss livslängd

Låga kostnader

Vi har ett stort kollektiv som innebär att vi kan hålla låga kostnader för kapitalförvaltningen och vi fokuserar på en hög premieränta utan solvensbegränsningar. Vi har även en effektiv och modern administration som håller nere kostnaderna för dig som kund.

Slipp risken med oviss livslängd

Med Smart Utbetalning slipper arbetsgivaren risken för att pensionskostnaderna blir högre än förväntat på grund av att vi lever allt längre. Som försäkringsbolag är vi proffs på att hantera och fördela risker.

Livsvarig utbetalning av ålderspension

Smart Utbetalning tar hand om administrationen av era pensionsutbetalningar och skapar en tydlig utbetalningsplan.

Kollektiva överskott

I all försäkring finns det säkerhetsmarginaler och över tid kan det bildas överskott. Skandia är ett ömsesidigt bolag och skulle överskott uppstå, kan det användas till att bekosta framtida indexering som annars faktureras separat.

Bilaga 1, Premiebilaga IPR under utbetalning
Östhammar kommun

Individbilaga Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 under utbetalning

Beräkningstidpunkt 2023-01-01

Personnummer	Förmån	Premie
██████████	2958	344475,77
██████████	1686	201583,80
██████████	1449	189871,76
██████████	2758	361398,42
██████████	2442	275940,44
██████████	1709	226164,63
██████████	1725	230534,87
██████████	1958	261673,79
██████████	1859	216964,09
██████████	2273	308245,25
██████████	6760	788960,32
██████████	662	78089,16
██████████	3804	523395,25
██████████	1770	243535,64
██████████	913	125620,36
██████████	621	73642,10
██████████	3671	507526,20
██████████	2716	375494,73
██████████	2585	308169,82
██████████	4072	565666,40
██████████	1390	167461,05
██████████	2024	282511,02
██████████	8121	1138938,88
██████████	2458	297683,93
██████████	2063	289327,78
██████████	1698	239270,08
██████████	1884	265479,87
██████████	1347	190709,30
██████████	1503	183933,63
██████████	3468	491002,12
██████████	3235	458013,80
██████████	1816	259542,64
██████████	5150	736037,76
██████████	2568	367018,44
██████████	2071	256084,84
██████████	732	91451,23
██████████	1564	195395,79
██████████	2129	308571,09

	1442	208999,30
	7957	999206,13
	3134	456347,03
	1572	199431,06
	1714	218553,79
	1705	217406,19
	1657	245767,60
	1545	229155,67
	2021	261635,02
	2042	305650,13
	3605	539602,71
	1553	232455,76
	1764	264038,61
	2773	416958,76
	1216	183672,95
	2496	328017,41
	2635	399810,98
	2368	312748,44
	2808	427984,18
	1111	169334,20
	2760	420668,21
	1224	163266,70

Slutförvarsorganisationens uppdrag och organisation

Östhammars kommun har sedan 1995, när Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) påbörjade undersökningar för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark, haft en slutförvarsorganisation. Organisationens uppdrag och sammansättning har varierat genom åren beroende på var i processen prövningarna befunnit sig. Slutförvarsorganisationens arbete har i huvudsak finansierats med medel från kärnavfallsfonden.

Slutförvarsorganisationens nuvarande uppdrag antogs av kommunstyrelsen i november 2021 (KS § 304, 2021-11-30). Sedan dess har regeringen fattat beslut om tillåtlighet i prövningarna av de två anläggningar som är aktuella i Östhammars kommun; slutförvaret för använt kärnbränsle (kärnbränsleförvaret) och slutförvaret för kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR).

Slutförvarsorganisationens nuvarande organisation antogs av kommunfullmäktige i februari 2019 (KF § 9, 2019-02-19), det vill säga innan kommunfullmäktige fattade beslut i vetofrågan gällande såväl kärnbränsleförvaret som utbyggnaden av SFR.

I och med regeringens tillåtlighetsbeslut har kommunen, i enlighet med den tolkning av nuvarande lagstiftning som miljödepartementet framför i sin promemoria ”Långsiktig finansiering av kommuners och ideella föreningars medverkan i frågor om slutförvar”¹, enbart möjlighet att få ersättning från kärnavfallsfonden för kostnader för information till allmänheten. Kommunernas möjlighet till ersättning för att följa prövningen är begränsad till kostnader för att följa och bedöma processen i den mån det behövs för att kunna informera allmänheten.

Nedanstående uppdrag och organisation utgår från nuvarande lagstiftning och möjligheter till ersättning från kärnavfallsfonden. I ovan nämnda promemoria föreslås lagändringar som skulle innebära utökade möjligheter till ersättning för berörda kommuner. Om dessa ändringar träder i kraft kan det finnas anledning att åter se över slutförvarsorganisationens uppdrag och organisation.

¹ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2022/07/promemoria-langsigtig-finansiering-av-kommuners-och-ideella-foreningars-medverkan-i-fragor-om-slutforvar/>

Förslag på uppdrag

Information till allmänheten

Slutförvarsorganisationen ska arbeta aktivt med information till allmänheten om vad som händer i de pågående prövningarna och i andra relaterade slutförvarsfrågor.

I uppdraget ingår bland annat att anordna öppna möten för att presentera aktuell information, genomföra riktade informationsinsatser (till exempel till skolor), delta i öppna evenemang som genomförs i kommunen (till exempel mässor) och i diverse andra sammanhang vara tillgänglig för att besvara allmänhetens frågor. Slutförvarsorganisationen ska även ta fram skriftlig information för såväl tryckt som digital publicering.

Kunskapsuppbyggnad och omvärldsbevakning

Kunskap och omvärldsbevakning utgör grunden för att kunna genomföra relevanta informationsinsatser till allmänheten. Slutförvarsorganisationen ska därför följa de pågående prövningarna i kommunen samt bedriva en aktiv omvärldsbevakning och kontinuerlig kunskapsuppbyggnad i slutförvarsfrågor.

Förslag på politisk organisation

Slutförvarsgruppen

Östhammars kommun bör även fortsatt ha en särskild grupp för slutförvarsfrågor bestående av ledamöter från samtliga partier i kommunfullmäktige. De största partierna föreslås ha minst två ledamöter i gruppen och övriga partier en ledamot vardera. Även kommunfullmäktiges ordförande bör ingå i gruppen. Gruppen bör bestå av maximalt 15 ledamöter. Gruppen kan förslagsvis benämnas Slutförvarsgruppen.

Gruppen föreslås ha ordförande, första vice ordförande och andra vice ordförande. Dessa tre tillsammans med kommunfullmäktiges ordförande föreslås utgöra gruppens arbetsutskott.

Villkorsrådet

Villkorsrådet föreslås finnas kvar med samma uppdrag² som tidigare tills det finns lagakraftvunna beslut för kärnbränsleförvaret och SFR.

I nuläget utgörs Villkorsrådet av kommunstyrelsens arbetsutskott och granskningsgruppens arbetsutskott. Om organisationen ändras i enlighet med förslaget ovan kommer inte granskningsgruppen finnas kvar och den nya gruppens arbetsutskott föreslås då istället ingå i Villkorsrådet.

Villkorsrådets arbete finansieras inte med medel från kärnavfallsfonden.

² Villkorsrådet har en beredande funktion och arbetar aktivt med de villkorsskrivningar som kommunen anser vara relevanta i tillåtlighets- och tillståndsprövningarna för slutförvaret för använt kärnbränsle och för SFR.

Årsredovisning 2022 - Kommunstyrelsen

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

2 (14)

Innehållsförteckning

1	Nämndens sammanfattning	3
2	Väsentliga personalförhållanden	3
3	Kvalitet	6
3.1	Östhammars kommun skall vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare	6
3.2	Östhammars kommun ska redovisa ett gott ekonomiskt resultat med fortlöpande effektiviseringar	6
3.3	Östhammars kommun ska arbeta socialt och ekologiskt hållbart.....	7
3.4	Östhammars kommun ska vara tillgänglig och öppen för medskapande utifrån besökares, invånares och företagens behov.	7
3.5	Östhammars kommun ska upplevas som attraktivare för invånare, besökare och företagare	8
3.6	Förvaltningen uppdras att ta fram beslutsunderlag samt finansieringsplan för utbyggnad av vatten och avloppssystem i Östhammars- och Öregrundsområdet.	8
4	Nyckeltal	9
5	Ekonomiskt utfall	10
6	Investeringsutfall	11
7	Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter	13

3 (14)

1 Nämndens sammanfattning

Under året inträffade flera händelser som på både kort och lång sikt påverkar Östhammars kommun, både kommunkoncernen och kommunen. Följande händelser lyfts främst upp:

- Regeringens beslut om slutförvar av använd kärnbränsle i Forsmark. Östhammars kommun kommer att påverkas inom flera områden, bostadsutveckling, befolkningsutveckling, pendlingsströmmar och en ökad efterfrågan på såväl arbetskraft som varor och tjänster.
- Region Uppsalas beslut om färdigställande av länsväg 288 samt finansiering, i Länstransportplanen. Detta beslut innebär att pendling till och ifrån Östhammars kommun kommer att underlättas, resvägar förkortas och restiden minskar. Östhammars kommun blir mer tillgängligt.
- Kommunfullmäktiges beslut om utbyggnad av VA-systemet, dels vilka systemlösningar som förordas samt finansiering av utbyggnaden. Detta beslut innebär att bostadsutvecklingen kan ta fart i princip hela kommunen. Bostadsutveckling och befolkningsutveckling kommer att påverkas positivt av detta.
- Utöver ovanstående påverkas såväl kommunen som kommunkoncernen av pandemins efterdyningar, det ryska invasionskriget i Ukraina, bränsletillgång i Europa, höga el- och drivmedelspriser samt inflation och höjda räntenivåer. Att insatser på nationell nivå för att tygla inflations- och räntesituationen hitintills inte gett önskad effekt bidrar till att öka det redan mycket osäkra läget.

Kommunen har under året tagit emot och bosatt drygt 90 ukrainska flyktingar enligt massflyktsdirektivet.

Sammantaget, flera beslut påverkar kommunen i positiv riktning, satsningen på infrastruktur i väg och vatten innebär ökade möjligheter för bostadsutveckling. En tillväxt i befolkningen skapar både möjligheten för företag att anställa medarbetare lokalt samtidigt som skatteunderlaget växer. Trots ovanstående finns anledning för Östhammars kommun att följa den ekonomiska utvecklingen kontinuerligt och noggrant, då stor osäkerhet präglar rapporteringen.

Under året har organisatoriska förändringar skett inom förvaltningen. Verksamheten Fastighetsdrift har samorganiserats med sektor Samhälle och den verksamhet som har det strategiska ansvaret för området. Inom sektor Verksamhetsstöd har verksamheten Kansli och utveckling delats upp i två delar och den tidigare verksamheten Upphandling har införlivats in i den nya verksamheten Kansli.

2 Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Början av 2022 präglades av fortsatt pandemi och omikronutbrott med högre sjukfrånvaro som konsekvens. Kommunstyrelsens område påverkades i betydande omfattning. Kvinnors sjukfrånvaro ökade mera än mäns vilket kan förklaras med att det största verksamhetsområdet, måltid och städ är kvinnodominerat och slår igenom siffrorna. Efter första kvartalet har sjukfrånvaron dock utvecklats till rätt riktning och

4 (14)

sjunkit med flera %-enheter, om ändock inte till samma nivå som året innan.

2022 har också varit året då medarbetare kunnat återvända till arbetsplatser efter den beordrade distansarbetstiden. Inom Kommunstyrelsens område är en betydande del av personal kontorsbaserade så det har varit en större förändring. De arbetssätt som vi lärde oss under distansarbetstiden har vi nu dragit nytta av och infört en möjlighet att förlägga en del av arbetet på distans. Denna möjlighet ger önskad flexibilitet för många medarbetare och har också underlättat kommunens kompetensförsörjning i vissa fall. En annan positiv effekt är att man i dessa arbetsgrupper kan välja arbeta hemifrån dagar som man känner förkylningssymtom men inte betraktar sig som sjuk. Detta minskar smittspridning till kollegor och har en överlag positiv effekt på sjukfrånvaron..

Sjuktal

Nämnd	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022
Kommunstyrelsen	5,2	4,4	7,4	8,1	6,3	5,8
- kvinna	6,4	5,5	8,8	9,5	7,7	7,3
- man	2,1	1,9	4,1	4,9	3,2	2,6
Bygg och miljö	2,6	2	2,6	1,3	2,6	1,9
- kvinna	6	3,8	3,6	1,7	4,5	4
- man	0,2	0,7	1,9	1	1,4	0,3
Socialnämnden	8,2	6,8	8,6	10,1	8	7,4
- kvinna	9,2	7,5	9,1	10,8	8,4	8,1
- man	2,2	3,3	5,8	6,7	5,8	4,2
Kultur- och fritid	4,8	4,1	4,8	8,2	8,4	6,1
- kvinna	7,1	3,6	4,2	5,9	7,5	5,3
- man	0,8	4,9	6	12,2	9,8	7,5
Barn- och utbildning	7,4	5,3	8,2	9,8	5,9	4,9
- kvinna	7,8	5,7	8,8	10,3	6,4	5,1
- man	5,2	3,2	5,2	7,3	3,7	4,3
Östhammars kommun	7,5	6,2	8,4	9,9	7,1	6,8
- kvinna	8,4	6,8	9,1	10,6	7,7	7,3
- man	3,4	3,5	5,5	6,9	4,8	4,6

6 (14)

3 Kvalitet

3.1 Östhammars kommun skall vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare

Måtalet för kommunens sjukfrånvaro är att den ska ligga på samma nivå som genomsnittet för landets kommuner. I dagsläget är inte rikssnittet känt, så vi kan inte säga om målet uppnåtts. Under året har mycket insatser även fortsättningsvis riktats särskilt mot sektor Omsorg i syfte att bidra till lägre sjukfrånvaro, inte bara just nu utan även på längre sikt.

Det andra måtalet om att minst 85 % av medarbetare anger att de erbjudits kompetensutveckling i sitt arbete uppnåddes inte.

Målet att kommunen ska upplevas som attraktiv och hållbar arbetsgivare har vi dock fortsatt arbetat med på flera ytterligare sätt. Ett är genom att förstärka de så kallade friskfaktorerna, det vill säga sådana förhållanden som enligt forskningen bidrar positivt till hälsa och arbetsmiljö. Arbetet påbörjades på sektor Bildning och sektor Omsorg under 2021 och har nu under 2022 genomförts även på de två sista sektorerna Verksamhetsstöd och Samhälle. Syftet är att förstärka chefer genom mer kunskap samt med verktyg att använda i vardagen.

Eftersom ledarskap är en väsentlig faktor i att skapa god arbetsmiljö har chefers förutsättningar varit ett annat fokusområde. Under året har vi studerat både kvantitativt och kvalitativt vilka förutsättningar cheferna har. Arbeta med att förbättra förutsättningar har påbörjats både i sektor Bildning och sektor Omsorg. .

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Andel medarbetare som erbjuds kompetensutveckling i sitt arbete	66%	85%
Sjuktal, andelen sjukskrivna		

3.2 Östhammars kommun ska redovisa ett gott ekonomiskt resultat med fortlöpande effektiviseringar

Målet är inte uppnått.

Måtalet för styrtalet Fastighetsbeståndsvärde med underhållsplan nåddes inte under året. För att nå måtalet så skulle några större objekt behöva få en underhållsplan. Ett antal nya objekt har färdigställts under året och dessa har en underhållsplan.

Kommunstyrelsens styrtal om att nå en budget i balans uppnåddes ej. Nämnden nådde, exklusive finanserna, ett minusresultat om drygt 18 miljoner vilket i stort förklaras av de större nedskrivningar som gjordes under året.

7 (14)

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Fastighetsbeståndsvärde med underhållsplan	74,37%	80%
Resultatöverskott, budget i balans	■ Ej uppfyllt	

3.3 Östhammars kommun ska arbeta socialt och ekologiskt hållbart

Målet är inte uppnått.

Måltalet för styrtalet Kommunens fordonsflotta i klimat- och energiprestanda nåddes inte under året. Måltalet för styrtalet var att nå ett bättre utfall än föregående år men eftersom nästa mätning görs först i maj 2023 så kan vi inte definitivt svara på om vi förbättrat oss eller ej.

Vi har inte nått dock målet med en fordonsflotta som drivs av 50 % förnybart bränsle. Här har vi påverkats negativt av de långa leveranstider som nu gäller vid köp av en elbil eller elhybrid; vi har således inte kunnat byta ut fordon med fossilbränsle drift i den takt vi planerat. Vi har arbetat vidare med laddplatser, körjournaler och dialog med olika användare för att se var elfordon respektive andra fordon med låg miljöpåverkan kan vara lämpliga inför kommande upphandlingar. Som ett exempel är tre skåpbilar med eldrift prioriterade för internposten vilket kan ersätta många mil med diesel. Nästa leverans av fordon är preliminärt satt till april 2023. Inga nya fordon har tillkommit sedan förra rapporteringen då det är extremt långa leveranstider på redan upphandlade fordon genom omvärldsläget.

Arbetet med hållbarhetslöften går vidare, till exempel genom ökad produktion av förnybar el, minskad klimatpåverkan för måltider och fossilfria arbetsresor och arbetspendling. Arbetet med att fasa ut fossil plast har ett mer varierat utfall. Det har visat sig vara lättare att ersätta plasten inom vissa verksamheter och svårare inom andra.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Kommunens fordonsflotta i klimat- och energiprestanda		37

3.4 Östhammars kommun ska vara tillgänglig och öppen för medskapande utifrån besökares, invånares och företagares behov.

Målet är inte uppnått.

För styrtalet Invånares nöjdhet med att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamhet är vi knappt 6 procentenheter från måltalet, det säger oss att vidtagna åtgärder inte har varit tillräckliga och att insatserna för att nå målet framåt bör utvecklas.

För styrtalet Invånares nöjdhet med möjligheterna att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen genom till exempel medborgardialoger och samråd når vi inte måltalet men kommunen närmar sig och når ett resultat strax under vilket gör att vi anser att vi är på rätt väg och kan intensifiera arbetet.

8 (14)

Arbetet med medborgardialog och stärkt delaktighet fortsätter i kommunen.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Invånares nöjdhet med att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamhet	55,3%	61%
Invånares nöjdhet med möjligheterna att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen? (t.ex. medborgardialoger, samråd)	28,1%	30%

3.5 Östhammars kommun ska upplevas som attraktivare för invånare, besökare och företagare

Målet är inte uppnått.

Det styrtal som berör skötsel av allmänna platser är uppnått. Skötselplaner finns på plats och arbetet med att få en effektiv arbetsgång i effektueringen pågår. Kommunens satsning på att stärka upplevelsen av skötseln av allmänna platser har tagits emot väl och genomförandet har i stort följt den uppgjorda planen. Det är fler som nu uppger att de har en positiv uppfattning av skötseln av allmänna platser än det var vid 2021 års mätning.

Det finns flera tänkbara förklaringar till den positiva utvecklingen. En av dem kan vara den satsning som genomfördes under 2022 på just skötsel av allmänna platser i våra tätorter och vid våra kommunala badplatser ("hel och ren").

Fortfarande är dock kommunens utfall lägre än genomsnittet i kommunsverige där drygt 80% uppger att de är positiva till skötseln.

Styrtalet "Andelen invånare som upplever kommunen som en bra plats att bo och leva ska öka" är inte uppnått. Måltalet (95% som sätter högt betyg i medborgarundersökningen) baserades på förra årets extremt höga utfall (94%). Årets resultat, 90,7%, ligger så nära genomsnittsutfallet i kommunsverige att det inte med säkerhet kan skiljas från riket. Sammanfattningsvis upplever kommunmedborgaren, enligt den här mätningen, att platsen är lika bra plats att bo och leva på som genomsnittet i Sverige.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser	74,6%	73%
Andelen invånare som upplever kommunen som en bra plats att bo och leva ska öka	90,7%	95%

3.6 Förvaltningen uppdras att ta fram beslutsunderlag samt finansieringsplan för utbyggnad av vatten och avloppssystem i Östhammars- och Öregrundsområdet.

Uppdraget anses vara utfört genom beslut i Kommunfullmäktige 14 juni 2022.

9 (14)

4 Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall
Sjukfrånvaro	
Öppen arbetslöshet	1,6%
Befolkningsutveckling	-24
Inkomna bygglov	371
Slutbesked - bygglov	108
Nyföretagarbaromentern	
Tillväxtindex	5
Fastighetsprisindex	
Livsmedelssvinn	47gram/portion
Svenskt näringslivs ranking	266
Kostnad tillsyn och skötsel, kronor per kvm	
Kostnad felavhjälpande underhåll, kronor per kvm	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	73%

För några av Kommunstyrelsens nyckeltal finns, då årsredovisningen skrivs, ännu inga tillgängliga utfall för Östhammars kommun.

Nyföretagandet i riket föll under helåret 2022 med 5,9% jämfört med 2021.

Genomsnittspriset på villor har fallit med cirka 8% i riket under de senaste tolv månaderna. Motsvarande nedgång i Östhammars kommun är cirka 1% (med en tydlig uppgång de senaste tre månaderna). Medelpriset för en villa i Östhammars kommun är nu över 3 Mnkr.

Siffrorna för befolkningsutvecklingen avser tidsperioden 211101 - 221031.

5 Ekonomiskt utfall

Nämnd	Sektor	UTFALL 2021	BUDGET 2022	UTFALL 2022	Avvikelse	Avvikelse %
1 Kommunstyrelsen	POLITIK/STAB	-56 226	-61 126	-61 036	90	-0,1%
1 Kommunstyrelsen	SEKTOR VERKSAMHETSST	-60 957	-68 106	-62 252	5 854	-8,6%
1 Kommunstyrelsen	SEKTOR SAMHÄLLE	-60 566	-65 634	-93 935	-28 301	43,1%
1 Kommunstyrelsen	SEKTOR BILDNING	-8 910	-7 027	-3 148	3 879	-55,2%
		-186 659	-201 893	-220 371	-18 478	9,15%

11 (14)

Kommunstyrelsen, exklusive finanserna, uppvisar ett negativt resultat om -18,5 Mnkr fördelat på de olika sektorerna enligt nedan:

Sektor Verksamhetsstöd uppvisar ett positivt resultat om 5,9 Mnkr. I dessa siffror ligger en icke överflyttad budgetpost om 2,5 Mnkr som tillhör sektor Samhälle. I övrigt kan överskottet härledas till chefstjänster som under längre tid av året varit vakanta, vikariemöjligheten vid frånvaro, både för kortare och längre sjukfrånvaro, har varit svårlöst vilket har gett ett lägre utfall av personalkostnader.

Sektor Samhälle uppvisar ett negativt resultat om 28,3 Mnkr. Den huvudsakliga anledningen till det stora negativa resultatet är till följd av nedskrivningar där bland annat den gamla delen av Frösåkersskolan har skrivits ner med knappa 16 Mnkr. Sektorn har under året haft högre kostnader för planerat underhåll än vad som budgeterats. Motsvarande överskottspost om 2,5 Mnkr som sektor Verksamhetsstöd uppvisar, belastar sektor Samhälles utfall.

Sektor Bildning uppvisar ett positivt resultat om 3,9 Mnkr där Introenheten står för den största delen då Migrationsverkets bidrag har varit större än förväntat, samt inkomna oannonserade återbetalningar för 2020 (nov, dec) och 2021 års institutionsplaceringar. Introduktionsenheten har haft lägre försörjningsstödsutbetalningar än tidigare år samt inga kostnadsdrivande placeringar. Ingen hyra är fakturerad från sektor Samhälle. Kommunservice har haft större intäkter än planerat bland annat genom intäkter från projektet ”Hel och ren”. Sektorn har haft lägre personalkostnader än beräknat på grund av sjukskrivningar under stor del av året samt pensionsavgång som inte är återanstälts.

6 Investeringsutfall

Tabell

Projektkategori	Budget 2022 (tkr)	Utfall 2022 (tkr)
50 Inv proj Tek expl bost.omr	24 580	0
51 Inv proj Tek expl industri.omr	6 476	236
52 Inv proj Tek G/C vägar	9 000	0
53 Inv proj Tek övr infrastruktur	24 041	14 700
54 Inv proj Tek vhtlokaler	200 321	112 586
55 Inv proj Tek energieffektiv	19 683	5 713
57 Inv proj Tek övriga	7 920	2 759
59 Inv proj Renhållning	3 000	0
75 Inv Kommunledningen	2 500	0
96 Inv E-arkiv	250	150
	297 771	136 144

Kommunstyrelsen hade för 2022 sammantaget 298 Mnkr i investeringsbudget varav 136 Mnkr kom att utnyttjas. Det har varit svårt att nå upp till den omfattning av investeringar som Kommunfullmäktige beslutat om. De investeringar som slutförs

12 (14)

under 2022 är i delar sådana som skulle ha varit färdigställda tidigare. Frösåkersskolan är slutbesiktad så när som på en del av utemiljön. Den nya förskolan Mineralen i Österbybruk är slutbesiktad och verksamheten har flyttat in. Flertalet av de investeringar som det beslutades om i Budget 2022 kom inte att påbörjas. Det gäller bland annat utbyggnaden av Olandsskolan, ombyggnad av Gimo sporthall och förskolan Myran.

Anledningen till den låga investeringsnivån beror på en kombination av kompetensbrist i förvaltningen, där såväl byggprojektledarkompetens som upphandlingskompetens inte funnits i den mån som krävts samtidigt som V/A-situationen gjort att vissa projekt inte kunnat komma igång.

7 Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter

Sektor	Funktion	UTFALL 2021	BUDGET 2022	UTFALL 2022	Avvikelse	Avvikelse %
POLITIK/STAB	101 POLITIK	-8 293	-9 127	-9 486	-359	3,9%
POLITIK/STAB	102 STAB	-1 745	-1 891	-1 253	638	-33,7%
POLITIK/STAB	120 GEM NÄMNDER etc	-46188	-50 108	-50 297	-189	0,4%
Summa 0		-56226	-61 126,0	-61 035,7	90	-0,1%
SEKTOR VERKSAMHETSST	110 VERKSAMHETSSTÖD, STAB	-1326	-1 496	-1 272	224	-15,0%
SEKTOR VERKSAMHETSST	111 KANSLI/UPPHANDLING	-23 260	-22 326	-22 851	-525	2,3%
SEKTOR VERKSAMHETSST	112 HR	-14 218	-14 514	-14 162	352	-2,4%
SEKTOR VERKSAMHETSST	113 EKONOMI	-18 284	-16 258	-16 384	-126	0,8%
SEKTOR VERKSAMHETSST	115 KOMMUNIKATION/KU NDTJÄNST	-5 971	-10 194	-9 511	683	-6,7%
SEKTOR VERKSAMHETSST	116 FASTIGHETSDRIFT	-8	0	3 828	3 828	
SEKTOR VERKSAMHETSST	117 MÅLTID OCH STÄD	2109	0	1 013	1 013	

SEKTOR VERKSAMHETSST	118 UTVECKLING OCH SÄKERHET	0	-3 318	-2 913	405	-12,2%
Summa 1		-60 958	-68 106,0	-62 251,6	5 854	-8,6%
SEKTOR SAMHÄLLE	232 NÄRINGSLIV	-4 676	-4 916	-4 749	167	-3,4%
SEKTOR SAMHÄLLE	241 VÄXANDE	-161	-776	-2 154	-1 378	177,6%
SEKTOR SAMHÄLLE	243 VÄXANDE, PLAN KS	-2 878	-3 366	-3 433	-67	2,0%
SEKTOR SAMHÄLLE	245 GATA/FASTIGHET ANSVAR	-52 850	-56 576	-83 599	-27 023	47,8%
Summa 2		-60 565	-65 634,0	-93 935,0	-28 301	43,1%
SEKTOR BILDNING	602 ARBETSMARKNADSEN HET	-8 910	-7 027	-3 148	3 879	-55,2%
Summa 6		-8 910	-7 027,0	-3 148,1	3 879	-55,2%
		-186 659	-201 893	-220 370	-18 477	9,2%

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-139

§ 71. Fastställande av budget 2023 och flerårsplan 2024 – 2026, drift- och investeringsbudget

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026. (Bilaga 1)

Kommunfullmäktige beslutar att:

- vid tillämpning av kalkylmässig ränta fastställs räntesatsen till 1,75 %,
- kommunstyrelsen har under år 2023 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under budgetåret 2023 med totalt 100 mnkr,
- kommunstyrelsen har under år 2023 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2023,
- kommunstyrelsen medges rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden,
- kommunägda företag ska under 2023 avlämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti,
- förvaltningen får i uppdrag att arbeta efter resultatmål om 1,5 % som andel av skatter och generella statsbidrag år 2023 samt 2,0 % under resterande av planperioden.

Kommunfullmäktige beslutar att revisionen tillförs 300 tkr i budget 2023. Kostnaden balanseras mot överskottet.

Ärendebeskrivning

Förslag till budget 2023 och flerårsplan 2024-2026 har utarbetats utifrån tidigare antagna preliminära ramar med justeringar för kända volym- och kostnadsuppräknningar samt skatter och bidrag. Budgetförslaget innehåller drift- och investeringsbudget.

I enlighet med nya regler för budgetprocessen tas beslut om budgeten i fullmäktige i juni. Nämndernas verksamhetsberättelser tas fram därefter och anmäls till fullmäktige under hösten.

Prövning av barnets bästa

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag. Lagen innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. En inkorporering av barnkonventionen bidrar till att synliggöra barnets rättigheter.

I Östhammars kommun ska hänsyn till barns rättigheter tas i alla verksamheter och ärenden som rör barn. I budgetarbetet görs detta dels i de samtal som förs i budgetberedningen, dels genom att risk- och konsekvensbedömningar genomförs inför varje enskilt ärende som berör barn. Risk- och konsekvensbedömningar görs fortlöpande under verksamhetsåret med kommunstyrelse och nämnder som huvudansvariga.

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

Förslag till budget 2023-2026

Utdrag ur protokoll från Central samverkan 2022-05-29

Yrkande från fullmäktiges presidiums yrkande om 300 tkr i ökad budget för revisionen på extrainsatt sammanträde 2022-06-14

Moderaternas budget 2023

Ärendets behandling

Kommunstyrelsen har fått information om budgetförutsättningar för perioden 2023-2026 på KS 2021-11-23 § 239, KS 2022-03-15 § 50, KSAU 2022-05-24 § 106 samt KS 2022-05-31 § 117. Kompletterande material skickades ut till samtliga politiska partier 2022-05-06.

På kommunstyrelsens arbetsutskott den 2022-05-24 avstod Pär- Olof Olsson (M) och Ylva Lundin (SD) från att delta i beslutet. På kommunstyrelsens sammanträde 2022-05-31 avstod Pär-Olof Olsson (M), Lennart Owenius (M), Lars O. Holmgren (BoA), Fabian Sjöberg (M) och Ylva Lundin (SD) från att delta i beslutet.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C) yrkar: I enlighet med ett förslag från kommunrevisionen med stöd av kf presidium, föreslår jag att revisionen tillförs 300 tkr i budget 2023. Kostnaden balanseras mot överskottet.

Ingeborg Sevastik (V), Tomas Bendiksen (S), Jonas Lennström (S), Lisa Norén (S) och Bertil Alm (C) yrkar bifall till Jacob Spangenbergs tilläggsyrkande.

Jacob Spangenberg (C), Margareta Widén Berggren (S), Ingeborg Sevastik (V), Tomas Bendiksen (S), Jonas Lennström (S), Josefine Nilsson (C), Lisa Norén (S), och Bertil Alm (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Fabian Sjöberg (M), Lars O Holmgren (BOA), Ylva Lundin (SD), Sabina Stål (KD) och Pär-Olof Olsson (M) yrkar på nytt förslag till beslut enligt ”Moderaternas budget 2023”

Irmeli Bellander (L) yrkar på nytt förslag till beslut: att driftbudgeten för 2023 för socialnämnd och barn- och utbildningsnämnd höjs med sammanlagt 13 miljoner kronor och att detta finansieras genom att minska kommunstyrelsens budget i enlighet med skriftligt yrkande.

Malin Aldal (MP) yrkar bifall till Liberalernas förslag till beslut.

Jonas Lennström (S) och Jacob Spangenberg (C) yrkar avslag till Fabian Sjöbergs (M) med flera yrkande ”Moderaternas budget 2023”.

Kommunfullmäktige

Jonas Lennström (S) och Jacob Spangenberg (C) yrkar avslag på Irmeli Bellanders (L) yrkande

Lars O. Holmgren (BoA) tilläggsyrkar: Vi föreslår att ”rationalisering” som tagits bort i majoritetens budget återförs och beräknas till 2,5% av driftbudgeten eller 37 miljoner som oavkortat går till investeringar och reinvesteringar då kommunens största omorganisation genom tiderna borde rendera i rationaliseringar om den genomförts rätt. Vi är tvungna att under många år framöver växla administrationskostnader mot investeringar i vår kommun, för att komma i kapp flera valperioders ohanterade underhållsskulder.

Jonas Lennström (S) och Jacob Spangenberg (C) yrkar avslag på Lars O. Holmgren (BoA) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande redogör för att kommunstyrelsens förslag utgör huvudförslag och att Fabian Sjöberg (M) yrkade är motförslag. Irmeli Bellanders (L) och Lars O. Holmgrens (BoA) yrkanden behandlas som sammanhållna yrkanden på ändringar och tillägg. Kommunfullmäktige godkänner den föreslagna propositionsordningen.

Ordförande ställer proposition på Fabian Sjöbergs (M) förslag om nytt förslag till beslut mot Irmeli Bellanders (L) yrkande till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Irmeli Bellanders (L) yrkande.

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelsens förslag till beslut mot Fabian Sjöbergs (M) med flera yrkande om nytt förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Votering

Votering begärs.

Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Nej-röst för att bifalla Fabian Sjöberg (M) med flera yrkande om nytt förslag till beslut: ”Moderaternas budget 2023”

Resultat (se voteringsrapport för detaljer):

– Ja	25
– Nej	17
– Avstår	1
– Frånvarande	6

Ordförande finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

kommunägda företag

Verksamhet ekonomi: Sara Ersund

Kommunfullmäktige

Verksamhet ekonomi: Gunilla Jansson

Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats

Sammanträdet ajourneras kl. 16.58-17.31.

Delges
Arbetsmarknadskontoret
Socialnämnden
Information

§ 131

Dnr 2010KS289

Dpl 901

Ny integrationslagstiftning/etableringsinsatser

Den 17 mars 2010 beslutade riksdagen om en ny lag som ska påskynda nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Varje nyanländ ska utifrån sina förutsättningar få professionellt stöd att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara sin egen försörjning.

Den nya lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare gäller från och med den 1 december 2010 och innebär förändrade eller nya ansvarsområden för Arbetsförmedlingen, kommunerna, Länsstyrelserna, Försäkringskassan samt Migrationsverket. Samtidigt införs en ny aktör – etableringslotsen.

Arbetsmarknadschef Peter Nyberg föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsmarknadskontorets förslag, daterat 2010-08-09.

Kommunstyrelsens beslut 2010-09-07

Kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsmarknadskontorets förslag, daterat 2010-08-09. (Bilaga 7).

Föreligger skrivelse daterad 2010-11-01 angående utbetalning av försörjningsstöd till nyanlända flyktingar.

Beredande organs förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att ge kommunstyrelsen, genom arbetsmarknadskontoret, rätt att enligt socialtjänstlagen 2001:453, 2 kap 4 § fullgöra kommunens uppgifter till den ovan beskrivna målgruppen.

Den del som ska fullgöras bestäms i socialtjänstlagen 4 kap 1 §, rätt till bistånd.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta enligt beredande organs förslag.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen, genom arbetsmarknadskontoret, rätt att enligt socialtjänstlagen 2001:453, 2 kap 4 § fullgöra kommunens uppgifter till nyanlända flyktingar. Den del som ska fullgöras bestäms i socialtjänstlagen 4 kap 1 §, rätt till bistånd.

Yrkande

Jacob Spangenberg (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelsen, genom arbetsmarknadskontoret, ges rätt att enligt socialtjänstlagen 2001:453, 2 kap 4 § fullgöra kommunens uppgifter till nyanlända flyktingar. Den del som ska fullgöras bestäms i socialtjänstlagen 4 kap 1 §, rätt till bistånd.

Tillägg till delegationsordning för Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger sektor Bildnings tjänstepersoner på Introduktionsenheten, Arbetsmarknadsenheten, delegation att fatta beslut på nämndens vägnar i ärenden rörande 4 kap. 1-2 §§ samt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL) i Kommunstyrelsens befintliga delegationsordning.

Ärende	Lagrum	Delegat
<p>Beslut i ärenden i fråga om försörjningsstöd</p> <p>a. När det är enligt kommunens riktlinjer</p> <p>b. När det är utöver kommunens riktlinjer</p>	4 kap. 1 §§ SoL	<p>a. Socialsekreterare/ handläggare/ utredningsadministratör i ärendet</p> <p>b. Enhetschef inom enhet där ärendet handläggs Ersättare: Bitr. enhetschef inom enhet där ärendet handläggs</p>
<p>Beslut i ärenden i fråga om särskilt behovsprövat försörjningsstöd</p> <p>a. När det är enligt kommunens riktlinjer</p> <p>b. När det är utöver kommunens riktlinjer</p>	4 kap. 1-2 §§ SoL	<p>a. Socialsekreterare/ handläggare/ utredningsadministratör i ärendet</p> <p>b. Enhetschef inom enhet där ärendet handläggs Ersättare: Bitr. enhetschef inom enhet där ärendet handläggs</p>
<p>Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel</p>	4 kap. 1 § SoL	<p>Enhetschef inom enhet där ärendet handläggs Ersättare: Bitr. enhetschef inom enhet där ärendet handläggs</p>
<p>Beslut i ärenden i fråga om ekonomiskt bistånd för den sökandes livsföring i övrigt</p> <p>a. När det är enligt kommunens riktlinjer</p> <p>b. När det är utöver kommunens riktlinjer</p>	4 kap. 1 § SoL	<p>a. Socialsekreterare/ handläggare/ utredningsadministratör i ärendet</p> <p>b. Enhetschef inom enhet där ärendet handläggs Ersättare: Bitr. enhetschef inom enhet där ärendet handläggs</p>
<p>Delegation för slutattest av försörjningsstöd i Raindance/verksamhetssystemet</p>		<p>Enhetschef inom enhet där ärendet handläggs Ersättare: Bitr. enhetschef eller verksamhetschef inom enhet där ärendet handläggs</p>

Beslut om att inleda utredning:	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare/ utredningsadministratör/ samordnare i ärendet
Beslut om att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ned	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef arbetsmarknadsenheten Ersättare: Bitr. enhetschef inom enhet där ärendet handläggs
Beslut om att avsluta utredning vid bifall av insats enligt 4 kap. 1 § SoL	11 kap. 1 § SoL	Delegat i ursprungsbeslut

Delegationen gäller beslut rörande hushåll kopplade till Migrationsverkets statliga ersättning som betalas ut till kommunen enligt Förordning 2010:1122 med undantag för ensamkommande barn och unga och individer som fått uppehållstillstånd utifrån gymnasielagen.

Sektor Bildning

Xx, xx

Styrmodell för Östhammars kommun

Antagen av Kommunfullmäktige 2020-12-15

Innehåll

Gemensamma grundförutsättningar.....	4
Roller och ansvar i Östhammars kommun	4
Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning	4
Så styrs Östhammars kommun	4
Grunduppdraget – den gemensamma utgångspunkten ...	5
Styrmodellens olika delar	6
Mål- och resultatstyrning	6
Systematiskt kvalitetsarbete	8
Resursfördelning och ekonomistyrning	9
Arbetet under året	11
Den årliga budgetprocessen.....	11
Den årliga uppföljningsprocessen	11
Hur vi får styrmodellen att fungera	13
Ordlista	14

“Styrmodell för Östhammars kommun” beskriver övergripande hur kommunen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp samt hur insatser och ansvar fördelas mellan förtroendevalda politiker och förvaltningsorganisationen.

Ditt ansvar att följa styrmodellen

Oavsett om du är förtroendevald, chef eller medarbetare har du ansvar för att ta till dig innehållet i styrmodellen och arbeta utifrån modellen i din vardag.

Styrmodellens relevans påverkas av kultur, värderingar och attityder i vår organisation. Här har politiker och chefer ett särskilt ansvar att aktivt visa vägen genom att agera utifrån våra värdeord öppenhet, ansvar, engagemang, tillsammans och följa styrmodellen i sitt dagliga arbete.

Hänvisningar i dokumentet

I styrmodellen ingår ibland hänvisningar till andra styrdokument. Dessa hittar du på kommunens hemsida eller via angivna länkar.

Dokumentet är indelat i fem avsnitt:

- 1. Gemensamma grundförutsättningar**
Här presenteras grundläggande information och genomgång av aktörerna; vilka roller och ansvar de har samt hur de samverkar. Här beskrivs också hur kommunen styrs.
- 2. Styrmodellens olika delar**
Här sammanfattas styrmodellens olika delar: Mål och resultatstyrning, Systematiskt kvalitetsarbete samt Resursfördelning och ekonomi. Här synliggörs den röda tråd som löper från kommunfullmäktiges politiska prioriteringar till medarbetarnas dagliga arbete i mötet med invånare och brukare.
- 3. Arbetet under året**
Här beskrivs arbetsgången och tidsramarna för budgetarbete, verksamhetsplanering och uppföljning under ett år.
- 4. Hur vi får styrmodellen att fungera**
Här beskrivs vad som krävs av oss för att styrmodellen ska få genomslag och fungera.
- 5. Ordlista**
Här beskrivs begrepp som det är viktigt att känna till och veta innebörden av.

Gemensamma grundförutsättningar

Roller och ansvar i Östhammars kommun

Kommunkoncernen är det samlade begreppet för hela kommunens verksamhet. Här ingår kommunens nämnder, stiftelser och hel- och delägda bolag. Kommunens uppgifter och befogenheter regleras ytterst av Regeringsformen och Kommunallagen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är högsta beslutande organ i Östhammars kommun. Ledamöterna väljs vart fjärde år genom allmänna val. Det är kommunfullmäktige som tillsätter kommunstyrelsen, de övriga nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter samt styrelser i kommunala stiftelser och bolag.

Till fullmäktiges uppgift hör även att bestämma vilka grunduppdrag som nämnderna och styrelserna ska ha. För nämnderna regleras detta i reglementen och för bolagen i bolagsordningar och ägardirektiv. Fördelningen av uppdrag sker dels utifrån vad kommunallagen kräver, dels utifrån vad fullmäktige bedömer är lämpligt.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har enligt Kommunallagen ett särskilt uppdrag från fullmäktige att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunkoncernens nämnder, stiftelser, bolag, gemensamma nämnder och kommunala förbund. I uppdraget ingår även att bereda ärenden till fullmäktige och följa upp att organisationen genomför fullmäktiges beslut.

Enligt bestämmelserna i Kommunallagen ska kommunstyrelsen också utse en direktör som ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen.

Nämnderna

Kommunens nämnder ansvarar för att driva en effektiv verksamhet med god kvalitet inom sina respektive grunduppdrag. Verksamheterna kan bedrivas både i egen regi och av externa utförare. Nämnderna ansvarar också för att utföra tillkommande uppdrag som fullmäktige beslutar att tilldela dem.

Bolagen

I kommunkoncernen ingår också kommunens hel- och delägda bolag samt stiftelser. Det är endast

kommunfullmäktige som kan besluta om att kommunal verksamhet ska bedrivas i bolagsform.

Kommunfullmäktige har den övergripande och lagstadgade ägarrollen för de bolag där kommunen har ett ägarintresse.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen utses av fullmäktige för att kontrollera att kommunens verksamhet sköts utifrån kommuninvånarnas intressen och att skattepengarna förvaltas på ett säkert och effektivt sätt. Varje år gör revisorerna en löpande oberoende granskning av den verksamhet som sker inom kommunstyrelsen och övriga nämnder. Revisorerna granskar även delårsrapport och årsredovisning. Granskningarna redovisas dels genom den revisionsberättelse som ingår i delårsrapport respektive årsredovisning, dels genom de granskningsrapporter som lämnas under året.

Förvaltning

Till nämnderna hör en förvaltningsorganisation som har till uppgift att genomföra grunduppdraget, verkställa nämndernas beslut samt att bistå nämnderna med beslutsunderlag. Förvaltningens uppgift och befogenhet regleras bland annat i aktuell lagstiftning, i nämndernas reglemente och delegationsordning.

Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning

I den kommunala verksamheten ska det finnas en tydlig ansvarsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstepersoner. Fördelningen arbetas fram genom ett förtroendefullt samspel mellan parterna och bygger på principen att de politiska företrädarna i fullmäktige, nämnder och styrelser beslutar om **vad** som ska uppnås i verksamheten och vilka mål som ska nås. Förvaltningens tjänstepersoner arbetar sedan fram strategier för **hur** målen ska uppnås samt bereder underlag för politiska beslut.

Så styrs Östhammars kommun

Kommunens verksamhet regleras både av lagstiftning och av de beslut som kommunfullmäktige fattar. I följande avsnitt beskrivs det samlade ramverk som lägger grunden för styrningen i Östhammars kommun och som alla verksamheter har att förhålla sig till och utgå från.

En gemensam värdegrund

Östhammars kommun är en värderingsstyrd organisation där vår gemensamma värdegrund anger tonen för hur vi tar oss an arbetet med att leverera välfärdstjänster. I Östhammars kommun handlar det inte bara om **vad** vi gör utan även **hur** vi gör det.

I Östhammars kommun vägleds vi genom värdeorden **Öppenhet, Ansvar, Engagemang** och **Tillsammans**.

Strategiska inriktningsområden

Kommunfullmäktige har beslutat om strategiska inriktningsområden som ska vara vägledande för all verksamhet i Östhammars kommun. Till varje strategiskt inriktningsområde finns styrtal som visar om vi rör oss i riktning mot de strategiska inriktningsområdena. De strategiska inriktningsområdena och styrtalen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunen. De strategiska inriktningsområdena och styrtalen finns närmare beskrivna i Östhammars kommuns budgethandling.

Budget

Kommunfullmäktige fastställer varje år kommande års budget. Budgeten är ett viktigt styrdokument för all verksamhet. I den anges hur de ekonomiska resurserna fördelas i organisationen samt vilka inriktningsområden, styrtal och måltal som nämnder och styrelser ska arbeta för att nå.

Det är lagstadgat för kommunen att fastställa en budget och i Kommunallagen beskrivs närmare vilka krav som gäller.

Kommunens styrdokument

Vid sidan av kommunens styrmodell finns en rad styrdokument som alla verksamheter är skyldiga att följa. I styrdokumenterna regleras ramar och gemensamma förhållningssätt för verksamheterna.

Styrdokumenterna beslutas på olika nivåer beroende på dokumenttyp. De styrdokument som används i kommunen är bland andra policy,, riktlinje, regler och plan. Vad som gäller för de olika dokumenttyperna finns närmare beskrivet i [Riktlinje för styrdokument](#).

Lagstiftning

Kommunens verksamhet styrs på olika sätt av lagstiftning. Grundläggande krav finns i Kommunallagen och Förvaltningslagen. Kommunens verksamhet regleras dessutom i speciallagar för olika områden, till exempel Socialtjänstlagen, Skollagen, Miljöbalken och Plan- och bygglag. Utöver detta sker statlig styrning även i andra former genom bland annat förordningar och föreskrifter.

Detta ska all verksamhet utgå från

Grunduppdraget – den gemensamma utgångspunkten

Kommunens nämnder och bolag har alla en viktig roll i kommunkoncernen. Varje nämnd har i sitt reglemente angivet vilka grunduppdrag som kommunfullmäktige tilldelat dem. Nämnderna ansvarar därmed för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt politiska mål och beslut.

Bolagens grunduppdrag framgår av bolagsordning och ägardirektiv.

Samarbete för invånarnas bästa

När uppdrag fördelas ut på separata verksamheter är det viktigt med samarbete över organisatoriska gränser. Samarbete mellan förvaltning, nämnder och bolag är centralt för att lyckas med uppdragen från fullmäktige och på bästa sätt tillgodose behoven hos dem kommunen är till för.

Ledarskapets betydelse för möjligheten att nå framgång

Ledarskapet är en av de mest strategiska faktorerna för att kommunen ska kunna röra sig i riktning mot de strategiska inriktningsområdena och nå uppsatta mål, men också för att åstadkomma önskvärda resultat och god kvalitet i verksamheten.

Chefs- och ledarskapet i Östhammars kommun beskrivs närmare i [Ledarpolicy i Östhammars kommun](#).

Styrmodellens olika delar

Mål- och resultatstyrning

Kommunens styrmodell bygger på tillitsbaserad mål- och resultatstyrning. Det innebär att fullmäktige beslutar om de strategiska inriktningsområden, styrtal och måltal som kommunkoncernen ska arbeta mot. Nämnderna beslutar därefter om sina mål som tydligt ska bidra till kommunfullmäktiges måluppfyllnad.

En viktig del i målstyrningen är att fokusera på de *effekter eller resultat* som ska nås. Effekterna tydliggör vad man förväntar sig för resultat och är ett viktigt underlag för att kunna analysera måluppfyllelsen. Sammantaget hjälper detta kommunen att på alla nivåer fokusera på de mål och effekter som är mest väsentliga för verksamheterna.

Att sätta mål

Ett mål ska beskriva ett önskat läge som fullmäktige, nämnden eller verksamheten vill uppnå. Det ska finnas en tydlig koppling mellan fullmäktiges mål, nämndens mål och det arbete som bedrivs i enskilda verksamheter. Detta bidrar till att den positiva viljeinriktningen når hela vägen ut i verksamheten och att organisationen steg för steg närmar sig kommunfullmäktiges målsättning.

Målen ska vara mätbara genom styrtal, möjliga att påverka och sättas med en rimlig och tydlig ambitionsnivå. Tydligt formulerade mål är en förutsättning för att kommunen ska kunna röra sig ifrån nuläget i riktning mot det önskade läget.

Målarbetet ska baseras på en genomgripande analys av önskvärt läge och faktiskt nuläge. De mål som sätts bör utgå från en faktabaserad kunskap om hur det ser ut just nu, i den egna verksamheten och i omvärlden. Detta skapar den utgångspunkt som kan användas vid jämförelser över tid. Först då är det möjligt att följa trender och se om verksamheten lyckas eller inte lyckas i arbetet mot målen.

En viktig utgångspunkt i målarbetet är att begränsa antalet mål. Att hålla nere antalet politiska mål möjliggör överblick och effektiv styrning.

Styrkedjan

Kommunfullmäktiges målarbete

I budgethandlingen, som antas av kommunfullmäktige, konkretiseras den politiska viljeinriktningen för det kommande året. I den del av dokumentet som heter

'Målarbete' beskrivs de *strategiska inriktningsområdena*. De strategiska inriktningsområdena beskriver kommunkoncernens målområden.

För att kunna mäta *utvecklingen* inom dessa områden, men även tydliggöra vad de omfattar, så knyts ett antal *styrtal* till vart strategiskt inriktningsområde. Styrtalen, som pekar ut väsentliga delar av måluppfyllelsen, är det vi mäter och kommande års ambition uttrycks som ett *måltal*. Genom stabila styrtal, där kommunens utveckling kan följas både relativt andra och över tid, kan goda analyser göras.

Budgeten antas av Kommunfullmäktige i juni, men arbetet med att se över kommande års måltal och vid behov även strategiska inriktningsområden och styrtal inleds redan tidigt på våren i samband med budgetupptakten.

Måltalen som kopplas till styrtalen antas samtidigt som budgetramarna, då dessa ambitioner har ett naturligt samband med vilka ramar respektive nämnd tilldelas.

Nämndernas målarbete

Utifrån respektive grunduppdrag och fullmäktiges politiska ambitioner, styrtal och måltal arbetar nämnderna fram egna mål som verksamheter och enheter sedan ska planera och arbeta utifrån.

Formulering av nämndmål ska utgå från fullmäktiges strategiska inriktningsområden med tillhörande styr- och måltal, utifrån värdering och analys av förvaltningens pågående arbete och relevanta nyckeltal, grunduppdrag, ekonomiska ramar, lagar och omvärldsanalys.

Förvaltningens-/sektorernas målarbete

Nämndmålen är den politiska "beställningen" till förvaltningen. Förvaltningen ansvarar för planering, genomförande och återrapportering utifrån given beställning. Detta hanteras genom att nämndmålen fördelas till den eller de sektorer som har relevant kompetens och resurser att åstadkomma förflyttning inom målområdet. Sektorchefen eller sektorcheferna ges ett koordineringsansvar att tillse att ansvarig sektor bryter ned nämndmålet till delmål och att delmålen tillsammans leder till att nämndmålet kan nås. Arbetet för att åstadkomma förflyttning inom respektive delmål kan åligga sektorchef, men kan lika gärna delegeras till verksamhetschef eller enhetschef om det är på dessa nivåer det faktiska arbetet kommer att ske.

Verksamheternas och enheternas målarbete

Sektorer, verksamheter och enheter ansvarar för att arbeta fram verksamhetsplaner där de beskriver hur arbetet mot nämndmålen ska genomföras. Det görs via delmål, styrtal och aktiviteter.

Med detta arbetssätt skapas en röd tråd ända från Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden, via nämndernas mål, till planerade *aktiviteter* på verksamhets- och enhetsnivå; Från politiska prioriteringar till medarbetarnas dagliga arbete i mötet med invånare och brukare.

Måluppfyllelse kräver samarbete

Varje nämnd och bolag ansvarar för att säkerställa att de mål som tas fram inte strider mot andra nämnder eller bolags målsättningar. Det är också varje nämnds och bolags ansvar att samarbeta för att uppnå målen och skapa största nytta för kommuninvånarna.

Att analysera måluppfyllelse

Genom att följa upp och analysera utfall och resultat ges återkoppling på det arbete som genomförts och underlag för utveckling.

Varje styrtal som kopplar mot fullmäktiges strategiska inriktningsområden har en ansvarig tjänsteperson som ansvarar för att analysera utvecklingen och vid behov föreslå förändringar i målarbetet. Analysen sker i samarbete och dialog med berörda verksamheter. Analysen baseras bland annat på styrtalens kända utfall, jämförelse över tid och mot andra, nämndernas arbete mot styrtalens måltal samt tillkommande information såsom omvärldsanalys eller utveckling hos näraliggande nyckeltal.

Motsvarande analysarbete genomförs inom ramen för nämnd, förvaltning och verksamhet utifrån satta mål och kopplade styrtal.

Det är viktigt att analysen i sig inte blir slutstation utan att den mynnar ut i slutsatser och förslag på vad som ska göras för att förbättra resultaten.

För stöd i analysarbetet finns till exempel skriften [Analysera med nyckeltal](#)¹ utgiven av RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser).

Uppdrag

Uppdrag betyder här specifikt det verktyg som Kommunfullmäktige eller en nämnd använder för att uppdraga förvaltningen att genomföra någonting specifikt som inte ryms inom ramen för det ordinarie målarbetet. Ofta handlar det om särskilt resurskrävande aktiviteter som ställer krav på kontinuerlig avstämning och uppföljning och som kan generera behov av prioriteringar eller extra resurser för att möjliggöra/säkra verksamheternas grunduppdrag. Arbetet

utifrån Uppdrag planeras, följs upp och redovisas i linje med ordinarie målarbete.

Nyckeltal

Graden av möjlighet att påverka resultatet kan vara avgörande för om man skapar ett målsatt styrtal eller nöjer sig med att *följa* ett mått som ger viktig information inom ett aktuellt område.

De mått nämnder och förvaltningen väljer att *följa* systematiskt under året kallar vi för **nyckeltal**. Nyckeltalen omfattar områden eller aspekter i verksamheten som är särskilt viktiga för en god kvalitet. De kan vara av ekonomisk, kvalitativ- eller kvantitativ karaktär. Exempel på nyckeltal är sysselsättningsgrad, olika rankinglistor, demografisk utveckling, lönekartläggning, sjuktal, beläggningsgrad på särskilda boenden och så vidare.

Nämnd och förvaltning ansvarar gemensamt för att identifiera viktiga nyckeltal för de egna verksamhetsområdena. Förvaltningen analyserar insamlad data och rapporterar löpande till nämnder och styrelser enligt överenskommelse. Även enskilda verksamheter eller enheter kan följa nyckeltal där det bedöms lämpligt.

Systematiskt kvalitetsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete innebär att skapa kvalitet i mötet med invånare, företagare och besökare utifrån de olika gruppernas behov. Det är ett grundläggande uppdrag för samtliga verksamheter i kommunen.

I ansvaret ingår att kvalitetssäkra verksamheten genom att ständigt utveckla och förbättra den service och de tjänster som levereras.

Definition av kvalitet

God kvalitet innebär att verksamheten når uppsatta mål och de krav som gäller samt att den är anpassad till- och ständigt utvecklas utifrån behoven hos kommuninvånarna och andra som använder kommunens tjänster.

Denna grundläggande definition av kvalitet gäller för alla verksamheter.

Kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete

Kvalitetsarbetet ska ske kontinuerligt och systematiskt. I arbetet ingår moment för att följa upp verksamheten, analysera resultaten och utifrån detta planera och utveckla verksamheter, service och tjänster. Det är viktigt att

1

<https://rka.nu/download/18.16f404af1773f47655a1f83a/1612872791931/RKA-Analysera-med-nyckeltal-2015.pdf>

kvalitetsarbetet resulterar i förändring; Det vill säga att förbättringsområden omhändertas och leder till utveckling.

En hörnsten i utvecklingsarbetet är kvalitetsjämförelser, erfarenhetsutbyten och lärande mellan verksamheter, både inom organisationer och med omvärlden.

Att aktivt kartlägga och utveckla väsentliga processer och rutiner ingår också i det systematiska kvalitetsarbetet. Det arbetet ska bygga på behovs-, omvärlds- och riskanalys.

Delaktighet och inflytande

En viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet är att föra dialog med de som bor eller vistas i kommunen och tar del av kommunala tjänster. Det kan bland annat ske genom öppna dialogmöten utifrån ett särskilt verksamhetsområde eller en särskild fråga eller i forum för specifika brukar- och intressegrupper.

Information om invånarnas upplevelse av kommunen inom ett stort antal områden samlas också in via SCB:s årliga medborgarundersökning. Särskilda enkätundersökningar för gruppen unga genomförs med viss intervall liksom brukarundersökningar inom socialnämndens ansvarsområden. Utöver dessa erbjuder Östhammars kommun en rad olika delaktighetstjänster; Medborgarmotion, Allmänhetens frågestund på Kommunfullmäktiges sammanträden, Fråga din politiker och systematiserad synpunktshantering för att tillvarata invånarnas perspektiv.

Planering och dokumentation

Förvaltningsledningen har möjlighet att skapa opolitiska uppdrag som ett verktyg för att styra sektorer, verksamheter och enheter att utveckla arbetet inom ett givet område eller i en viss riktning.

På motsvarande sätt har enskilda sektorer, verksamheter och enheter har möjlighet att skapa egna, opolitiska målsättningar utifrån lokalt bedömda utvecklingsbehov enligt samma princip och med samma systemstöd som vi använder för vår målstyrning. Detta arbetssätt erbjuder möjlighet att planera, dokumentera, följa upp och skapa rapporter för det systematiska kvalitetsarbetet.

Hur planering och dokumentation av kvalitetsarbetet är uppbyggt kan dock behöva se olika ut inom olika verksamheter. Det kan bero av särskilda lagar eller föreskrifter inom ett visst verksamhetsområde.

Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del i kommunens styrmodell. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för

avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen, som med utgångspunkt från nämndernas rapporter ska utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Nämnderna ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras. Närmare anvisningar för hur arbetet ska bedrivas framgår av kommunens [Reglemente för internkontroll](#).

Egenkontroll

Utifrån lagstiftning (bland annat Miljöbalken, Livsmedelslagen, Plan- och bygglagen) ska vissa verksamheter ha system för egenkontroll. Egenkontroll innebär systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs i enlighet med de processer och rutiner som verksamheten fastställt. Egenkontrollen ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att kunna säkra verksamhetens kvalitet och säkerhet. Den ansvarige för verksamheten ska ta fram ett system för egenkontroll som är anpassat efter verksamhetens omfattning och art. Det måste också finnas rutiner för den dokumentation som behövs.

Resursfördelning och ekonomistyrning

Kommunens resurser ska användas och utnyttjas effektivt. Då resurser är begränsade måste såväl uppdraget till verksamheterna som de arbetssätt som används inom verksamheterna planeras i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Kommunerna ska enligt lagen anta mål både för ekonomin och för verksamheten – så kallade finansiella mål och verksamhetsmål. De finansiella målen ger ramar för verksamhetens omfattning och resultat, och verksamhetsmålen anger hur medlen ska användas på ett ändamålsenligt sätt.

I Östhammars kommun är det fullmäktiges finansiella mål och de strategiska inriktningsområdena som utgör ramverket för en god ekonomisk hushållning. Detta regleras årligen i budgethandlingen som beslutas av fullmäktige. Kommunen formulerar sina egna finansiella mål, men

kommunallagen anger ett minimikrav för kommunens ekonomi, det så kallade balanskravet, som innebär att det inte är tillåtet att budgetera eller redovisa ett underskott.

För att resurstilldelningen till kommunens verksamheter inte ska påverkas alltför mycket vid en lågkonjunktur har kommunen en resultatutjämningsreserv som gör det möjligt att reservera överskott de år då skatteintäkterna ökar, för att kunna använda dem till att täcka underskott när skatteintäkterna viker nedåt.

I riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv kan du läsa mer om hur kommunen arbetar. [Riktlinjer för ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv](#)

Resursfördelning

Kommunens finansiella utrymme och nämndernas ramar för drift och investering fastställs genom fullmäktiges årliga beslut om budget. Nämnderna beslutar därefter själva över den interna fördelningen av resurser genom sina respektive budgetprocesser och budgethandlingar.

Övergripande resursfördelning

Östhammars kommun har ett resursfördelningsverktyg som ska fungera som ett stöd för Kommunfullmäktige i arbetet med att fördela resurser till kommunens olika nämnder. Modellen tar sin utgångspunkt i föregående års fördelning, tar vidare hänsyn till förändringar i demografi, löner och priser och visar hur de olika nämndernas resursbehov kan komma att se ut några år in i framtiden. Modellen visar också hur satsningar mot en särskild nämnd eller inom ett särskilt område påverkar ekonomin på kommuntotalen samt ger information om fördelningen avviker mot kommunens långsiktiga finansiella mål.

Nämndernas ekonomiska ramar fastställs slutligen genom politiska prioriteringar och beslut.

Åtgärder vid underskott

Om en nämnd prognosticerar eller konstaterar ett underskott om >1% av sin budgetram ska Kommunstyrelsen skyndsamt underrättas. Nämnden ska planera, vidta och dokumentera åtgärder för att uppnå ekonomisk balans och presentera för kommunstyrelsen hur det negativa resultatet ska återställas.

Investeringsplan och budget

Kommunens investeringar hanteras enligt ett särskilt regelverk. För att säkerställa att nya investeringar görs vid rätt tidpunkt och på lämplig geografisk plats, ska varje investering vara ett resultat av ett väl planlagt utredningsarbete, där berörda verksamheter bidrar med sina perspektiv.

Hela regelverket kan du läsa här: [Regler för investeringar och investeringsprocess](#)

Arbetet under året

All verksamhet kräver god planering. Syftet med kommunens planeringsprocess är att ta fram mål, strategier och aktiviteter och besluta hur ekonomiska resurser ska fördelas.

Dokumentation av planering och uppföljning sker för närvarande i det molnbaserade verktyget Stratsys.

Den årliga budgetprocessen

Genom den årliga budgetprocessen fastställer fullmäktige mål och uppdrag och fördelar resurser till nämnderna. Syftet med budgetprocessen är att, i enlighet med kommunens styrmodell, bidra till ett långsiktigt förhållningssätt och god ekonomisk hushållning där såväl verksamhetsmål som finansiella mål nås.

I juni fattar Kommunfullmäktige beslut om budget för kommande år och flerårsplan för de tre följande åren. I budgethandlingen tydliggörs mål, uppdrag och ekonomiska ramar för såväl drift som investering.

Hela budgetprocessen beskrivs mer ingående i följande stycken. Aktuella datum för händelser i budgetprocessen innevarande år finns på kommunens intranät. Här kan du läsa [Regler för budgetprocessen](#).

Information om budgetförutsättningar

Budgetarbetet inleds i oktober, 14 månader innan budgeten träder i kraft. Data från Sveriges kommuner och regioner, SKR, används i resursfördelningsverktyget som beräknar hur kommande års ekonomi i de olika nämnderna kan komma att se ut. Utfallet kommuniceras till de olika nämnderna före årsskiftet.

Planeringsförutsättningarna presenteras

Resursfördelningsverktyget uppdateras med ny data i februari, utifrån SKR:s uppdaterade data. Samtidigt arbetar förvaltningen fram en nuläges- och omvärldsbild. Omvärldsbilden beskriver trender och strömningar i omvärlden, på vilket sätt de kan påverka kommunens verksamheter och behovet av beredskap att möta dessa.

Omvärldsbilden presenteras och diskuteras i samband med en Nyckeltalsdag för ledande politiker och tjänstpersoner. Under Nyckeltalsdagen ges också förvaltningen utrymme att presentera värdefulla nyckeltal och verksamhetsdata. Syftet med Nyckeltalsdagen är att skapa en gemensam plattform

inför det kommande planeringsarbetet. Material från dagen sammanställs och tillgängliggörs som planeringsunderlag för både majoritet och opposition att använda i respektive budgetarbete.

Budgetberedningens arbete

Majoritetens budgetarbete leds av den så kallade budgetberedningen. Beredningen består av kommunstyrelsens arbetsutskott samt de som gruppen ser behov av att bjuda in. Budgetberedningen rapporterar till kommunstyrelsen. Beredningsgruppen tar fram förslag till budgetramar, mål, styrtal och målvärden i sådan tid att de kan presenteras för- och diskuteras i KSAU och Kommunstyrelsen under våren, för att slutligen beslutas av Kommunfullmäktige i juni.

Nämndernas planering

Utifrån de beslutade budgetramarna kan nämnderna arbeta vidare med sina respektive budgethandlingar. Här beskriver nämnderna verksamhetsförändringar för planeringsperioden utifrån demografisk utveckling, verksamhetens resultat, måluppfyllelse, och förändringar i omvärlden. Här anger även nämnderna behov av förändringar av taxor och avgifter. Detta mynnar ut i nämndens mål, styrtal och måltal. Budgethandlingen beslutas i respektive nämnd och lyfts som ett informationsärende i Kommunfullmäktige. Efter att nämnderna har antagit sina budgethandlingar kan förvaltningen upprätta budget på detaljnivå som läggs in i ekonomisystemet Raindance.

Från budget till verksamhetsplanering

Utifrån nämndens budget arbetar respektive verksamhet och enhet fram en verksamhetsplanering för kommande år. I verksamhetsplanen anges målsättningar, styrtal och aktiviteter för att nå nämndmålen. Planeringen skall vara klara och dokumenterade i Stratsys inför årsskiftet.

Bolagen

För bolagen gäller att utformningen av budgetprocessen och den ekonomiska planeringen avgörs av respektive bolag. Förslag till budget behandlas av styrelsen under hösten.

Den årliga uppföljningsprocessen

Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Kvalitet i analysarbetet är grundläggande för att kunna skapa välgrundade slutsatser och utveckla och förbättra den kommunala verksamheten. En central princip i all analys är att fokusera på de mest väsentliga avvikelserna och deras eventuella underliggande orsaker. Det åligger varje nämnd att ansvara för god kvalitet i uppföljningsarbetet och att det

följer given process. Ett annat syfte med uppföljningen är att uppmärksamma framgångsrika arbetssätt och metoder som kan användas och spridas som goda exempel och bidra till verksamhetsutveckling i andra delar av organisationen.

Gemensam uppföljning sker vid sex tillfällen per år, efter utgången av februari, april, juni, augusti, oktober respektive december månad. Vid dessa tillfällen görs en mer noggrann uppföljning, där verksamheten periodiserar kostnader och intäkter samt lämnar ifrån sig en prognos för helåret. När uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras till överordnad chef i linjeorganisationen.

Uppföljningen efter april, augusti och december (tertiäl, delår respektive årsredovisning) mynnar ut i en formaliserad rapport. I anvisningarna för uppföljning och rapportering som ges ut av Ekonomienheten beskrivs vad uppföljningen från nämnderna ska innehålla samt vilka datum och deadlines som gäller.

Nämnderna och bolagen ansvarar för att rapportera till Kommunstyrelsen i enlighet med aktuella anvisningar. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till Kommunfullmäktige utifrån budget och prioriterade mål samt övrigt som är av risk och väsentlighet utifrån Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnder och styrelser.

Verksamheternas uppföljning

Förvaltningen ska rapportera till sina respektive nämnder vid de sex tillfällen som beskrivits enligt ovan. Utöver detta beslutar nämnderna själva om eventuell ytterligare rapportering och innehåll i denna. Koncernens bolag avgör själva utformningen av den interna uppföljningen, men bolagen behöver planera sitt arbete så att de, i rätt tid, kan förse kommunen med det material som krävs för att kommunen ska kunna sammanställa rapportering för kommunkoncernen.

Kvalitetsdialog och bokslutsdag

Två gånger per år, vid tertial och delår, genomför organisationen en ekonomi- och kvalitetsdialog som löper genom organisationens samtliga tjänstepersonsnivåer från medarbetare, enhetschef, verksamhetschef, sektorchef och kommundirektör. Medarbetare från sektor verksamhetsstöds ekonomi-, utvecklings- och HR-funktioner tar fram stödmaterial och deltar i delar av kvalitetsdialogen.

Som en del i årsredovisningsprocessen anordnas en bokslutsdag där nämndernas ordförande redovisar det gångna årets verksamhet och resultat avseende mål och ekonomi. Kommunstyrelsens ordförande redogör motsvarande för kommuntotalen.

I [Regler för budgetuppföljningsprocess](#) kan du läsa mer om hur kommunen arbetar med uppföljning.

Hur vi får styrmodellen att fungera

Vi har alla ett ansvar för att styrmodellen ska få genomslag och effekt.

Vi har alla ett eget ansvar för att förstå styrmodellens innehåll, syfte och roll och att bidra till att den efterlevs i den egna verksamheten.

Vi har också ett gemensamt ansvar för att vara uppmärksamma på brister i styrmodellen och vid behov föreslå ändringar. Detta sker inom ramen för linjeorganisationen eller etablerade grupper och nätverk.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa upp hur styrmodellen fungerar och följs. Detta sker i dialog med nämnderna.

Styrdokument och anvisningar

Dokumentet Styrmodell för Östhammars kommun kompletteras med styrdokument och anvisningar inom olika områden. Varje chef ansvarar för att hålla sig uppdaterad kring de anvisningar som gäller.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samla dessa, hålla dem aktuella och göra informationen lättillgänglig.

Revidering

Översyn och revidering av styrmodellen ska göras inför varje ny mandatperiod eller oftare utifrån uppkomna behov.

Kommunstyrelsen är dokumentansvarig och ansvarar därmed för såväl revidering som eventuellt initiativ till revidering under pågående mandatperiod.

Ordlista

I styrmodellen används ett antal begrepp som är viktiga att känna till och förstå innebörden av.

Aktivitet – Aktiviteter anger vad en verksamhet eller enhet konkret planerar att utföra under en tidsperiod, i syfte att nå uppsatta målsättningar. *Exempel: Genomföra arbetstyngdsmätning vecka 42.*

Delmål – Utifrån varje nämndmål skapas ett antal delmål av den eller de sektorer som tilldelats ansvar för genomförande och uppföljning.

Egenkontroll - Egenkontroll innebär systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs i enlighet med fastställda rutiner och processer.

Finansiella mål - Enligt Kommunallagen ska kommuner anta finansiella mål. Lagen anger en miniminivå som alla kommuner måste uppnå, därutöver står det kommunerna fritt att formulera sina mål. *Exempel: Alla nämnder i Östhammars kommun ska hålla budget.*

Grunduppdrag – Varje nämnd har i sitt reglemente angivet vilka grunduppdrag som kommunfullmäktige tilldelat dem. Bolagens grunduppdrag framgår av bolagsordning och ägardirektiv. *Exempel: Bygg- och miljönämndens grunduppdrag innefattar bl.a. trafikuppgifter som avses i 1§ Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.*

Intern kontroll - Alla styrelser och nämnder är skyldiga att se till att det finns en tillräcklig intern kontroll i den egna verksamheten. Kommunstyrelsen har det kommunövergripande ansvaret för detta. Arbetet med intern kontroll är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Inför varje nytt verksamhetsår ska nämnderna upprätta en plan för den interna kontrollen, baserad på en risk- och väsentlighetsanalys. I planen ska nämnderna ange vilka kontrollaktiviteter som ska göras.

Måltal – Ett måltal kopplas till ett styrtal. Det utgörs av det (ofta) numeriska resultat man vill nå under en viss period. *Exempel: För styrtalet Andel elever som tagit examen inom 4 år är måltalet 82%.*

Nyckeltal - De mått nämnder och förvaltningen följer systematiskt under året, utan att styra mot, kallar vi för nyckeltal. *Exempel: Ungdomsarbetslöshet i Uppsala län.*

Opolitiskt uppdrag - Förvaltningsledningen har möjlighet att skapa opolitiska uppdrag som ett verktyg för att styra sektorer, verksamheter och enheter att utveckla arbetet inom ett givet område eller i en viss riktning.

Opolitiska mål - Utöver arbete kopplat till nämndmål har enskilda sektorer, verksamheter och enheter möjlighet att skapa, dokumentera och följa upp opolitiska målsättningar utifrån lokalt bedömda utvecklingsbehov.

Strategiskt inriktningsområde - Kommunens strategiska inriktningsområden beslutas av fullmäktige och anger den politiska viljeriktningen för den kommande mandatperioden. *Exempel: Östhammars kommun ska vara en attraktiv och växande kommun.*

Styrdokument – Ett dokument som anger vilka regler som gäller för en viss verksamhet. *Exempel: Riktlinjer och policy för hur förtroendevalda och anställda reser.*

Styrmodell – En beskrivning av hur någonting ska ledas och styras.

Styrtal - Ett styrtal är ett mått som används för att analysera och bedöma framgång i förhållande till uppsatta mål. Varje styrtal kompletteras med ett måltal. *Se exempel under Måltal.*

Uppdrag - Uppdrag är ett instrument för en nämnd att uppdraga förvaltningen att genomföra någonting specifikt som inte ryms inom ramen för det ordinarie målarbetet. *Exempel: Ett uppdrag från kommunstyrelsen till förvaltningen att aktualitetspröva kommunens modell för styrande dokument.*

Värdeord - Värdeorden Öppenhet, Ansvar, Engagemang och Tillsammans utgör vår värdegrund och hjälper kommunkoncernen att styra mot gemensamma

**Förfrågningsunderlag inför försäljning av
Östhammars kommuns stadsnät**

1 Inbjudan

Östhammars kommun inbjuder er härmed att inkomma med anbud avseende köp av Östhammars kommuns stadsnät. Östhammars kommun avser teckna köpekontrakt med en (1) anbudsgivare.

Detta förfrågningsunderlag innehåller samtliga förutsättningar och krav som gäller för anbudsgivningen. Notera att förfrågningsunderlaget avser en försäljning där Östhammars kommun är säljare. Det är således inte fråga om en offentlig upphandling och varken lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning är tillämplig på förfarandet.

I syfte att säkerställa att försäljningen sker till marknadsvillkor och att försäljningspriset motsvarar marknadspris kommer försäljningen genomföras genom ett anbuds förfarande liknande det förfarande som vid offentlig upphandling kallas för förhandlat förfarande med föregående annonsering. Det innebär att alla intresserade anbudsgivare i ett första steg får lämna in ett anbud. Östhammars kommun kommer därefter bjuda in tre (3) anbudsgivare att förhandla om förbättringar i deras anbud. Förfarandet har valts för att omständigheterna är sådana att det inte är möjligt att utan särskilt sekretessåtagande och säkerhetsprövning överlämna fullständig information till samtliga anbudsgivare att ta del av.

Anbudsgivare informeras härmed dock om att kontrakt kan komma att tilldelas utifrån ursprungligt anbud utan fortsatt förhandling. Observera också att Östhammars kommun av olika skäl kan komma att förkasta samtliga anbud, varvid något köpekontrakt inte kommer ingås.

Anbudsgivare uppmanas att snarast noga läsa igenom detta förfrågningsunderlag för att på bästa sätt kunna utnyttja möjligheten att under anbudstiden ställa frågor för att få underlaget klargjort. Östhammars kommun erinrar om att kommunen kan komma att avböja att svara på frågor som rör känsliga uppgifter för vilka särskilt sekretessåtagande kan krävas.

2 Allmän information

2.1 Säljare

Östhammars kommun, org. nr 212000-0290
Stångörsgatan 10, Box 66
742 21 Östhammar
Telefon: 0173-860 00 (växel)

2.2 Kontaktperson

Kontaktperson hos Östhammars kommun för denna försäljning är:

Peter Nyberg

[REDACTED]

All kontakt med anledning av försäljningen eller detta förfrågningsunderlag ska ske med ovan angiven kontaktperson om inte annat meddelas (notera särskilt angående inlämnade av anbud i avsnitt 3.1 nedan). Kommunikation med ovan angiven kontaktperson ska uteslutande ske vid e-post på angiven e-postadress.

Samtliga frågor och svar gällande försäljningen och detta förfrågningsunderlag kommer hållas tillgängliga för alla som vill lämna anbud.

2.3 Förhandlat förfarande med föregående annonsering

Det förfarande som Östhammars kommun har valt för att genomföra försäljningen av stadsnätet innebär att alla intresserade anbudsgivare i ett första steg får lämna in ett anbud utifrån detta förfrågningsunderlag.

Östhammars kommun kommer i ett andra steg därefter bjuda in tre (3) anbudsgivare att förhandla om förbättringar i deras anbud. Förhandlingen kommer innefatta de exakta uppgifterna om vad försäljningen omfattar och vilka krav detta ställer på en förvärvare. Förhandlingen kommer äga rum på Östhammars kommun, Stångörsgatan 10, 742 21 Östhammar.

Efter genomfört förhandling kommer inbjudna anbudsgivare att få lämna in ett slutbud. Lämnat slutbud kan inte ändras eller återkallas.

2.4 Försäljningens omfattning

För att realisera Östhammars kommuns vision om att alla, såväl företag som hushåll och offentlig verksamhet, ska kunna ansluta sig till en väl utbyggd IT-infrastruktur med god kapacitet och driftkvalitet har Östhammars kommun genomfört en grundutbyggnad av IT-infrastrukturen. Utbyggnaden har resulterat i det bredbandsnät som denna försäljning avser, Östhammars Stadsnät. Östhammars kommuns stadsnät omfattar ca 1 080 publika kundanslutningar inklusive företagsanslutningar och ca 100 kommunala förvaltningsanslutningar. En närmare redovisning av stadsnätet framgår i bilaga 1, "Östhammar stadsnät Redovisning 2016/2022". Stadsnätets utbyggnadsgrad framgår av kartbild "Översikt stadsnät", bilaga 2 och stadsnätets tekniska utbyggnad framgår av "Östhammars stadsnät nätverksdokumentation översikt", bilaga 3.

Sammanfattningsvis kan stadsnätet delas in i två delar, en del som avser det publika nätet som innefattar hushåll, företag och offentliga verksamheter inom det geografiska området Östhammars kommun och en del som avser Östhammars kommun som förvaltningsorganisation, d.v.s. kommunala förvaltningars verksamheter och kommunala bolag/Östhammarshem ("Förvaltningsnätet"). De kommunala verksamheterna har inga egna avtal med Stadsnätet och därmed ingen debitering för

anslutningen. Anbudsgivaren övertar drift och övervakning av både det publika nätet och Förvaltningsnätet.

Förvaltningsnätet består av ca 100 kommunala förvaltningsanslutningar som kopplas upp med dubblerade fiberpar till ortsnoder som i sin tur är sammankopplade i en ringstruktur till huvudnoden i Östhammar. En förutsättning för försäljningen är att uppkopplingen med dubblerade fiberpar och den nätstruktur som idag finns för Förvaltningsnätet upprätthålls efter försäljningen. Anbudsgivare ska i lämnat anbud beakta att anbudsgivaren kommer vara tvungen att upprätthålla denna struktur.

Östhammars kommun kommer till köparen erlagga ersättning för köparens tillhandahållande av Förvaltningsnätet (fiberhyra). För det fall Östhammars kommun ska avveckla befintlig kommunal verksamhet till vilken Förvaltningsnätet är ansluten ska Östhammars kommun beakta en uppsägningstid om tolv (12) månader.

Samtliga driftsfunktioner i stadsnätet är idag utlagda på externa parter. Befintliga avtal med leverantörer/operatörer enligt nedan övertas av köparen och kostnader belastar från och med tillträdesdagen köparen.

Avtalspart	Avtalsområde	Avtalstid	Särskilda villkor
Eltel Infranet AB	Entreprenad	2023-10-31	
Aviseq Critical Communication	Nät drift	2023-10-31	Driften av förvaltningsnätet skall vara tillgänglig för Östhammars kommun under återstoden av avtalsperioden. Kommunen ska ha rätt att direkt kontakta Aviseq Critical Communication för nätrelaterade driftfrågor. Kostnaden för denna tjänst ska ingå i prissättningen för fiberhyra.
Open Infra	Kommunikationsoperatör	2023-10-31	
Teracom	Näthyra		
Telia	Näthyra		
Skanova	Näthyra		

Lidendata	Näthyra		
Tele2	Näthyra		

I försäljningen ingår inte

- Lokaler med överlämningspunkter. Separata hyresavtal mellan Östhammars kommun och köparen kommer träffas för att befintliga överlämningspunkter ska kunna upprätthållas.
- Internetförbindelser från Tele2.
- Publika IP-adresser.
- Reservdelslager för Förvaltningsnätet.

2.5 Tidplan för anbudsförfarandet

Annonsering	2022-03-08
Sista dag för skriftliga frågeställningar	2022-04-04
Sista dag för skriftliga svar från Östhammars kommun	Senast sex dagar före angiven sista dag för att komma in med anbud
Sista anbudsdag då anbud ska vara Östhammars kommun tillhanda	2022-04-14
Bedömd tidpunkt för förhandling	2022-04-28
Bedömd tidpunkt för slutbud	2022-05-31
Bedömd tidpunkt för tilldelningsbeslut	2022-09-13
Bedömd tidpunkt för avtalstecknande, tidpunkten kan komma att ändras till både en tidigare och senare tid, beroende på när samråd enligt avsnitt 6.1 kan genomföras med tillsynsmyndigheten.	2022-10-11

3 Lämnande av anbud

3.1 Förutsättningar för anbud

Anbudsgivaren ska basera sitt anbud på de förutsättningar och krav som anges i Förfrågningsunderlaget och ska i anbudet visa att de uppställda förutsättningarna och kraven är uppfyllda.

Anbudet ska beskriva anbudsgivarens situation det datum då anbudet lämnas, så vitt annat inte uttryckligen anges.

Endast det av anbudsgivaren skriftligt lämnade anbudet kommer utgöra grund för Östhammars kommuns fortsatta handläggning. Detta innebär bland annat att hänvisningar till webbsidor eller liknande inte är acceptabelt. För att innehållet ska beaktas måste det finnas med i anbudet.

Anbud som inte uppfyller ställda krav, saknar begärda uppgifter eller är ofullständiga kan komma att uteslutas.

Vid prövning av anbuderna kan Östhammars kommun komma att kontrollera de av anbudsgivaren lämnade uppgifterna. I det fall felaktiga uppgifter har lämnats kan detta leda till att anbudet förkastas.

Anbud ska lämnas till Östhammars kommun. Anbud ska skickas per post till Östhammars kommun, att: Peter Nyberg, Box 66, 742 21 Östhammar, eller lämnas in i Östhammars kommuns reception. Anbudet ska vara märkt ”anbud stadsnät”.

Anbudet ska lämnas på svenska. Om vissa intyg som ska biläggas anbudet endast finns på andra språk än svenska ska, utöver dokumentet på originalspråk, även en officiell översättning biläggas. Intyg på engelska och översättning till engelska accepteras.

Anbudet ska vara Östhammars kommun tillhanda senast det datum som framgår av avsnitt 2.5. Anbud som inkommer senare än detta datum kommer inte beaktas.

Inlämnande av ett anbud i enlighet med detta förfrågningsunderlag medför inte att ett avtal är slutet mellan Östhammars kommun och anbudsgivaren eller att anbudsgivaren har rätt att teckna avtal med Östhammars kommun. Till undvikande av tvivel betonas även att inte heller ett tilldelningsbeslut ska utgöra någon avtalsrättslig accept och inte innebär att ett civilrättsligt avtal uppkommer. Avtal ingås genom ett ömsesidigt undertecknande av ett slutligt köpeavtal.

3.2 Anbudets giltighetstid

Anbudsgivaren är bunden av sitt slutbud i etthundraåttio (180) dagar efter utgången av tiden för lämnande av slutbud.

3.3 Kostnader associerade med anbudet

Östhammars kommun kommer inte att ersätta anbudsgivaren för kostnader av något slag som rör detta försäljningsförfarande eller som uppkommer i samband med detta försäljningsförfarande.

3.4 Personuppgifter

Östhammars kommun kommer spara personuppgifter för kontaktpersoner och företrädare som utpekas av anbudsgivaren. Personuppgifterna sparas i syfte att genomföra anbuds-förfarandet och försäljningen samt för att fullgöra köpeavtal. All personuppgiftshantering sker i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (GDPR).

3.5 Avbrytande av försäljningsförfarandet

Östhammars kommun förbehåller sig rätten att avbryta försäljningsförfarandet om till exempel förfrågningsunderlaget är behäftat med fel som inte kan rättas till utan risk för särbehandling, överträdelse av transparensprincipen, om konkurrensen bedöms för låg, prisbilden blir lägre än förväntat, om inte erforderliga interna och externa godkännanden erhålls under processen, liksom om i övrigt sakliga skäl för avbrytande finns.

4 Anbudets innehåll

4.1 Nedan uppgifter ska framgå av anbudet

- 4.1.1 Betalning för stadsnätet exklusive moms.
- 4.1.2 Uppgift om att anbud avgivits på de villkor och förutsättningar som beskrivs i förfrågningsunderlaget samt att hänsyn tagits till eventuella tilläggs-skrivelser och/eller ”frågor och svar”.
- 4.1.3 En beskrivning av anbudsgivaren, dess verksamhet, ägarförhållanden, resurser och kapacitet för att långsiktigt upprätthålla ett välfungerande bredbandsnät etc.
- 4.1.4 Uppgift om företagets organisationsnummer och ombud, inklusive namn, telefonnummer och e-postadress under anbudstiden och vem som besvarar förfrågningar angående anbudet.
- 4.1.5 Redovisning av hur anbudsgivaren ska uppnå kravet att tillhandahålla Östhammars kommun dubblerade fiberpar och upprätthålla befintlig nätstruktur för Förvaltningsnätet enligt avsnitt 2.4.

- 4.1.6 Redovisning av hur anbudsgivaren ska kunna säkerställa redundans i fibervägar från stadsnätet till sin avlämningsnod enligt avsnitt 2.4.
- 4.1.7 En beskrivning av på vilket sätt anbudsgivaren avser arbeta mot de i kommunen befintliga kunderna.
- 4.1.8 En beskrivning av hur anbudsgivaren ska uppfylla angivet utbyggnadsåtagande enligt avsnitt 5.4.2 och vilket eller vilka områden utbyggnadsåtagandet omfattar.
- 4.1.9 Beskrivning av hur kvalitet i nätet kommer att säkerställas.

5 Anbudsprövning och utvärdering

5.1 Prövning av anbud

Prövningen av anbud kommer ske i två steg uppdelade i vardera två led.

I det första steget prövas samtliga inkomna anbud varvid det första ledet i prövningen innebär en prövning av obligatoriska krav. I nästa led väljer Östhammars kommun ut de anbudsgivare som får gå vidare till förhandling. Prövningen sker i enlighet med de kriterier som framgår i detta avsnitt 5.

I det andra steget prövas lämnade slutbud. Prövningen sker i enlighet med de kriterier som framgår i detta avsnitt 5.

5.2 Obligatoriska krav

För att kunna kvalificera sig till att gå vidare till förhandling måste samtliga anbudsgivare uppfylla följande krav.

- 5.2.1 Anbudsgivaren ska uppfylla samtliga krav på anbudsgivaren enligt avsnitt 6 nedan.
- 5.2.2 Anbudsgivaren ska kunna garantera uppkopplingen med dubblerade fiberpar och upprätthållande av den nätstruktur som idag finns för Förvaltningsnätet.
- 5.2.3 Anbudsgivaren ska kunna säkerställa redundans i fibervägar från stadsnätet till leverantörers avlämningsnod.

5.3 Kvalitativa utvärderingskriterier

Detta avsnitt syftar till att beskriva de kvalitativa utvärderingskriterier som Östhammars kommun kommer att utvärdera anbudsgivarna på. De kvalitativa utvärderingskriterierna, utöver anbudssumman, ger antingen ett mervärde eller ett minusvärde.

Anbudsutvärdering kommer att ske genom värdejämförelse vilket i detta fall innebär att erhållna mervärden kommer adderas till anbudssumman och erhållna minus-

värden kommer dras av anbudssumman och resultera i en *jämförelsesumma*. Observera att jämförelsesumman enbart utgör ett verktyg för värderingen av inkomna anbud. Den anbudsgivare som tilldelas köpekontrakt med Östhammar kommun kommer i köpekontraktet få erlagga det pris för stadsnätet vilket uppgivits som anbudssumman.

De tre anbudsgivare med högst jämförelsesumma kommer efter den första utvärderingen att bjudas in till förhandling enligt avsnitt 2.3. Efter genomförd förhandling och avlämnat slutbud kommer det slutbud med högst jämförelsesumma att antas.

Anbudsutvärdering kommer att ske genom värdering av nedan listade utvärderingskriterier:

- (1) Anbudssumman
- (2) Utbyggnadsåtagande
- (3) Pris för anslutning av nyttillkommen kommunal verksamhet
- (4) Pris för Östhammars kommuns fiberhyra

5.4 Förtydligande av utvärderingskriterier

5.4.1 Anbudssumman

Pris ska anges i SEK exklusive mervärdesskatt. I priset ska anbudsgivaren ha beaktat samtliga kostnader och avgifter med anledning av förvärvet.

Det är inte tillåtet att uppge ett cirkapris eller prisintervall.

5.4.2 Utbyggnadsåtagande

Det är angeläget för Östhammars kommun att köparen av stadsnätet åtar sig att bygga ut det redan befintliga bredbandsnätet *utanför* de tätorter som idag är anslutna till stadsnätet ("Landsbygdsområden") så att även kommuninvånare som idag inte är anslutna till stadsnätet för möjlighet att ansluta sig. Då Östhammars kommun anser det värdefullt att i samband med försäljningen av stadsnät erhålla utbyggnadslöften för landsbygden kommer utvärderingen att ta hänsyn till utlovade utbyggnadsåtaganden.

Östhammars kommun ser ett särskilt stort behov av att en förvärvare av stadsnätet åtar sig att bygga ut bredbandsnätet även till sådana områden som inte ingår i redan tilldelat bredbandsstöd från Post- och telestyrelsen (PTS-stöd).

Östhammars kommun värdesätter ett åtagande med en snabb men realistisk utbyggnadstakt. Av vikt är att så många kommuninvånare som möjligt på lång sikt kan nås av ett snabbt och säkert bredband. Avstämning av utlovad utbyggnad kommer ske tre år efter tillträdesdagen.

Utvärdering av utbyggnadsåtagandet sker genom att anbudsgivaren erhåller ett bestämt **mervärde** för viss utlovad utbyggnad. Maximalt kan 7 500 000 kr erhållas i mervärden för detta utvärderingskriterium.

För utvärdering av utbyggnadsåtagandet har Östhammars kommun uppställt följande mervärdeskriterium.

- a) Per helt 10-tal hushåll i Landsbygdsområden som anbudsgivaren åtar sig att utbygga bredbandsnätet till erhåller anbudsgivaren 250 000 kr i mervärde.
- b) I beräkningen av antalet hushåll enligt punkten a) beaktas inte redan stödberättigade fastigheter till vilka utbyggnad redan utlovats vid tilldelning av PTS-stöd.

Exempel:

Anbudsgivare 1 åtar sig att bygga ut till 30 hushåll i Landsbygdsområde. Anbudsgivare 1 erhåller därmed 750 000 kr mervärde vilket kommer adderas till anbudsgivarens anbudspris i anbudsutvärderingen.

Anbudsgivare 2 åtar sig att bygga ut till 150 hushåll i Landsbygdsområde. PTS-stöd har 2021 tilldelats för 50 av de i utbyggnadsåtagandet ingående fastigheterna. Anbudsgivare 2 erhåller mervärden motsvarande 100 hushåll i Landsbygdsområde motsvarande 2 500 000 kr mervärde vilket kommer adderas till anbudsgivarens anbudspris i anbudsutvärderingen.

Anbudsgivare uppmanas att särskilt observera vitesbestämmelsen under avsnitt 7 nedan kopplat till detta anbudskriterium.

5.4.3 Pris för anslutning av nytillkommen kommunal verksamhet

För det fall Östhammars kommun bygger ut sin verksamhet i områden där det i dagsläget redan finns befintligt bredbandsnät önskar Östhammars kommun, som en del av köpeavtalet, erhålla ett fast pris under tio (10) år för att ansluta sådan ny kommunal verksamhet till befintligt förvaltningsnät.

Offererat pris ska vara fast under hela perioden och ska ej vara föremål för indexjustering.

Priset ska anges i SEK exklusive mervärdesskatt och inkludera samtliga kostnader.

Priset ska anges i heltal och vara preciserat till ett belopp per ny anslutning, motsvarande en nytillkommen kommunal verksamhet.

Det är inte tillåtet att uppge ett cirkapris eller prisintervall.

Utvärdering av priset för anslutning av ny tillkommen kommunal verksamhet sker genom att anbudsgivaren erhåller ett **minusvärde** motsvarande offererat anslutningspris för hela tioårsperioden beräknat utifrån en uppskattning om att det inom tio år tillkommer 100 nya anslutningar.

Exempel:

Anbudsgivare 1 har offererat ett pris per ny tillkommen kommunal verksamhet om 25 000 kr. Anbudsgivare 1 erhåller därmed ett minusvärde om 2 500 000 kr vilket kommer dras av från anbudsgivarens anbudspris i anbudsutvärderingen.

Notera att köparen efter anslutning av ny kommunal verksamhet kommer kunna erhålla ersättning för fiberhyra enligt avsnitt 5.4.4 även för sådan ny tillkommen kommunal verksamhet.

5.4.4 Pris för Östhammars kommuns fiberhyra

Östhammars kommun kommer efter försäljningen fortsatt nyttja Förvaltningsnätet. För Östhammars kommuns nyttjande kommer kommunen betala fiberhyra till köparen. Östhammar kommun önskar, som en del av köpekontraktet, erhålla ett fast pris under tio (10) år för sådan fiberhyra.

Offererat pris ska vara fast under hela perioden och ska ej vara föremål för indexjustering.

Priset ska anges i SEK exklusive mervärdesskatt och inkludera samtliga kostnader.

Priset ska anges i heltal och vara preciserat till ett belopp per månad, per anslutning.

Det är inte tillåtet att uppge ett cirkapris eller prisintervall.

Offererat månadspris får inte överstiga 2 000 kr exklusive mervärdesskatt.

Utvärdering av priset för fiberhyra sker genom att anbudsgivaren erhåller ett **minusvärde** motsvarande Östhammars kommuns kostnader utifrån offererat pris under en tioårsperiod beräknat på 100 anslutningar.

Exempel:

Anbudsgivare 1 har offererat ett pris för fiberhyra om 1 500 kr/månad/anslutning. Det offererade priset innebär för 100 anslutningar en kostnad för kommunen om 1 800 000 kr per år vilket motsvarar 18 000 000 kr under en tioårsperiod. Anbudsgivare 1 erhåller därmed ett minusvärde om 18 000 000 kr vilket kommer dras av från anbudsgivarens anbudspris i anbudsutvärderingen.

Anbudsgivare 2 har offererat ett pris för fiberhyra om 1 000 kr/månad/anslutning. Det offererade priset innebär för 100 anslutningar en kostnad för kom-

munen om 1 200 000 kr per år vilket motsvarar 12 000 000 kr under en tioårsperiod. Anbudsgivare 2 erhåller därmed ett minusvärde om 12 000 000 kr vilket kommer dras av från anbudsgivarens anbudspris i anbudsutvärderingen.

6 Krav på anbudsgivaren

Nedan anges de krav som ställs på anbudsgivaren. Anbudsgivaren ska uppfylla samtliga krav som anges nedan för att bli kvalificerad och därmed få sitt anbud prövat och utvärderat för eventuell förhandling.

6.1 Säkerhetsskydd

Överlåtelsen omfattar verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet och omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585). Överlåtelsen innebär att köparen kommer överta den säkerhetskänsliga verksamheten och därmed bli verksamhetsutövare.

Av 2 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen följer att verksamhetsutövaren är skyldig att utreda behovet av säkerhetsskydd (säkerhetsskyddsanalys). Säkerhetsskyddsanalysen ska dokumenteras. Med utgångspunkt i säkerhetsskyddsanalysen ska verksamhetsutövaren planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, förekomst av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och övriga omständigheter.

Verksamhetsutövaren ska även kontrollera säkerhetsskyddet i den egna verksamheten, anmäla och rapportera sådant som är av vikt för säkerhetsskyddet och i övrigt vidta de åtgärder som krävs enligt denna lag.

Så långt det är möjligt ska säkerhetsskyddsåtgärderna utformas så att de inte medför någon skada eller annan olägenhet för andra allmänna eller enskilda intressen

Anbudsgivare måste kunna efterleva de krav på en verksamhetsutövare som säkerhetsskyddslagen i alla lägen uppställer.

Överlåtelsens giltighet är beroende av att överlåtelsen och köparen godkänns vid samråd med tillsynsmyndigheten (Länsstyrelsen i Stockholms län). Anbudsgivaren erinras därför om att köpeavtal inte kommer vara bindande för Östhammars kommun innan samråd har slutförts med tillsynsmyndigheten. Anbudsgivaren är dock bunden vid det förhandlade anbudet till dess samråd har genomförts.

6.2 Skatte- och registerkontroll

Anbudsgivaren ska uppfylla i Sverige eller i hemlandet lagenligt uppställda krav avseende registrerings-, skatte- och avgiftsskyldighet.

Östhammars kommun kommer kontrollera att svenska anbudsgivare är registrerade hos Bolagsverket samt att de har betalt föreskrivna skatter och sociala avgifter. Anbudsgivare från annat land än Sverige ska bifoga dokument från aktuella myndigheter i hemlandet som intygar att denne har fullgjort i hemlandet föreskrivna registreringar och betalningar avseende skatter och avgifter. Intyget får inte vara äldre än tre (3) månader vid anbudstidens utgång.

6.3 Uteslutning från deltagande

Östhammars kommun kommer att utesluta anbudsgivaren om denne, eller företrädare för denne, är dömd för sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet, bestickning, bedrägeri, penningtvätt och finansiering av terrorism eller terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet.

Anbudsgivaren kan vidare komma att uteslutas om någon av omständigheterna i punkterna 6.3.1–6.3.7 nedan föreligger avseende anbudsgivaren eller en företrädare för denne.

Om anbudsgivaren:

- 6.3.1 är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,
- 6.3.2 är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,
- 6.3.3 genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen,
- 6.3.4 har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen,
- 6.3.5 har, på grundval av någon form av bevis som även kan bestå av skyddade uppgiftskällor, kunnat konstaterats inte vara så tillförlitlig som krävs för att inte riskera Sveriges säkerhet,
- 6.3.6 inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt, eller
- 6.3.7 i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar.

6.4 Ekonomisk ställning

6.5 Det är viktigt att anbudsgivaren som erhåller köpekontraktet har ekonomiska förutsättningar att långsiktigt kunna upprätthålla ett välfungerande bredbandsnät för Östhammars kommuns invånare samt för att bygga ut redan befintligt nätverk att nå ytterligare kommuninvånare. Anbudsgivaren ska därför ha en god ekonomisk ställ-

ning. Östhammars kommun kommer att inhämta uppgifter om anbudsgivares kreditomdöme hos affärs- och kreditupplysningsföretag. Utländska anbudsgivare kan på förfrågan från Östhammars kommun behöva komplettera uppgifter om kontroll av sådant företag genom affärs- och kreditupplysningsföretag inte ger en rättvisande bild.

6.6 Anbudsgivarens yrkesmässiga kapacitet, förmåga och kunnande

Anbudsgivaren ska ha tillräcklig kompetens, yrkeskunnande erfarenhet samt kapacitet för att långsiktigt kunna upprätthålla ett välfungerande bredbandsnät för Östhammars kommuns invånare samt för att bygga ut redan befintligt nätverk att nå ytterligare kommuninvånare. Detta innebär att anbudsgivaren ska ha en organisation och verksamhet med kompetens, erfarenhet och kapacitet att leverera och upprätthålla bredbandsnätet samt inneha dokumenterad erfarenhet härav. Anbudet ska innehålla information som styrker att anbudsgivaren har efterfrågad kapacitet, förmåga och kunnande.

7 Väsentligt avtalsbrott

En förutsättning för försäljningen av stadsnätet är att uppkopplingen med dubbelrade fiberpar och den nätstruktur som idag finns för Förvaltningsnätet upprätthålls efter försäljningen. För det fall köparen uppsåtligen eller genom vårdslöshet inte upprätthåller ett Förvaltningsnät som uppfyller samma säkerhetskrav och redundans som det befintliga Förvaltningsnätet kommer detta i det kommande avtalet anses utgöra ett väsentligt avtalsbrott för vilket Östhammars kommun har rätt till vite och skadestånd.

Östhammars kommun har som ett kvalitativt utvärderingskriterium uppställt önskemål om utbyggnadsåtagande. Avstämning av åtagen utbyggnation kommer ske tre år efter tillträdesdagen. För det fall köparen vid avstämningen inte uppfyller lämnat utbyggnadsåtagande eller kan visa att utbyggnationen är nära förestående kommer detta i kommande avtal anses utgöra ett väsentligt avtalsbrott för vilket Östhammar kommun har rätt till vite motsvarande minst det mervärde köparen i anbudsutvärderaren har erhållit med anledning av utbyggnadsåtagandet.

**ÖSTHAMMARS
KOMMUN**

Östhammars Stadsnät

Redovisning

2016/2022

2022-03-08

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Sammanfattning	3
1.2. Avtal mellan kommunen och leverantörer/operatörer	4
2. Principen för Östhammars Stadsnät.....	5
3. Nätets geografiska utbredning och uppbyggnad	6
3.1. Geografisk utbredning	6
3.2. Stomnät	6
3.3. Ortssammanbindande nät.....	7
3.4. Områdesnät	7
3.5. Noder.....	7
3.6. Kundanslutningar	8
4. Teknisk plattform	8
5. Förändringar och nyckeltal	9
6. Formalia.....	11

1. Inledning

För att realisera Östhammars kommuns vision om att alla, såväl företag som hushåll och offentlig verksamhet, ska kunna ansluta sig till en väl utbyggd IT-infrastruktur med god kapacitet och driftkvalitet har Östhammars kommun genomfört en grundutbyggnad av IT-infrastrukturen.

Utbyggnaden har resulterat i ett bredbandsnät, Östhammars Stadsnät. Östhammars kommun är ägare till Östhammars Stadsnät. Nätet bedrivs som en resultatenhet inom kommunen. Samtliga driftfunktioner är utlagda på externa parter, där ansvaret för det fysiska nätet ligger hos ELTEL Networks Infranet AB. Kommunikationsoperatören Open Infra hanterar tjänsteleverantörsutbud och alla kundkontakter, avtal, fakturering m.m. Stadsnätets nät drift hanteras av Aviseq Critical Communication (fd Eltel Networks NMC).

Ansvarig för Bredbandsfrågor inom kommunförvaltningen fungerar som Stadsnätchef gentemot berörda parter inom verksamhetsområdet.

Nätet kan delas in i två delar, en del som avser det publika nätet som innefattar hushåll, företag och offentliga verksamheter inom det geografiska området Östhammars kommun och en del som avser Kommunen som förvaltningsorganisation, d.v.s kommunala förvaltningars verksamheter och kommunala bolag/Östhammarshem. De kommunala verksamheterna har inga egna avtal med Stadsnätet och därmed ingen debitering för anslutningen. Drift och övervakning av dessa ingår i uppdraget.

1.1. Sammanfattning

Östhammars kommun är nätägare till Östhammars Stadsnät. Grundutbyggnaden av fibernät omfattade de sex största orterna. Efter 2010 har fibernät byggts i 10 landsbygdsorter: Dannemora, Gräsö, Långalma, Norrskedika, Forsmark, Valö, Hökhuvud, Film, Ekeby och Harg.

Det ortssammanbindande nätet består av egna och hyrda fiberförbindelser samt hyrda radioförbindelser. Lokala fibernät har byggts i de sex största orterna samt tio landsbygdsorter. Tillgång till kopparaccess (ADSL) har etablerats i samtliga 40 orter/områden, men efter 2022 återstår endast de större tätorterna med tillgång till ADSL. Östhammars Stadsnät levererar i huvudsak kapacitetstjänster. Stamnätsanslutningar finns i Östhammar, Uppsala och Gävle. I Östhammars huvudnod finns förbindelser till de större nationella operatörerna. Det är i Östhammars huvudnod växlingen till Kommunikationsoperatörens utrustning sker.

Kommunikationsoperatörens trafikväxling med samtliga tjänsteleverantörer sker i Stockholm.

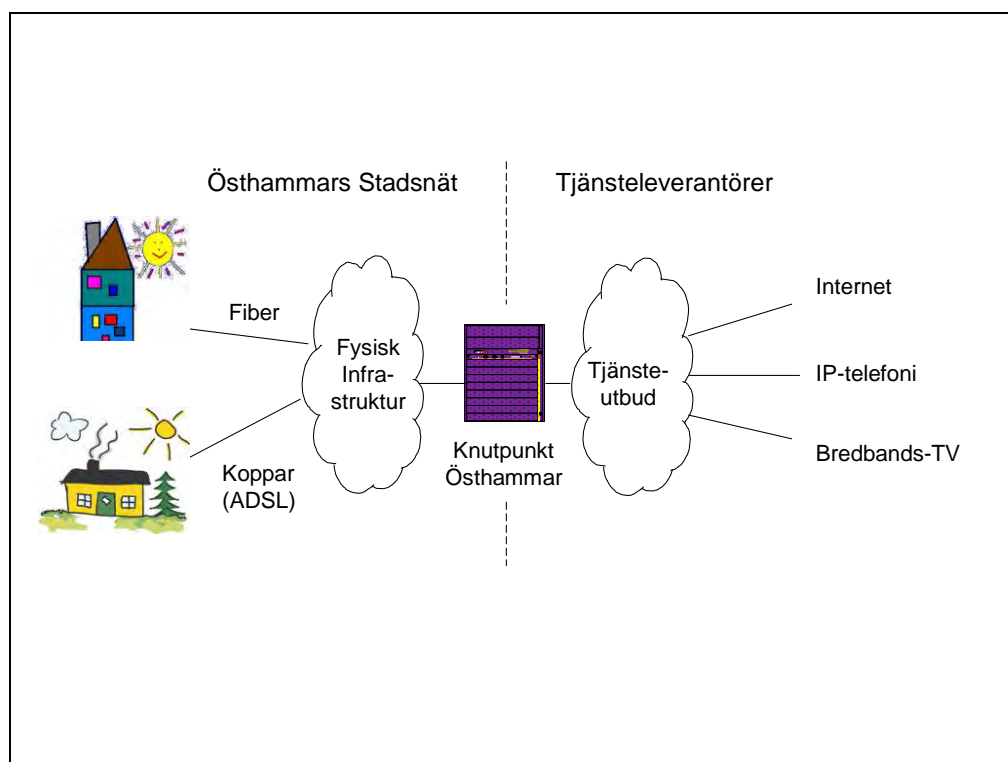
1.2. Avtal mellan kommunen och leverantörer/operatörer

I dagsläget finns avtal med följande leverantörer/operatörer:

Leverantör/operatör	Åtagande
Eltel Networks Infranet AB	Entreprenader och underhåll av bl a - Lokala fibernät - Ortssammanbindande fibersträckor (egna) - Aktiv utrustning (installation/underhåll i fält) - Teknikbodar
Aviseq Critical Communication	Drift och övervakning av Östhammars Stadsnät. - Leverans och drift av aktiv utrustning
Open Infra	Kommunikationsoperatör, vilket bl a innebär tjänsteleverantörsutbud, marknadsföring, avtalshantering och fakturering av slutkunder och tjänsteleverantörer.
Lidén-Data	Ortssammanbindande förbindelser i form av hyrd våglängd Östhammar-Gävle-Uppsala.
Skanova	Ortssammanbindande fibersträckor (hyrda). Samlokaliseringar/inplaceringar för nyttjande av Skanovas kopparnät.
Tele2	Ortssammanbindande fibersträckor (hyrda). Skåp/utrymme i den neutrala regionala knutpunkten i Uppsala.
Telia	Ortsammanbindande fibersträckor (hyrda).
Teracom	Ortssammanbindande förbindelser baserade på hyrda radiolänkar.

2. Principen för Östhammars Stadsnät

Principen för Östhammars Stadsnät framgår av nedanstående figur:

Östhammars Stadsnät tillhandahåller den fysiska infrastrukturen mellan huvudknutpunkten i Östhammar och slutkunderna genom egna kundavtal.

Östhammars Stadsnät levererar i huvudsak kapacitetstjänster. Slutkunder erbjuds anslutning med olika valbara hastigheter beroende på anslutningsform. Trafikavgifterna är avståndsoberoende och enhetliga för olika grupper av kunder. Infrastrukturkostnaden varierar med hänsyn till olika geografiska förutsättningar (avstånd mellan närmsta brunn och ansluten fastighet).

Tjänsteleverantörer erbjuds att leverera innehållstjänster till slutkunder, förutsatt att tjänsteleverantören har ett avtal med Östhammars Stadsnät via Kommunikationsoperatören.

3. Nätets geografiska utbredning och uppbyggnad

3.1. Geografisk utbredning

Nätet är utformat som ett modernt IP-nät med ortsnoder/områdesnoder och sammanbindande kommunikationslänkar. Till ortsnoder/områdesnoder har anslutits områdesnät baserade på fiber i de 6 större orterna, 10 landsbygdsorter samt accessnät baserade på koppar i de större tätorterna.

Genom att en fibersträcka mellan Österbybruk och Forsmark realiserats i egen regi (oktober 2006), har en redundans i det ortssammanbindande nätet skapats för sträckan Östhammar-Harg-Gimo-Österbybruk-Forsmark-Snesslingeberg-Norrskedika-Östhammar. Fiberredundans finns även för sträckan Östhammar-Öregrund-Gräsö-Söderön-Hargshamn-Harg-Östhammar, genom att telestationer längs sträckan har anslutits med hyrd fiber av Skanova. Flertalet större orter i Grundutbyggnaden har därigenom fiberredundans i det ortssammanbindande nätet.

Hyrd fiber har på vissa sträckor kompletterats med aktiva och passiva våglängdsutrustningar.

Nätets kapacitet ökas successivt när behoven i och mellan orterna växer. Både det kommunala förvaltningsnätet och det publika stadsnätet har 10Gbps kapacitet i stomnätet.

För mer information se bifogad bilaga ”Östhammars stadsnät nätverksdokumentation översikt”.

3.2. Stomnät

I Östhammar finns förbindelser till de nationella operatörerna.

I Gävle har Östhammars Stadsnät etablerat en trafikväxlingspunkt via Liden Data mot tjänsteleverantörer i den neutrala regionala knutpunkten på Ruddammsgatan (Kantorn). Denna används inte i dagsläget.

I Uppsala har Östhammars Stadsnät sedan tidigare etablerat en nod i den neutrala regionala knutpunkten på Bolandsgatan. Noden har fiberanslutning (hyrd svartfiber från Tele2) till det ortssammanbindande nätet.

I Stockholm har Open Infra sin servicenod, där sker trafikväxling med samtliga tjänsteleverantörer till Östhammars Stadsnät.

3.3. Ortssammanbindande nät

Nätet har realiserats med egen fiber samt hyrd fiber och hyrda radioförbindelser. Aktiv/passiv våglängdsutrustning har etablerats på de fem största orterna samt i Forsmark, Snesslingeberg, Norrskedika och Harg.

Passiv våglängdsutrustning finns mellan Harg-Hargshamn-Raggarö-Tvärnö-Nolsterby-Långalma samt Alunda-Ekeby.

3.4. Områdesnät

Utbyggnad av områdesnät har gjorts i form av lokala fibernät i de sex största orterna samt tio landsbygdsorter. I de större orterna passerar fibernäten i många fall större koncentrationer av flerbostadshus samt industriområden. Den etablerade grundstrukturen i de aktuella orterna underlättar för hushåll och företag att ansluta sig till bredbandsnätet. Nodpunkter har förberetts i kommunala fastigheter som bas för fortsatt utbyggnad.

De lokala fibernäten kommer på sikt att bilda slutna ringar i de fem största orterna. I dagsläget har detta uppnåtts i Östhammar, Öregrund och Gimo.

3.5. Noder

Nätets huvudnod finns i Östhammar. All trafik till och från slutkunderna passerar huvudnoden. I Open Infrans nät i Stockholm finns servicenoden som styr kundernas tillgång till olika tjänster. I Östhammar finns även fyra separata områdesnoder som ökar antalet möjliga anslutningar till fibernätet. I Gimo, Alunda, Österbybruk och Öregrund finns på motsvarande sätt en ortsnod och en områdesnod. I övriga orter finns en ortsnod. Ortsnoden har normalt placerats i en kommunal fastighet eller i en teknikbod i närheten av ortens telestation. Områdesnoder har etablerats i kommunala fastigheter.

3.6. Kundanslutningar

Fibernätet omfattar ca 1080 publika kundanslutningar, varav 80 företagsanslutningar samt 100 kommunala förvaltningsanslutningar.

Förvaltningsanslutningar kopplas upp med dubblerade fiberpar till respektive ortsnod. Ortsnoderna i förvaltningsnätet är sammankopplade i en ringstruktur till huvudnoden i Östhammar. Denna nätstruktur skall behållas efter försäljningen och ingå i lämnat pris per kommunal anslutningspunkt.

Publika kundanslutningar för företag och privatpersoner är enkelanslutna till ortsnoderna och är på motsvarande sätt som förvaltningsnätet byggt i ringstruktur. Denna nätstruktur skall behållas under kvarvarande avtalsperiod för nuvarande avtal 2023-10-31.

4. Teknisk plattform

Den tekniska plattformen för Östhammars Stadsnät publika del består i huvudsak av utrustning från Extreme Networks. Den sitter i form av Switchar/Routrar i tre nivåer: corenoder (ortsnoder), distributionsnoder (områdesnoder) och accessnoder. Det ortssammanbindande nätet i Östhammars stadsnät är baserad på hyrda fiberförbindelser/egen fiber mellan större orter, kompletterat med våglängdsutrustning från Infinera och Prooptix.

Corenätet är ett Layer 2 nät med hastigheten 10 Gbps.

Östhammars stadsnäts infrastruktur är byggt kring två ringstrukturer för ökad redundans. På ortsnoder finns dubblerad hårdvara för ökad robusthet.

För mer information om nätverkets uppbyggnad se bifogad fil, ”Östhammars stadsnät nätverksdokumentation översikt”.

För det publika nätet finns avtal med leverantören för core- och distributionsswitchar vad gäller utbyte och support. För accessswitchar finns det utbytesavtal samt utrustning i reservdelslagret i huvudnoden. Principen för reservdelslagret är att det ska finnas minst 1 enhet av samtlig hårdvara som finns i nätet.

Hårdvara som ingår i det kommunala förvaltningsnätet ingår inte i försäljningen, den kommer fortsättningsvis att ägas av Östhammars Kommun.

Stadsnätet har en gratis hot-spot i Öregrund- och Östhammars hamnar. Detta erbjuds kostnadsfritt gästhamnsbesökare. Denna funktion skall fortsättningsvis finnas kvar efter försäljningen.

För enskilda villor sker överlämning med konverter (Direktronic/CTS). Tillkommande utrustning typ triple-play switch (Inteno) bekostas av kunderna och inhandlas hos Dialectbutiken i Östhammar. Dessa är förkonfigurerade för Östhammars Stadsnät.

För flerfamiljshus (Brf/Hrf) sker överlämning med en switch i en central punkt i fastigheten. Det lokala spridningsnätet etableras och ägs av fastighetsägaren.

5. Förändringar och nyckeltal

Större förändringar under 2016-2021:

- Publika stadsnätet och Förvaltningsnätet har separerats i två nät.
- Fiberringen lokalt i Öregrund, Gimo och Österbybruk har färdigställts.
- Förnyelse av aktiv utrustning i corenätet.
- Utbyggnad av fiber till Gräsö kyrktrakt.
- Utbyggnad av fiberbaserat områdesnät i ett nybyggnadsområde i Östhammar (Husbacka).
- Utbyggnad av fiberbaserat områdesnät i ett nybyggnadsområde i Alunda (Prästgårdsbacken).
- Etablering av fiberbaserat områdesnät i nybyggnadsområde i Harg.
- Utbyggnad av fiberbaserat områdesnät i ett nytt småhusområde i Film.
- Utbyggnad av fiberbaserat områdesnät i Norrskedika.
- Etablering av fiberbaserat områdesnät i Forsmark.

Av tabellerna nedan framgår några nyckeltal för Östhammars Stadsnät.

Utbyggnad efter 2011 omfattar i huvudsak de 10 landsbygdsprojekten (18 900 m) samt kompletterande utbyggnad i de större orterna.

Längduppgifter lokala fibernät		2011-12-31
Östhammar		24 400 m
Gimo		11 800 m
Alunda		8 100 m
Österbybruk		10 200 m
Öregrund		6 100 m
Hargshamn		2 600 m
	Totalt	63 200 m

Egen ortssammanbindande fiber		2011-12-31
Österbybruk – Forsmark (Film, Elsarbo, Vigelsbo, Valö och Vamsta är anslutna längs sträckan)		39 500 m
Berkinge (från Rv 76)		850 m
Halvbygda (från Morkarla)		3 700 m
Forsmark (från Rv 76)		300 m
Norrskedika (från Rv 76)		500 m
	Totalt	44 850 m

Hyrd ortssammanbindande fiber		2011-12-31
Uppsala – Österbybruk (TDC)		42 000 m
Österbybruk – Gimo (TDC)		20 000 m
Gimo – Alunda (Skanova)		22 000 m
Gimo – Harg – Östhammar (TDC)		21 000 m
Östhammar – Gävle – Tierp – Uppsala (Lidén-Data, våglängd)		180 000 m
Östhammar – Öregrund (Skanova)		19 000 m
Östhammar – Norrskedika – Snesslingeberg – Forsmark (TDC)		17 000 m
Forsmark – avtagsvägen mot Berkinge (TDC)		6 000 m
	Totalt	327 000 m

Antal kunder/Anslutningar	2022-01-31 aktiva	Kanalisation /passiva
ADSL hushåll	-	-
ADSL företag	-	-
Fiber hushåll Lägenheter (34 BRF/HRF)	385	-
Fiber hushåll Villor	594	100
Fiber företag	110	-
Totalt	1 090	

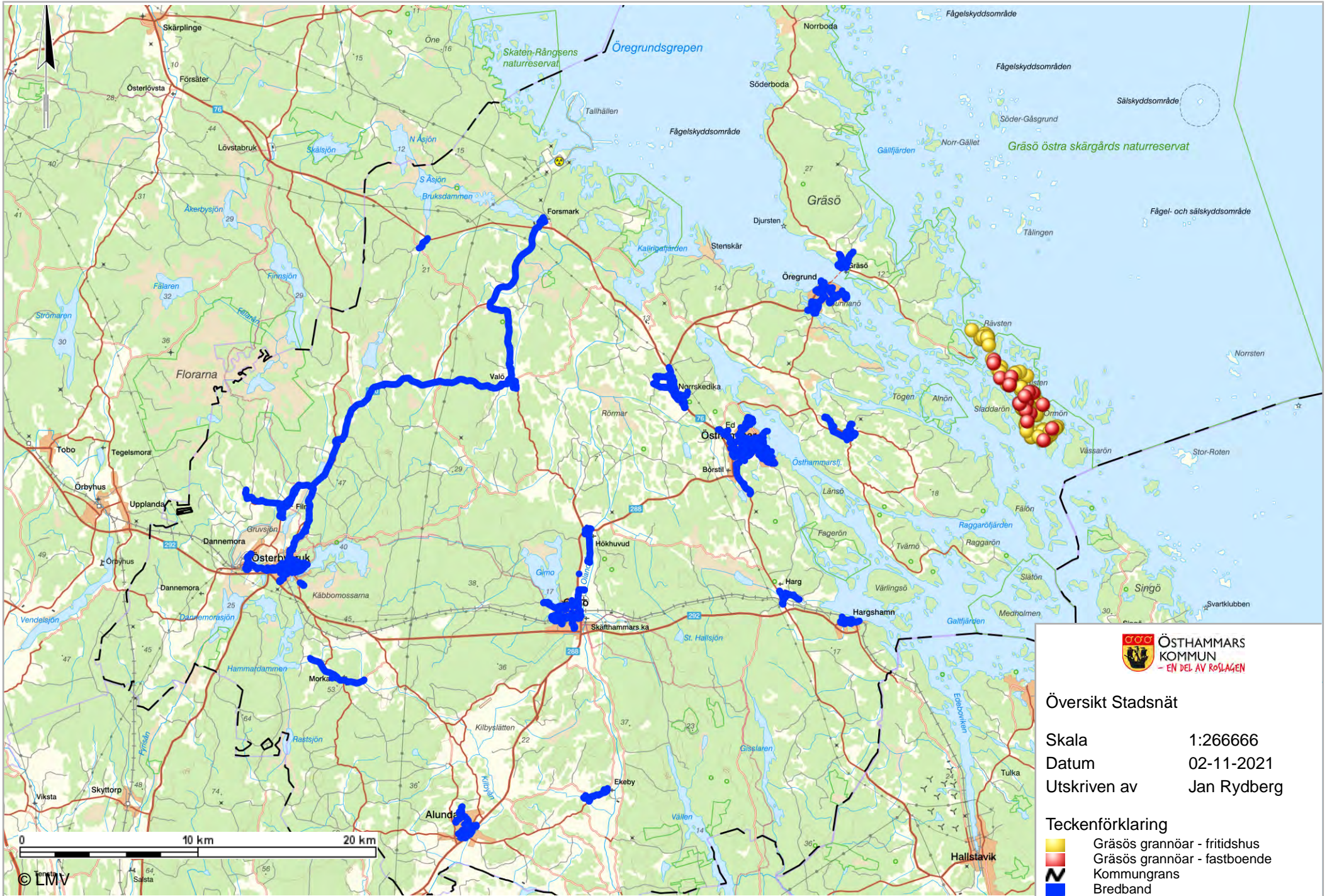
6. Formalia

Bilagor: ”Översikt Stadsnät” och ”Östhammars stadsnät nätverksdokumentation översikt”.

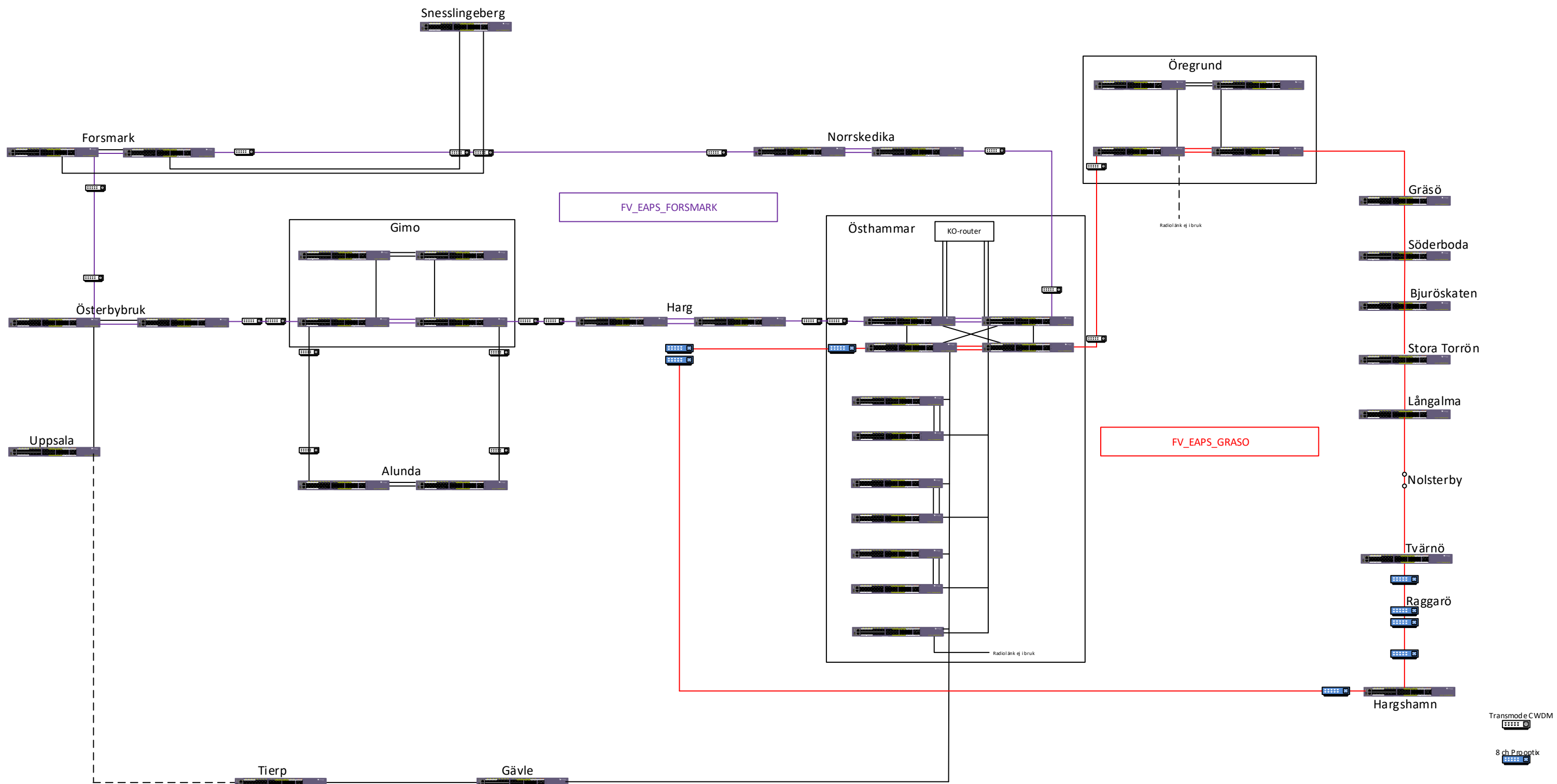
För Östhammars Kommun
2022-03-08

.....
Peter Nyberg
Kommunchef

.....
Jan Rydberg
Stadsnätschef

Principskiss Östhammars stadsnät 2022

Dokumentnamn:	Östhammars stadsnät nätverksdokumentation översikt.vsdX	Skapat av:	Daniel Pettersson
Datum:	2022-02-07	Sida:	2 av 2
		Version:	1.1

Överenskommelse om bostadstilldelning till kvotflyktingar

Detta specialavtal stipulerar villkoren för bostadstilldelning till kvotflyktingar och utgör en del av överenskommelsen mellan Östhammarshem och Östhammars kommun om tilldelning av lägenheter till kommunen. I händelse av motstridigheter i handlingarna gäller de i nedanstående rangordning.

1. Överenskommelse om tilldelning till kvotflyktingar
2. Överenskommelse mellan Östhammars kommun och Stiftelsen Östhammarshem om tilldelning av lägenheter till kommunen.
3. Riktlinjer för uthyrning
4. Uthyrningspolicy

Kvotflyktingar bosätts enligt den tvingande Bosättningslagen, lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Kvotflyktingar är personer som fram till bosättning i kommunen bott i ett annat land och varit registrerade som flyktingar hos FNs flyktingorganisation UNHCR. Kvotflyktingar är en särskilt utsatt grupp, som ofta behöver ytterligare stöd och hjälp i samband med bosättning i kommunen. Staten, via Migrationsverket, går även här in och betalar ut en särskild ersättning till kommunen under viss tid.

Överenskommelsen om tilldelning ska vara ett sätt för de som saknar förmåga att på egen hand ordna ett boende. Det handlar också om att kommunen tillsammans med Stf Östhammarshem skapar en gemensam referens för fortsatt boende. Dvs du kan i förlängningen få ett förstahandskontrakt trots skulder eller inkomst i form av stöd/bidrag. Prövo-/referenstiden är den tid då Östhammars kommun hyr lägenheten och omfattar minst 18 månader. En förutsättning för att den boende ska ha möjlighet att ta över förstahandskontraktet är att inga nya skulder inkommit, att denne skött sig som hyresgäst, såväl ekonomiskt som gentemot andra hyresgäster och Stf Östhammarshem under de senaste 18 månaderna. Har allt detta fungerat övergår den enskilde till att bli förstahandshyresgäst och vi avslutar andrahandskontraktet.

Överenskommelsen är med ovanstående sagt, ett sätt för den enskilde att få referenser för ett boende i första hand, hos Östhammarshem.

Väg till eget kontrakt:

Görs bedömningen att den enskilde har rätt till ett ~~bostads~~socialt kontrakt, påtalas behovet av bostad till Östhammarshem. När en lämplig lägenhet finns ledig kan Östhammarshem erbjuda den till Östhammars kommun via mail-förfrågan, vari en veckas svarstid anges. Vid nej-svar eller om svar ej inkommit i tid förfaller erbjudandet. Tackar kommunen ja till erbjudandet tecknas ett förstahandskontrakt mellan Östhammarshem och kommunen och kommunen hyr sedan ut lägenheten i andra hand till hyresgästen under en prövotid. Under prövotiden får hyresgästen en möjlighet att påvisa full skötsamhet vad gäller

FC DN

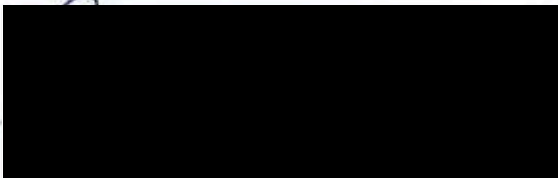
hyresinbetalningar och störningsfrihet. När provotiden löpt ut för hyresgästen och allt fungerat utan anmärkning får hyresgästen ta över förstahandskontraktet under förutsättning att inga betalningsanmärkningar inkommit den senaste 18-månadersperioden. Inga krav ställs på inkomstslag vid övertagande av kontraktet. Har inte hyresgästen uppvisat skötsamhet kvarstår andrahandsuthyrning tills 18 månaders skötsamhet kan påvisas.

Besiktning: Både när det gäller byte av andrahandshyresgäst och övergång från andrahands- till förstahandskontrakt gäller att lägenheten ska besiktigas av Östhammarshems besiktningsman. Har skador som är att anse som onormalt slitage uppstått i lägenheten har Östhammarshem rätt att debitera Östhammars kommun dessa kostnader innan kontraktet skrivs över. Vid grav vanvård av lägenheten äger Östhammarshem rätt att neka att kontraktet övergår till andrahandshyresgästen, enligt Östhammarshems riktlinjer för uthyrning.

Denna överenskommelse gäller tillsvidare med tre månaders ömsesidig uppsägningstid. Båda parter svarar för att den tillämpas i sina respektive verksamheter.

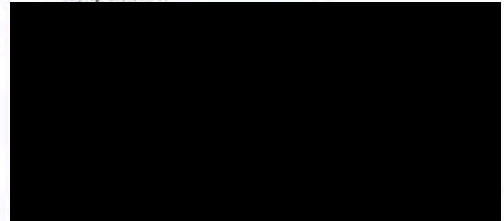
Stiftelsen Östhammarshem

Ort, datum

Östhammars kommun

Ort, datum

Sektor Samhälle
Alice Möller

Remissvar till Naturvårdsverket angående havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten, Noatum Nord och Noatum Syd

USA, Kanada och Europa samarbetar i konventionen om miljökonsekvensbedömning i ett gränsöverskridande sammanhang kallad Esbokonventionen. Här finns krav på att informera grannländer och allmänheten om planerade verksamheter som kan orsaka miljöeffekter (ex. havsbaserad vindkraft).

Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser. Östhammars kommun har blivit ombudda att lämna synpunkter på om vindkraftsprojekten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser för Sverige och om det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljökonsekvensbedömningen. Samt lämna synpunkter på de potentiellt gränsöverskridande effekter och vad som bör ingå i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Östhammars kommuns synpunkter

Östhammars kommun anser att det finns skäl för Sverige att fortsatt delta i processen för att ta fram miljökonsekvensbedömning för projekten. Detta baserat på närheten till svenska vatten, samt att det finns förslag till etablering av annan havsbaserad vindkraft i svenska vatten, där de kumulativa effekterna och konsekvenserna av samtliga projekt är viktiga att bevaka.

Det finns potentiella gränsöverskridande effekter som kan komma att påverka våra svenska vatten, svensk och internationell sjöfart samt den blå tillväxten. För Östhammars kommun kommer en eventuell etablering av en eller flera havsbaserade vindkraftsparken ha konsekvenser för fågellivet, fiskbestånd, sjöfarten och landskapsbilden.

Den samlade bedömningen från kommunens sida är att det finns skäl för Sverige att fortsatt delta i de kommande processerna för miljökonsekvensbedömningen för de två havsbaserade vindkraftsparkerna Noatum Nord och Noatum Syd och att de gränsöverskridande effekter som redogjorts för kommer kunna ha påverkan på Sverige. Dessa effekter kan även i det fortsatta arbetet utvecklas och fler adderas. Utöver de redan redovisade möjliga effekterna vill Östhammars kommun lyfta fram tre ytterligare områden som bör införlivas i miljökonsekvensutredningen.

Potentiella gränsöverskridande effekter

Utöver de redan nämnda effekterna i handlingarna finns det enligt Östhammars kommun behov av att redovisa potentiella konsekvenser även för mikroplaster, risk för utsläpp av miljöstörande ämnen samt ytterligare visualisering kopplad till den svenska landskapsbilden.

Mikroplaster

Mikroplaster är ett allt större problem i dagens samhälle och något som bör undersökas vidare. Vindkraftverk till havs kan tänkas ha en större spridning av mikroplaster på grund av

Sektor Samhälle
Alice Möller

storlek och utbredning vilket kan resultera i gränsöverskridande effekter. Risker kopplade till utsläpp av mikroplaster bör redovisas i kommande MKB.

Östhammars kommun önskar se information och utredningar för hur utsläppen från de planerade anläggningarna i form av mikroplaster kommer påverka utredningsområdet och havsmiljön. Östhammars kommun efterfrågar information om vilka åtgärder företaget ämnar genomföra när det gäller att hantera och minimera utsläpp av mikroplaster från den planerade parken.

Risk för utsläpp

Vindkraftverken innehåller en stor mängd olja, upp emot 3000 liter. Känsligast i hanteringen av olja är vid byte i växellådsbaserade vindkraftverk. Under 2022 upptäcktes en läcka från vindkraftverk vid Härnösand i svenska vatten, vilket resulterade i stora miljökonsekvenser. Även om tekniken för att minska riskerna för utsläpp är under utveckling så kommer ett potentiellt haveri av vindkraftverken alltid vara reellt.

Östhammars kommun efterfrågar ytterligare redogörelser av hur olika typer av utsläpp av miljöfarliga ämnen kommer hanteras under etablering, drift och avveckling. I miljökonsekvensbedömningen bör det redovisas en riskkvantifiering avseende haverier som kan leda till oljeutsläpp i havet.

Landskapsbild

Företaget beskriver potentiella konsekvenser för landskapsbilden och hur visualiseringar från Sverige kan bli aktuella om så anses nödvändigt. Gräsö (lokaliserat i Östhammars kommun) kommer ha fri sikt mot det tänka området för Noatum Nord.

Östhammars kommun anser att visualiseringar även från Sverige är lämpligt att ta fram i ett tidigt skede. Etableringen av flera havsbaserade parker norr om Stockholmsområdet kommer leda till konsekvenser för landskapsbilden för flera kommuner.

I ärendets handläggning har följande tjänstemän deltagit:

Alice Möller, översiktsplanerare

Camilla Andersson, miljöskunnig

Östhammars kommuns organisation för brottsförebyggande- arbete

I samhällets arbete med att minska brottsligheten och öka tryggheten har kommunen en central roll. Flera verksamheter inom kommunen har viktiga roller att spela för att stärka tryggheten för invånarna. För att bedriva ett effektivt arbete krävs en samverkan mellan berörda verksamheter. Samverkan kräver en tydlig struktur genom en fastställd organisation.

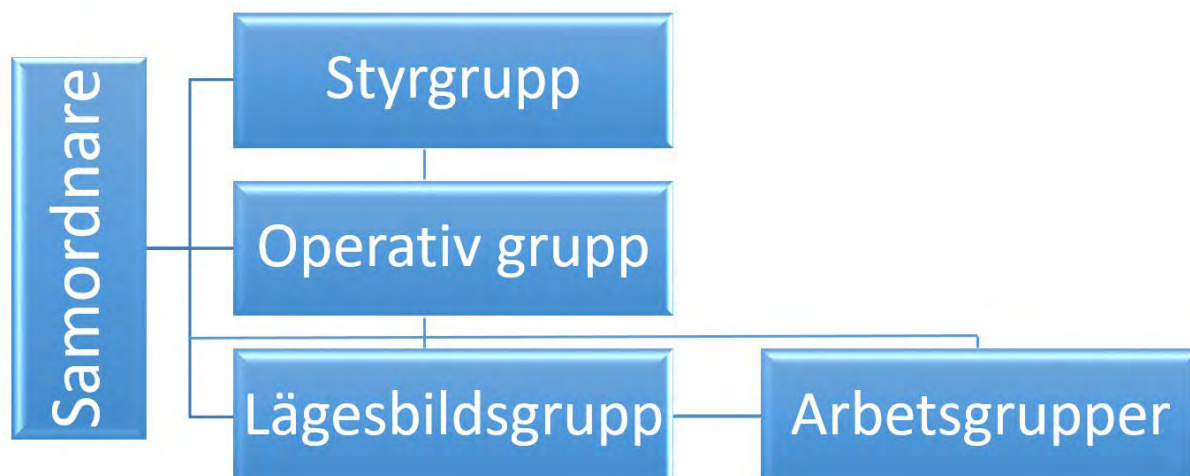
Kommunen kan inte ensam lösa de utmaningar som finns inom kommunens område utan arbetet förutsätter samverkan med andra aktörer. Polisen är en central aktör där samverkan är särskilt viktig. Polisen ska ingå i den brottsförebyggande organisationen med kommunpolis samt övriga av polisen utsedda personer. Samverkan ska också ske med näringsliv och civilsamhälle i de fall där det finns förutsättningar för detta.

Det brottsförebyggande arbetet i kommunen styrs av styrgruppen som fastställer den övergripande inriktningen för arbetet.

Den operativa gruppen fastställer den operativa inriktningen för arbetet.

Kommunen ska ha en utsedd samordnare som arbetar med att driva arbetet framåt och verkar för samverkan inom hela kommunen och med andra relevanta aktörer.

Organisationsskiss

Kansli och utveckling

Styrgrupp

Styrgruppen fastställer den övergripande inriktningen för kommunens brottsförebyggande arbete och följer upp verksamheten. Gruppen säkrar att arbetet är förankrat inom kommunstyrelsen och i kommunledningen samt att det finns ekonomiska resurser avsatta för arbetet. Om ett medborgarlöfte antagits kan gruppen anta inriktningsbeslut inom ramen för medborgarlöftet.

Deltagare

- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande
- Kommundirektör
- Polis
- Brottsförebyggande samordnare

Vid behov bjuds företag och civilsamhälle in för att presentera sitt arbete och diskutera samverkan. Styrgruppen kan välja att adjungera in ytterligare personer vid behov.

Sammanställande

- Kommunstyrelsens ordförande

Uppdrag

- Att fatta beslut om övergripande inriktning för arbetet
- Säkra att det finns ekonomiska resurser för arbetet
- Att anta inriktningsbeslut för att fastställa prioriterade område inom ett medborgarlöfte
- Uppföljning av arbetet

Frekvens

Tre gånger årligen samt vid behov

Operativ grupp

Den operativa gruppen beslutar om den operativa inriktningen och prioriteringar av insatser. Gruppen förankrar förslag inom sektorerna och säkrar att det finns mandat att fatta beslut och att arbetet ges tillräckligt utrymme inom verksamheterna.

Kansli och utveckling

Deltagare

- Sektorchefer och eller av sektorchef utsedd verksamhetschefer för sektor omsorg, sektor bildning och sektor samhälle, brottsförebyggande samordnare, kommunpolis.
- Uppsala brandförsvaret, kommunens bevakningsföretag och Östhammarshem samt övriga deltagare kan adjungeras in vid behov.

Sammanställande

- Brottsförebyggande samordnare

Uppdrag

- Beslut om operativ inriktning tillsammans med andra aktörer
- Säkra tidsmässiga resurser och prioriteringar
- Ta fram förslag på medborgarlöften
- Prioriteringar av insatser
- Besluta om inrättande av arbetsgrupper
- Utser deltagare och sammanställande i arbetsgrupperna

Frekvens

- Sex gånger årligen eller vid behov

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper kan inrättas vid behov och arbeta med praktiska frågor för att koordinera insatser kring särskilda händelser, högtider och event så som midsommar, skolavslutningar och Båtveckan etc.

Deltagare

- Utses av operativ grupp
- Vid behov av snabba insatser kan brottsförebyggande samordnare kalla berörda personer till en tillfällig arbetsgrupp.

Sammanställande

- Sammanställande utses av operativ grupp

Uppdrag

- Att hantera praktiska frågor kring insatser samt vid särskilda händelser i kommunen

Kansli och utveckling

Frekvens

- Gruppen bedömer behov

Lägesbildsgrupp

Lägesbildsgruppen analyserar löpande lägesbilden i kommunen och kommunicerar detta med operativa gruppen samt övriga berörda.

Deltagare

- Kommunpolis, ANDT-samordnare och brottförebyggande samordnare

Sammanställande

- Brottförebyggande samordnare

Frekvens

- En gång i månaden samt vid behov

Uppdrag

- Sammanställning av gemensam lägesbild
- Analys av lägesbild

Brottsförebyggande samordnare

Samordnaren driver kommuners brottförebyggande arbete framåt och arbetar för att stärka samordning inom kommunen samt med externa aktörer.

Uppdrag

- Att delta på möten för styrgrupp, operativ grupp och lägesbildsgrupp samt att slussa ärenden mellan dessa grupper.
- Ta fram underlag för operativ grupp och styrgrupp
- Samla in uppgifter till en lägesbild och sammanställa lägesrapporter för kommunen
- Kommunicera gemensam lägesbild (från kommun och polisen) till berörda verksamheter.
- Sammanställande operativ grupp

Kansli och utveckling

- Sammankallande lägesbildsgrupp
- På styrgruppens möte informera hur arbetet fortskrider
- Kalla till tillfällig arbetsgrupp vid behov av brådskande insatser